

ప్రాథమిక స్థాయి పాఠ్యాంశాల బోధనాభ్యసనకు
తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం

డా. మల్లిగాంధీ - ప్రొజెక్ట్ కో-ఆర్డినేటర్

రీజనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్
ఎన్. సి. ఇ. ఆర్డి, మానస గంగోత్రి
మైసూరు - 570 006
మార్చి - 2005

ముందు మాట

86వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం ప్రాథమిక విద్యను 5-15 వయస్సు బాల బాలికలకు ప్రాథమిక హక్కుగా సంక్రమింప చేసింది. ఏ ప్రాంతానికి చెందినా ఈ వయస్సు పిల్లలందరూ ప్రాథమిక విద్యను పొందేందుకు హక్కువుంది. ఈ సందర్భంలో బడిలేని ఆవాసాలలో బడిని నెలకొల్పడం, బడి వయస్సు బాల బాలికలందరిని బడిలో చేర్చుకోవడం బడిలో చేరిన బాల బాలికలందరూ బడికి మానకుండా హాజరయ్యేటట్లు చూడడం, బాల బాలికలందరూ చక్కని గుణాత్మక విద్యను పొందేటట్లు చూడడం ఎంతైనా అవసరం. గుణాత్మక విద్యను అందించేందుకు ప్రభుత్వం అనేక రకాలైన కార్య క్రమాల్ని ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ప్రవేశ పెట్టింది. పాఠశాల గ్రాంటు, "టీచరు గ్రాంటు" ఉపాధ్యాయులకు వృత్త్యంతర శిక్షణా కార్యక్రమాలు, ఉపాధ్యాయులకు విధి నిర్వహణకు సంబంధించి చేయూత నివ్వడం మొదలైన కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఏమయినప్పటికీ బాల బాలికలకు గుణాత్మక విద్యను అందించడం ఒక సవాలుగా మారింది. ప్రత్యేకంగా గిరిజన బాల బాలికల విషయంలో గుణాత్మక విద్యను అందించేందుకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ఎంతైనా అవసరం ఎందుకంటే గిరిజన ప్రాంత ప్రజలు సాంఘికంగా ఆర్థికంగా మరి విద్యా విషయకంగా గిరిజనేతర ప్రాంతాల వాటి కంటే వెనుక బడి ఉన్నారు. అంతే కాకుండా గిరిజన ప్రాంతాల బాల బాలికల మాతృభాష పాఠశాల భాష వేరుగా ఉంటాయి. వీరికి అవసరమైన ప్రత్యేక బోధనా సామాగ్రి విషయంలో కూడా కొరత ఉంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 33 గిరిజన తెగలకు సంబంధించిన వారు నివసిస్తున్నారు. వీరు ప్రధానంగా శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కర్నూలు, ఖమ్మం, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు జిల్లాల్లో ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నారు.

అయితే శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని గిరిజన తెగల్లో ఎక్కువ శాతం సవర గిరిజన తెగలకు చెందిన వారు. వీరు దాదాపు 10 మండలాల్లో నివసిస్తున్నారు. వీరు పట్టణాలకు దూరంగా అడవుల్లో, కొండల్లో ఉంటున్నారు. పోడు వ్యవసాయం చేస్తూ అటవీ ప్రాంతాల్లో జీవనం గడుపుతున్నారు. నాగరిక ప్రజలకు దూరంగా ఉండటం వలన వారి భాషలోనే వారు మాట్లాడుతూ తమ మనోభావాలను ఇతరులకు వెలుబుచ్చక తమ సాంప్రదాయాలకూ, కట్ట బాట్లకూ లోబడి ఉన్నారు. ఈ జిల్లాలో అనేక జాతులతో పాటు అనేక భాషలు కూడా ఉన్నాయి. తెలుగు, గదబ, సవర, జాతాపు, కొండదొర, వంటి భాషలు గిరిజనుల్లో వాడుకలో ఉన్నాయి. గిరిజన గ్రామాల్లో ముఖ్యంగా తల్లి దండ్రులు, గ్రామస్తులు వారి పిల్లలతో వారి

భాషల్లోనే అధికంగా మాట్లాడం వల్ల పిల్లలు ఇంటిభాషకే ఎక్కువగా ప్రాముఖ్యాన్ని ఇవ్వడం జరుగుతుంది. తల్లి దండ్రుల భాషనే పిల్లలు ఎక్కువగా నేర్చుకుంటున్నారు. నేడు వారిని అభివృద్ధి పరచడానికి వారి భాషలు ఎంతో ఉపకరిస్తాయి. ముఖ్యంగా సవరలు ఉపయోగించే సవర భాష వారి అభివృద్ధికి ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. సవరల సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు, వారి భాషలతోనే కాపాడుకుంటూ వారి భాషను దైవంగా భావిస్తూ వారిలో ఎక్కువగా ఉన్న మూఢ నమ్మకాలు, జంతుబలులు, సాంఘిక దురాచారాలను వీరి భాష ద్వారా నిషేదించుకోగలుగుతున్నారు. కానీ వీరిలోని పేదరికం వల్ల, వారికి తగిన సహాయం చేసే వారు లేక, వీరి భాషలు అభివృద్ధి చెందక సమాజంలో రానురాను కనుమరుగవుతున్నాయి. వీరి భాషలు అంతరించి పోకుండా, కాపాడవలసిన బాధ్యత నేటి సమాజంపై ఎంతైనా ఉంది.

గిరిజన ప్రాంతాల్లో నేడు బాల బాలికలు విద్యను అభ్యసించడంలో ఎదుర్కొనే అతి పెద్ద సమస్య భాష. గిరిజన బాల బాలికలు ముఖ్యంగా వారి తల్లి దండ్రులు ఉపయోగించే భాషనే అధికంగా మాట్లాడటం వల్ల వారి పిల్లలు మాతృభాషలోనే విద్యను నేర్చుకోడానికి ఆసక్తి చూపుతున్నారు. నూతనంగా పాఠశాలలకు వచ్చే పిల్లలు తెలుగు మాట్లాడ వలసి వచ్చినందు వల్ల, గిరిజన ప్రాంతాల్లో పని చేసే గిరిజన, గిరిజనేతర ఉపాధ్యాయులు గిరిజన విద్యార్థులు అధికంగా ఉపయోగించే వారి మాతృభాషలు ఎక్కువగా తెలియక అటు విద్యార్థులు ఇటు ఉపాధ్యాయులు అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొవాల్సి వస్తుంది. ఈ భాషా సమస్య నేడు విద్యార్థులు తెలుగు భాషను త్వరగా, సులువుగా అర్థం చేసుకోలేకపోవడం, పాఠ్యాంశాలను త్వరితగతిని నేర్చుకోడానికి సుముఖత చూపలేకపోవడం, ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థుల పట్ల, వారి విద్యాభివృద్ధి పట్ల శ్రద్ధ చూపకపోవడం వంటి అంశాలకు దారితీస్తుంది. అంతేకాక చదువుకోకపోవడం వల్ల కలిగే నష్టాలను గూర్చి వీరికి నేటి ప్రభుత్వం, స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు, విద్యావంతులు తెలియజేయడం ద్వారా, ప్రభుత్వ విధానం, కృషి వల్ల ఇప్పుడిప్పుడే కొద్ది మంది గిరిజనులు వారి పిల్లలను పాఠశాలలకు పంపుతున్నారు. తద్వారా నేడు పాఠశాలల్లో కొద్దొగొప్పొ హాజరు కూడా ఉండటం విశేషం.

గిరిజన పాఠశాలల్లో ఎక్కువగా కనిపించే మరో అంశం వారి సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు కట్టుబాట్లు, జీవనశైలి. ఈ అంశాలతోనే వారి విద్య నేడు ముడిపడి ఉంది. వీరి సంప్రదాయాలు, సంస్కృతి, భాష, ఆట - పాటలు, వంటివి మరుగున పడకుండానే వీరిలో అభివృద్ధి రావాలి. నేడు పాఠశాలల్లో తెలుగు భాషలో పాఠ్యాంశ బోధన జరుగుతుంది. కానీ గిరిజన పాఠశాలల్లో విద్యార్థికి పాఠశాల వాతావరణం భిన్నంగా ఉండటం, బోధనాంశాలు అర్థం కాకపోవడం వల్ల విద్యార్థులు భయపడి పాఠశాలకు దూరమై మధ్యలోనే బడి మానేయడం తల్లి దండ్రులకు వ్యవసాయం, కూలీపని, ఇండ్లవద్దనే వారి చిన్న పిల్లల్ని సంరక్షించేటటు వంటి పనుల్లో ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపుతున్నారు. వీరు ఇంటి వాతావరణం పాఠశాల వాతావరణం భిన్నంగా ఉండటం వల్ల కూడా పాఠశాలలకు రావడానికి ఇష్టపడరు.

గిరిజనుల్లో అభివృద్ధి వారి మాతృభాషపై ఎంతో ఆధారపడి ఉంది. పాఠశాలలకు వచ్చే పిల్లలకు కనీసం ప్రాథమిక స్థాయి వరకైనా (1నుండి 3వ తరగతి వరకైనా) వారి మాతృభాషలో విద్యాబోధన జరగాలి. పాఠ్యపుస్తకాల్లోని బోధనా అంశాలు తమ పరిసరాల్లో పరిచయం ఉన్న అంశాలను పొందుపరచి బోధన జరగాలి. అలాంటప్పుడే విద్యార్థులు విద్యను ఆనందంగా పట్టడలతో నేర్చుకోగలుగుతారు. వారి సామెతలు, పొడుపు కథలు, పాటలు, వాడుకలో ఉన్న అనేక పదాలు పొందుపరచి విద్యాబోధన జరగాలి. అంతే కాక తెలుగు భాషపై మంచి పట్టును, ఇష్టాన్ని కూడా పొందేటట్లు ఉపాధ్యాయులు పాఠశాలల్లో కృషి చేయాలి.

పాఠ్యాంశాల బోధనలో గిరిజన ప్రాంతాల్లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు అవసరమైన చోట వారి మాతృభాషను జోడించి బోధన చేయాలి. నూతనంగా పాఠశాలల్లో నమోదైన చిన్న పిల్లలతో మొదట వారి మాతృభాషతో పరిచయం చేసుకుంటూ పోవాలి. క్రమంగా తెలుగు భాషలో అంశాలను పరిచయం చేయాలి. ఇలా బోధించేటప్పుడు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు పాఠ్యాంశాలను క్షుణ్ణంగా గ్రహించేలా కృషి చేయాలి. తరగతులు పెరిగే కొద్దీ మాతృభాషను తగ్గించి తెలుగు భాషకు ప్రాధాన్యతను పెంచాలి. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు సంభోధించే మాతృభాషా పదాలను గూర్చి తెలుసుకొని ఉండాలి. ప్రభుత్వం కూడా గిరిజనేతరులు గిరిజన భాషలను తెలుసుకొనేటట్లు శిక్షణ కల్పించాలి. ఉపాధ్యాయులు వారికి తెలియని పదాలు, గిరిజన ప్రాంతాల్లో వారికి తెలియని విషయాలను గూర్చి తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నించాలి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులు గిరిజన బాల బాలికలు పట్ల, వారి విద్య పట్ల శ్రద్ధ చూపాలి. మొదటిగా విద్యార్థుల యొక్క మనోభావాలను తెలుసుకోవాలి. విద్యార్థిని విద్యార్థుల పట్ల ఆదరాభిమానం చూపాలి. ఉపాధ్యాయులు పిల్లలతో ఒకటిగా కలిసిపోవాలి. వారి సమస్యలు సందేహాలు ఓపికతో విని పరిష్కరించాలి. తెలుగు పదాలు పై, భాషపై గిరిజన విద్యార్థులకు అవగాహన లేకుంటే సహనంతో మాతృభాషలో సాధ్యమైనంత వరకూ తెలుగు పదాలను జోడించి వారికి అర్థమైయ్యే విధంగా భోదించాలి. నూతనంగా నమోదైన విద్యార్థులతో వీలైనంత వరకు విద్యార్థుల మాతృభాషలోనే సంభాషించాలి. పై తరగతులకు వెళ్ళే కొద్దీ క్రమంగా గిరిజన భాషను తగ్గించి తెలుగు భాషకు ప్రాముఖ్యతను ఇవ్వాలి. విద్యార్థుల నిలుపుదల (Dropout)ను తగ్గించాలంటే ఉపాధ్యాయులు మాతృభాషా సాధనతో పిల్లలను పాఠశాల పట్ల ఆసక్తిని పెంచాలి. ప్రభుత్వం అనేక భాషల్లో పదకోశాలనూ, పాఠ్య పుస్తకాలనూ, ఉపాధ్యాయులకు మంచి శిక్షణలనూ కల్పించాలి. మాతృభాష - తెలుగు భాషల్లో పాఠ్య పుస్తకాలను ముద్రించి అవి సకాలంలో విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు, పాఠశాలలకు అందేలా చూడాలి.

ప్రస్తుతం తయారు చేసిన ప్రాథమిక స్థాయి పాఠ్యాంశాల బోధనాభ్యసనకు తెలుగు-సవర గిరిజన పదకోశం 1 నుండి 5 తరగతుల వరకూ ఉపయోగిస్తున్న పాఠ్య పుస్తకాల ఆధారంగా సవర గిరిజన పాఠశాలలకు, విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు ఉపయోగపడే విధంగా తయారు చేయడానికి గిరిజన ప్రాంతాల్లో పని చేస్తున్న గిరిజన ఉపాధ్యాయులు, గిరిజన భాషలపై ఎంతో అనుభవం ఉన్న విద్యా వేత్తలతో ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఎదురౌతున్న సమస్యలను అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని తయారు చేయబడింది. ఈ పదకోశం ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, సవర భాషలో ఉపయోగించే పదాలు వాటి అర్థాలను తెలుగులో తెలుసుకోడానికి, అన్ని పాఠ్యాంశాల్లో ముఖ్యంగా తెలుగు, పరిసరాల విజ్ఞానం, సామాన్య శాస్త్రం, సాంఘిక శాస్త్రం, గణితం, పరిసరాల్లో వాడే సామెతలు, పాటలు సాంస్కృతిక అంశాలు, పదాలనన్నింటినీ ఈ పదకోశంలో ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులు మనందరికీ ఉపయోగపడేరీతిలో రూపొందించడం జరిగింది.

ఒక పదకోశాన్ని రూపొందించాలంటే దానికి సంబంధించిన విషయాలన్నింటిపై సరైన అవగాహన అవసరం. ఈ సవర - తెలుగు గిరిజన పదకోశం ఏజన్సీ మన్య ప్రాంతాల్లోని సవర గిరిజన పాఠశాల తీరుతెన్నులనన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకొని తయారు చేయడమైంది. సవర-గిరిజన ప్రాంతాలన్నింటికీ ఈ పదకోశం ఉపకరిస్తుంది. ఈ పదకోశం గిరిజన ఉపాధ్యాయులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పాఠశాలల అధికార్లు, విద్యావేత్తలు ఎంతో అనుభవం ఉన్న విద్యా నిపుణులచే తయారు చేయబడింది. వీరిలో ముఖ్యంగా ఆచార్య వి.రామకృష్ణ, నేషనల్ లాస్కూల్ హైదరాబాదు, డాక్టర్ వి. లలిత, నిర్మా హైదరాబాదు, ఆచార్య యం. ఎల్. కె. మూర్తి, కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం, హైదరాబాదు, గిరిజన సంక్షేమ ప్లానింగ్ విభాగ జాయింట్ కమీషనర్ శ్రీ చిన వీరభద్రుడు, ఆచార్య పి. వెంకటరావు మానవశాస్త్ర విభాగం, కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం, హైదరాబాదు, డాక్టర్. కె. శశిధర్ రావు రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపాల్, ఐ.ఎ.ఎస్.ఇ మరియు డి.పి.ఇ.పి కన్సల్టెంట్, హైదరాబాదు, ఆచార్య జి. గణపతిరావు డి.పి.ఇ.పి హైదరాబాదు మరియు శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని సవర గిరిజన ఉపాధ్యాయులైన శ్రీ సవర మల్లేశ్వరరావు, ఎస్.జి.టి సీతంపేట, సవర జగన్నాయకులు ఎస్.జి.టి గ్రామ విద్యావికాస కేంద్రం పొట్టియా, సవర బాపన్న ఎస్.జి.టి గ్రామ విద్యా వికాస కేంద్రం చినవంగర, బిడిక అప్పల నాయుడు ఎస్.జి.టి మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల కొందాడ, బిడికి రవి ఎస్.జి.టి గ్రామ విద్యావికాస కేంద్రం బాలేరు, సవర దెమ్మడు ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.పి. ప్రభుత్వ ఆశ్రమ గిరిజన పాఠశాల బైదాలపురం, సవర భాస్కరరావు, ఎస్.జి.టి గ్రామ విద్యా వికాసకేంద్రం జాడుపల్లి మరియు కె. కామేశ్వరరావు ఎస్.జి.టి గ్రామ విద్యా వికాసకేంద్రం జజ్జువ శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పాఠశాల ఉపాధ్యాయులచే రూపొందించబడింది. వారి సహకారం, కృషి మరువలేనిది.

ఈ పద కోశంలో ఒకటవ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు తెలుగు వాచకాలకు సంబంధించి, 3వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు పరిసరాల విజ్ఞానం I, పరిసరాల విజ్ఞానం II, I నుండి 5వ తరగతి వరకు గణితం ప్రస్తుత పాఠ్యపుస్తకాలకు సంబంధించి తెలుగు పదాలకు సరిపడు సవర భాషా పదాలు ఈయడం జరిగింది. తరగతి వారీ, పాఠ్యపుస్తకంలోని పాఠ్యాంశం, పుట సంఖ్య వారీగా వచ్చే తెలుగు పదాలకు సవర పదాలు ఈయడం జరిగింది. వివరణకు కూడా అవకాశం కలిగించబడింది. ఈ పద కోశాన్ని పాఠశాలల్లో ఉపయోగించిన తరువాత వచ్చే సూచనల ఆధారంగా దీనిని మార్పు చేయవచ్చు. వివరణలు కూడా ఈయవచ్చు.

అన్ని విధాలా శ్రమించి రూపొందించిన ఈ సవర-తెలుగు గిరిజన పదకోశం విజయవంతంగా అమలు పరచే బాధ్యత గిరిజన సంక్షేమ అధికారులపై, ఉపాధ్యాయులపై పాఠశాల యాజమాన్యంపై, ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఈ పదకోశాన్ని తప్పక అమలు పరచి వాటి ఫలితాలను మాకు అందించగలరని ఆశిస్తున్నాం.

ప్రొజెక్ట్ కో ఆర్డినేటర్
డా. మల్లిగాంధీ

గిరిజన గిరిజనేతర ఉపాధ్యాయులకు 1, 2 తరగతులకు తెలుగు
బోధించడంలో మెలుకవలు

- ఉపాధ్యాయులు తాము బోధించే ప్రాంతంలో ఉన్న స్థానిక భాషపై అవగాహన పెంచుకోవాలి.
- పాఠశాల నెలకొనియున్న గ్రామంలో ప్రజలతో మంచి సంబంధాలు కలిగి ఉండాలి.
- ప్రతిభా పాటన పోటీలు నిర్వహించి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించాలి.
- తెలుగు భాషలోని మాధుర్యాన్ని విద్యార్థులు తెలుసుకోనేటట్లు కథా గేయాల్ని, పాటలు, పద్యాన్ని రాగయుక్తంగా భావయుక్తంగా పాడుతూ ఆకట్టుకోవాలి.
- మారుమూల ప్రాంతాలలో ఉన్న విద్యార్థుల తల్లి దండ్రులు చదువురానివారు. కాబట్టి మొదటి తరం విద్యార్థులైన వీరిని చులకనగా చూడకూడదు.
- పిల్లలకు తెలుగుభాష మాతృభాష కాకపోవడం వల్ల తరగతి గదిలోనే చెప్పవలసిన అంశాలన్నీ పదేపదే చెప్పడం, చెప్పించడం చేయాలి.
- నేర్పించవలసిన అక్షరాలను పదాలను, పొడుపు కథలు, సామెతలు ద్వారా సన్నివేశాలను కల్పించి నాటకీయంగా ప్రదర్శింపజేయాలి.
- పిల్లల చేత మాట్లాడించాలి, వారికి తెలిసిన కథలను వారిచేత వారి భాషలోనే చెప్పించాలి.
- పిల్లలు తెలుగు భాష ఉచ్చరించేటప్పుడు, దోషాలున్న సవరిస్తూ పదేపదే తెలుగులో మాట్లాడేట్లు ప్రోత్సహిస్తూ వారి భయ సంకోచాల్ని తొలగించాలి.
- ఉపాధ్యాయుడు తనకు అవగాహన కాని పాఠ్యాంశాలను ఇతర ఉపాధ్యాయులతో చర్చించి బోధనాభ్యసన కృత్యాన్ని తయారు చేసుకొని పిల్లలకు అర్థమయ్యే రీతిలో బోధించాలి.
- పిల్లలను తెలుగు పద్యాలను, పాటలను, కథలను, వినడానికి మాట్లాడటానికి చదవడానికి ప్రోత్సహిస్తే వారు క్రమంగా వ్రాయడానికి అలవాటుపడ్తారు.

గిరిజన బాలల మనస్సులో మాట(గిరిజన-గిరిజనేతర)

- నన్ను ఏకాకిగా కూర్చోబెడితే నాకిష్టముండదు.
- నన్ను ఎవరూ పట్టించుకోకుంటే నేను అక్కడ ఉండలేను.
- నేను ప్రశాంత వాతావరణం నుండి వచ్చాను. నాకు నిశ్శబ్దంగా ఉండటం అలవాటైంది. నాకు మాట్లాడాలని ఉంది.
- నాకు నచ్చని వాటి గురించి మాట్లాడటం నాకు నచ్చదు.
- మా పండగలు మా ఆచారాలు తప్ప నాకేమీ తెలియదు మరి నేను దేని గురించి మాట్లాడాలి?
- తల్లిదండ్రులు, అమ్మమ్మలు, తాతయ్యలు ఏవేవో కథలు చెబుతారట కాని నాకేవరూ మా ఇంట్లో చెప్పరు. నాకు ఆ కథలు మీరు చెబుతారా?
- నేను బాగా ఆటలాడతాను ఆటలంటే ఇష్టం కూడాను ఒక్కసారి అవకాశమిచ్చి చూడండి. మీకే తెలుస్తుంది.
- నేను వరసగా 4 రోజులు బడిమానేస్తే మళ్ళీ వెళ్ళడానికి భయమేస్తుంది. ఎవరయినా వచ్చి తీసుకు పోతే బాగుండనిపిస్తుంది. ఎందుకు రాలేదో? అని నన్ను అడగద్దనిపిస్తుంది.
- మీరు చెప్పినంత నేను నేర్చుకోలేను. నేను నేర్చుకొనేంత మాత్రమే చెప్పండి.
- అంతా మేమే కూర్చుంటే ఎలా? అందరరితో కలిపికూర్చోబెట్టండి. మెల్ల మెల్లగా వారితో సమానంగా కలిసిపోతాం.
- బడిలోకి రాగానే నన్ను సారు పేరు పెట్టి పిలిస్తేబాగుండనిపిస్తుంది.
- నాకేదైనా బాధనిపిస్తే అందరూ నాచుట్టూ చేరి నన్ను ఓదార్చాలని నాకనిపిస్తుంది. కాని ఎవరూ పట్టించుకోరు.
- మా పాటలు పాడమని, ఆటలు ఆడమని నృత్యాలు చేయమని నన్ను అడుగుతారనుకుంటున్నాను.
- నాతోటి పిల్లలతో కలిసి పాటలు పాడాలని ఆటలు ఆడాలని ఉంది. మీరు పాడిస్తారని ఆడిస్తారని అనుకుంటాను.

విషయ సూచిక

ముందు మాట	i - v
గిరిజన, గిరిజనేతర ఉపాధ్యాయులకు 1, 2 తరగతులకు తెలుగు బోధించడంలో మెలుకువలు	vi
గిరిజన బాలల మనస్సులో మాట గిరిజన గిరిజనేతర	vii
1. తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం	
1.1 ఒకటవ తరగతి - తెలుగు	01 - 20
1.2 రెండవ తరగతి - తెలుగు	21 - 35
1.3 మూడవ తరగతి - తెలుగు	36 - 43
1.4 నాల్గవ తరగతి - తెలుగు	44 - 54
1.5 ఐదవ తరగతి - తెలుగు	55 - 76
2. తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం పరిసరాల విజ్ఞానం - I సామాజిక శాస్త్రం	
2.1 మూడవ తరగతి - సామాజిక శాస్త్రం	77 - 100
2.2 నాల్గవ తరగతి - సామాజిక శాస్త్రం	101 - 116
2.3 ఐదవ తరగతి - సామాజిక శాస్త్రం	117 - 127
3. తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం పరిసరాల విజ్ఞానం - II సామాన్య శాస్త్రం	
3.1 మూడవ తరగతి - సామాన్య శాస్త్రం	128 - 160
3.2 నాల్గవ తరగతి - సామాన్య శాస్త్రం	161 - 176
3.3 ఐదవ తరగతి - సామాన్య శాస్త్రం	177 - 190
4. తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం - గణిత శాస్త్రం	
4.1 ఒకటవ తరగతి - గణిత శాస్త్రం	191 - 198
4.2 రెండవ తరగతి - గణిత శాస్త్రం	199 - 203
4.3 మూడవ తరగతి - గణిత శాస్త్రం	204 - 209
4.4 నాల్గవ తరగతి - గణిత శాస్త్రం	210 - 217
4.5 ఐదవ తరగతి - గణిత శాస్త్రం	218 - 220
5. అనుబంధం - I	221 - 223
6. అనుబంధం - II	224 - 227

తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం
1 నుండి 5 తరగతుల వరకు

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం

1వ తరగతి - తెలుగు

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
అ	1	అమ్మ అరటి అయ్య అరక అరుగు అల అన్న అక్క అత్త అటక	యజ్ కిన్తె వాజ్ ఎర్తుబ్ పిండ అజ్ రాబ్బ కాకుజ్/అన్నాజ్ కాకెజ్/అప్పాజ్ అవాజ్ మాడ	
ఆ	2	నాలుగు కాళ్ళు జంతువు తియ్యని పాలు ఆకు ఆట ఆమడ ఆవాలు ఆరామం	ఉంజి జెఎజ్ లనొ/లనూ జతిజ్ (రగాల్) ఆడుబ్ ఓల అండి'నా సజాయ్ సురగా/ఓడై లూలూనా/ఆరూయెంనా	
ఇ	3	ఇల్లు ఇటుక ఇసుక ఇరుసు	సు'ఉజ్ ఇతకె లకియ్ ఇజ్సా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఇనుము	లువాజ్/లోఆజ్	
		ఇంగువ	ఇంగువ	
ఈ	4	ఈత చెట్టు	సిండినేజ్	
		బాధలు	అసూడాన్వి/అసూడ	
		ఈగ	అరోయ్	
		ఈక	ఉప్పు'ర్	
		ఈల	పీర్ పీరియజ్/పే	
		ఈటె	తెంత/బల్లెమన్	
		ఈనె	సింపనార్	
		ఈదర	ర్ంగే/రింగె	
ఉ	5	ఉడుత	గొండియ్	
		ఉసిరి	ఎజ్బర్	
		చెట్టు	నేఎబ్	
		ఉల్లి	అనసూడ	
		ఉంగరం	ఎజ్సె	
		ఉప్పు	బసిడ్	
		ఉన్ని	ఉన్నిన్ (తారెల్)	
		ఉరుము	తుత్తు'గుం/దడుంగుం	
		ఉలవలు	ఓడై	
ఊ	6	ఏడుపు	ఏడానా	
		తెచ్చాడు	పాజ్జ్తె	
		ఊడ	తాబార్జెడ్	
		ఊరు	గోడ్జాజ్	
		ఊయల	డొన్'డొ/డున్'డున్	
		ఊక	కి'నామ్	
		ఊచ	లువాజ్ డాజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఊట ఊపు	అసీ'డ తె'నా	
బు	7	వసంత బుతువు గ్రీశ్మ బుతువు వర్ష బుతువు శరదృతువు హేమంతబుతువు శిశిరబుతువు ఋణం ఋషి	బొర్యిజ్/తమేగై/ లేడేజ్యిజ్ తేయిజ్/లోలోగై/ రుయెయిజ్ గనూర్యిజ్/గనూర్గై పురే త్తయిజ్/దసరాగై కర్పిర్యిజ్/కసీడాయిజ్/ కసీడాయిజ్/రజాయిజ్ స్రేత్తయిజ్/రోసాజ్గై జాజ మడీర్	
ఎ	8	ఎండాకాలం కుప్పలు మంట వాగులు ఎలుక ఎలుగు ఎగువ ఎడమ ఎడారి ఎండ ఎరుపు	డాగాయిజ్ అలాడం ఉండ్రు/ఉజ్డ్రుడ్ బత్తెంజి/జోడాంజి కుమ్బుల్ కంబు లంకాన్ కండ్రాబడి లకియ్సాల్ డాగ జెఎ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఎ	9	ఏమి? ఏనుగు ఏలక్కాయ దారం ఏడు ఏతం ఏరు ఏది ఏలూరు ఏకులు	ఏతె?/జేన్? ర'అ కైత్తాజో డోరి/తారెల్/తాడెర్ గుల్లి తరోండెడ నయి/లయి ఒంగ/వాండె ఏలూరున్ ఏకులున్	
ఐ	10	ఐసుక్రీం చల్లన ఐదు తెల్లన కొన్నారు ఐరావతం	ఆడెర్డా/ఆరెల్డా సయూడం మోన్లోయ్ పలూడం జోలజి ఐరావతన్/ర'అ	
ఒ	11	ఒదిగింది ఒడి కథ ఒర ఒకటి ఒంటె ఒప్పు ఒకడు	మరజ్లే డొఒజ్ కతాన్ ఒర/ఒరాకున్ అబోయ్ లోతబీత జాడియ్/జనాడియ్ బోమండ్ర	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	12	నేర్చుకో ఓరిమి ఓటమి ఓడ ఓటు ఓపిక	ఇజ్నా సాయెలె బంతాజ్/కొకొనా డొంగ/ఓడ/ డుంగా/బున్సజ్ ఓటున్ సనాయే	
జె	13	బెటు బెషదం బెను బెరా బెనాను	పతాకి రేగం జాడియ్పోజ్/ జాడేపోజ్ ఓఓపోజ్/ఉఉపోజ్ అఓ అఓ/ఉఉ ఉఉనా	
అం	14	చందమామ అందె అంగడి అంబ అందరం అంబలి	అంగైతా పిజ్పిజ్ దుకాడం డుర్గాయజ్ సబ్బిజ్లెన్/కుడ్డబ్లెన్ చిత్తరీకుల్/అంబలీన్	
క	15	చిలుక పిచ్చుక ఎలుక జింక కడవ కప్ప కలం	కేత/అరైతిడ్/కొరేతిడన్ జన్డ్రుండాతి కుంబుల్ పర్గడబ్ పత్తలి/సలేజ్ కన్డొ అరీడొల్/రిపన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		కథ	కతాన్	
		కవి	కవిన్	
		కంకి	అగలే/బోరా	
		కన్ను	మోఓ	
గ	16	గద	గదన్	
		గంప	మానె/తుంపడిజ్/ సున్డ్రూయ్	
		గడప	గనప/సాండా/పిండా	
చ	17	ట్రాలీబండి	మియ్ జెజ్ మోర్/ తనూ సెబన్	
		ఎద్దులబండి	సగడ	
		రిక్తా	రిక్తాబన్	
		బస్సు	బొంగత్/మోతర/బసూన్	
		రైలు	రయోజ్ గత్/రైలూన్	
		చక్రం	సెక్రమన్/ఉండా	
		చందమామ	అంగైతా	
		చక్కెర	సి నీన్	
		చక్కన	బంగ్గు	
		చనువు	ఆగలం/ఇమర్	
		చమురు	మి ఇోల్	
		చలి	రజా	
జ	18	పూలు	తార్బాన్జి/అరాజిజన్ జి/ ఆరాన్జి	
		తెచ్చింది	పాజైతె	
		గుడి	తంపుర్ సింగ్/పుర్ పుర్ సజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		జట్క	కుర్తాబన్	
		జంట	అకాంత	
		జల్లెడ	సనాన్లై	
ట	19	వాన	గనూర్	
		తోట	బరు/తున్తా/తోన్తాల్	
		నక్క	కుల్లు	
		టమాట	టమాటాన్	
		టముకు	తూడుం	
		తోట	తుంత	
		పాట	కనెజ్/కనిన్	
		బాట	తజోర్	
డ	20	డబ్బు	లేబు	
		టీచరు	ఇనజ్మర్	
		దాచుట	సొ'అ	
		డబ్బు	డొక్క/డబ్బాన్	
		డమరు	రగడ్డిజ్	
		నడక	ఇనా	
		పడక	జీమడేన/డరీమడ్	
		పడవ	డుంగ/బున్సంగ్	
			నీటిలో ప్రయాణిచేది.	
		మీగడ	ఆడబ్మె/అలార్లార్డుబ్	
		తలగడ	అరబ్బబ్/అరబ్బబన్	
త	21	తల	బొటబ్	
		తలపాగ	రెబ్బాన	
		కింద	జైత్తాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		తరగతి	తరగతిన్	
		తంబుర	డంబుజ్జరై	
		తబల	తబలాడిజ్	
		తడక	తడకాన్/ఉరజ్సజ్	
		లత	లువతార్/లువాడ్తార్	
		పీత	కి'నాడ్	
ద	22	ప్రాణం	పురాడ	
		దయ	అసూయెం	
		చూడండి	గియ్బ	
		దంతాలు	జీ.ఇ.న్.జి	
		దండ	డండె	
		దండం	లోమ్లోమ్/లెమ్లెమ్	
		గద	గదాన్	
		దరువు	తను'డన్/తన్డన్	
		దవనం	సిల్లేడ	
		పాదం	పాజ్జేజ్/అతాల్జెజ్	
		వరద	రాబ్బ	
న	23	నత్త	డడ్డడె/గొన్లొ	
		పరుగు	యెర్న/ఇర్'అ	
		పందెం	పైజ్డం	
		నంది	నందిన్	
		నడక	ఇనా	
		నలక	గసేమడ్	
		నటన	ఒగలు	
		నలుపు	గయ/యగ/కడియ	
		జనం	జనమ్/పర్జాన్జి	
		పనస	పడస	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ప	24	పండు పలక పొముపడగ గాలి పటం పంటచేను కలప గడప పడక పడవ పది బలపం	గుఱర్ పత్తాజ్/పలకాన్/ అరిడ్బల్ లా'నాజ రంగె అండిసుజ్ పండ్రాచ్చె/గన్డ్రు ఊర్ అరాజి/అరాన్జి పీండా డరీమడ్ బున్నంగ్ గల్లి రీపల్/అరీడోల్	
బ	25	బజారు బంతి బండి బడబడ బరువు బలపం రాబందు	బజారాన్ బంతిన్ సగడ బడబడ లగు'న్/లగ'న్ రీపల్/అరీడోల్/అరీబల్ రాంపోతు	
మ	26	మల్లెపువ్వు తెల్లన పచ్చన పసుపు మందారం ఎర్రన వరిమడి పచ్చన	మల్లీతార్ పలూడం కడూడమ్/కుడ్రబ్డం సాజ్సాజ్ బందారమన్ జెఎడం సరోబ కుడ్రబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		మంట	తోగి	
		మంచం	సండి	
		మర	మరాన్	
		చీమ	ముయ్డ	
		తేమ	ఉజు'డ/,యు	
		మామ	మామజ్	
		విమల	విమలన్	
య	27	కాయ	జొ'ఓ	
		నిమ్మకాయ	లిమ్మకాయజొ/లిమ్మాజొ	
		మామిడికాయ	ఊడాజొ	
		రుచి	మన	
		టెంకాయ	తాంకు	
		వంకాయ	అండారై	
		యజ్ఞం	ఉర్మోయ్పుర్	
		యతి	మడీర్/కోతేమర్	
		మాయ	మాఆర్/మాయలె	
		భయం	బంతోజ్	
ర	28	రంగు	రంగున్/రక్కం/ఏడుజ్	
		రథం	రతం	
		బరమ	గరయర్	
		రంపం	గరడేరా/రంపమన్	
		రసం	ఆడ	
		నరం	సాతార్	
		కారం	సో'యో	
		దారం	డో/తారెల్	
		వారం	డిన్నా/బోసోంబార/ఒకవారం	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ల	29	మంచి చెలిమి పళ్ళు గోల లత లడ్డు గిలక పలక	బంగా మైలెన్/జత్తులెన్ గుడర్ గోసా లువా'తార్/లువాడ్తార్ లడ్డూన్ కప్పీన్ అరీబల్/పలకాన్/బల్లాన్/పత్తాజ్	
వ	30	వరి వరికుప్ప బియ్యం వల వడలు వంతెన వంట వంద వనం వంకాయ	సరో తనుంసర్ రోజ్ కు సిక్కం ఉడిడంజి మడుజ్ గ డిజ్ డిజ్ నా ఆల్/బొండ తులబ్ అండారై	
స	31	సరస్సు కలిసి పూలు వచ్చారు సన్నాయి సంచి సబ్బు సంత	తడ మైలెన్ తార్ప యేర్రాజి పనె సంచీన్ సబ్బున్ సంతాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	32	సగం	పాల్పాల్	
		అలసట	మనజ్గ	
		మీసం	కోరోతం	
		గంట	డడిజ్	
		నడక	ఇనా	
		నవ్వు	మనఆజ్	
		కడవ	పత్తలి	
		పడవ	బున్నంగ్	
		జడ	లైనా'వు	
		పలక	అరీబల్	
		గడప	పిండ	
		తడక	ఊరుజ్సుజ్	
		మడత	రనబరబ్/జోజ్రబ్	
		వరస	ఓరెన్	
		పడక	జీమడెన	
		మడమ	డుంకీజెజ్	
		మొలక	బూడు'జ్	
	33	కాకర	కారెల్ల	
		తామర	తుంపేడ	
		పాప	పసియ్/ఒజ్సెల్	
		గాలం	తీపరీ/తనీపర్	
		జాతర	యేతర	
		తాత	జు'జుజ్	
		పాత	పాపుర్	
	34	కాకి	కాకాన్	
		పిలిచింది	గువతె	
		పాడింది	కేనేతె	
		ఆడింది	తోజ్తె/తోజ్తె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఎగిరింది	అబెజ్తె/ఎజేతె	
		జింక	పర్గడబ్	
		విమానం	ఎజ్గత్/ఇమానమన్	
		బడి	ఇరజ్నాసుజ్	
		గిలక	పియుర్లాజ్	
		బావి	సెండా	
		మిరప	సొయు	
	35	గీత	గీర	
		తీగ	తీగ	
		పీత	కినాడ్	
		చీర	సిండ్రి/అన్నలోసిన్	
		జీడి	ఓలోయ్	
		పీప	పీపాన్	
		తీపి	జతిజ్	
		సీసా	సీసాన్	
		చీపురు	జనొ	
		వీణ	రనై	
ల	36	దాహం	అగ్గాల్	
		కుండ	పత్తలి	
		నీరు	డా'అ	
		పులి	కు'నా/కి'నా	
		తుపాకి	బాడ	
		గుడి	పుర్పుర్సుజ్/తంపుర్సిజ్	
		పులుపు	అరజ్	
		బుడగ	అపిజ్పిజ్/పిజ్పిజ్డా	
		గురువు	ఇనజ్/మడీర్/ ఇనజ్మర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	37	పూలదండ రూపాయి పూలు సూది దూలం కూర గూడు బూర	జుల్ జుల్ తార్ బోతంకా/బోరూపాయ్ తార్చ సూయ్చి డులామన్ ఒవాచ్ గుజ్గు/గూడున్ పుజ్పుజ్	
	38	మృగం గృహం కృషి బృందం వృషభం హృదయం	జనొంతర్ సుఉజ్ బార కులం/తి ర్తుమ్/ మైనామర్జీ/రసుక్కు తాజ్/ఒంగెర్తాజ్/అనొర్తాజ్ పు'రాడ	
	39	బెండకాయ నెమలి తెలుపు చెరుకు పెరుగు టెంకాయ గెలుపు	జలోబెన్ మార పలు సైరజ్/చెరకున్ పెరుగున్ పైడి గెల్సె	
	40	లేడి మేక గేదె తేలు తనెటీగ అడవి కూత	పర్గడబ్ కిమ్మె/కుమ్మె/కమ్మె అయజ్బొజ్ కొంతమె అడజ్బొ/అడజ్ బుడ్ తులాబ్/కిన్డ్రెజ్ గుగూ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	41	మైకు	మైనా	
		తైలం	మిన్యోల్/మన్యోల్	
		సైకిలు	జాజ్గత్	
	42	పొలం	గుడ్డాజ్/సరోబ	
		కొంగ	కోడ/కొజ	
		గొడుగు	సనూరు/సనూర్	
		బొంగరం	గోయోర్డి	
		కొడవలి	పెడేము/సరోబాకెడ్	
		పొద	కుడతడ్/డొంక	
		దొర	గమాజ్/దొరాన్	
		పొగ	ఉముడ్/ఉమొ	
		కొలను	తడ	
		తొండ	తోతోం	
		పొలం	సరోబ	
		గొలుసు	సిక్కిడి	
	43	కోడి	కస్సీమ్	
		కోయిల	జాల్కుబ్/కోయితి	
		రోలు	ఓనల్	
		దోమ	సమై	
		గోడ	కింతాల్	
		జోడు	చెప్పలున్/ పాన్లిన్జేజ్/పేన్నిజ్	
		మోటారు	మోత్రాన్	
	44	నొక	డుంగ	
		గొను	గొండోడిసాజ్	
		రాతు	కుర్తాసుయ్	
		దొడు	యెర్నా	
		సాధం	సుడాసుజ్	

పాఠ్యాంశం	ఘటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఖ	45	ఖని సుఖం శంఖం ఖండం ఖలుడు ముఖం నఖం ఖరం ఖగం	లువాజ్ సయు/సుక్క శంఖమన్/గోన్లోపే ఖండమన్/తనుబన్ కోరామర్ ముంకా అక్కార్ని పేకు ఒన్టిడే	
ఘ	46	ఆకాశం మేఘం సంఘం ఘటం ఘటన ఘనత ఘనం ఘనుడు సంఘం	రువాజ్ తరుబ్ తర్తంపర్జ పత్తలి/పనెమెజ్ జాడియే మూడ/పనెమెజ్ బంగా బంగామర్ రనుక్కూ	
చ	47	ఘించం నెమలి చత్రం నాట్యం	మారాబె మార సనూరు తోజ్సెజ్	
ఝ	48	ఝషం ఝరం తుమ్మెద	అయో అసీడ తుత్తుండేరి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఠ	49	పాఠశాల కంఠం పఠనం కమఠం	ఇరజ్నాసుజ్ మొర్థొక్క/మొర్థెక్క ఇజ్నా/డనీడి కూలు	
ఢ	50	ఢంకా బెట్లు గాఢం పిల్లలు	కడిజ్/డాంపా పతాకి గడాడం పసియేజి/పసిజన్జి	
ఢ	51	కఢ రఢం పఢకం చందమామ	కత రతం అనోగల్ అంగాయ్తా	
ఢ	52	ఢనం ఢర బాఢ రాఢ సాఢన	దర్బ/బిత్తి లబొ అసూడ రాధాన్ ఇజ్నా	
ఫ	53	ఫణి ఫలం ఫలకం	జూఆడ్ గుఉర్ పత్తాజ్/బల్ల	
భ	54	భవనం భోజనం భరణి భటుడు మంట	సుడాసుజ్ గాగాన బరిజ్/తుయ్త్తుయ్ ఓరోల్మర్ అలాజ్తుడ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ణ	55	గుణం రణం లవణం గంట బాణం	బజాజ్/బుడ్డి అల్కియ్యెడ్ బసిడ్ డడింజ్ అ'ఆం	
ళ	56	తాళం మేళం గంగాళం	జిజ్జిబ్/తాళమన్ కడిజ్ డరక్కుడా	
శ	57	శరం శశి ఆశ దశ దిశ కోశం దేశం శంఖం	అఆమ్/ఓడడ్ అంగైతా రంక కరమ్మ డుంకి ఆసన్ డేస/జాగ గున్లుపెడ్	
ష	58	మేషం వేషం మిషను దోషం రోషం విషం ఉష	కమ్/కిమ్మెడ్ ఓలకం/ఓగలు మిసన్/మిసనున్ ఇరేన్/ఎరెన్ బన్డ్రాబ్ ఇసమన్ ఉసాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
హ	59	హంస హలం హరిణం ఊహ హయం దాహం	గల్ఫా/పప్పార్/కప్పారాన్ ఎర్టుబ్ పర్గడబ్ అనోగండి కుర్త అర్గాల్	
గ	60	పాలబుగ్గ ముగ్గు చెట్టు పిట్ట	కుల్బాబ్పెయ్ ఇడిసిబ్ నెప్పబ్ ఒన్తిడ్	
జ్జ	61	సజ్జ మేక గజ్జెలు మొలతాడు	కురుయ్ కమ్మెడ్ పిబ్బెబ్ గనియాబ్	
బ్బ		దుబ్బు	డొంక	
క్క		కత్తెర పెంపుడు	కత్తరి లను	
త్త		గిత్త	అనొర్తాబ్	
	62	ముక్క అమ్మ బడి తొర్ర పిట్ట గిన్నె	పాల్పాల్ యబ్ డొఓబ్లెబ్ పతుడ్ ఒన్తిడ్ మండి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

కొయ్య	ఆర
ఉయ్యాల	తరె'నా
ఊడ	అజెడ్'రా

63	నిప్పు	రడెతుడ్
	అప్పు	జాజా
	బస్సు	బసూన్
	గుడి	పుర్పుర్సుజ్
	పెళ్ళి	సిర్రుజ్

64	బల్ల	బల్లాన్
	పిల్లి	రమెజ్
	బువ్వ	బా'బా
	అవ్వ	యుయుజ్
	లడ్డు	జితిజ్ (లడ్డూన్)
	తల్లి	యజ్
	పిల్ల	పసియ్
	కర్నం	అలుజ్లు
	వర్షం	గనూర్
	స్పర్శ	ఎమ్నా

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం

2వ తరగతి - తెలుగు

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
అ	69	అక్క	కాకేజ్/బొన్ని/అప్పాజ్	
		అక్కడ	తెత్తె	
		అక్కర	సనాయ్/సాయ్	
		అక్షరం	సొంపేజ్/అక్షరమన్	
		అగ్గి	తోగే	
		అజ్ఞానం	ఎర్గలమ్	
		అడవి	కండ్రేజ్/తూలభ్	
		అతిథి	డయల్/కులం మర్	
		అద్యక్షుడు	అసోడామర్	
		అద్దం	ఆడ్డం/తరాగియేనా	
		అపకారం	అనత్సేడే	
		అభయం	ఏర్బంతోజ్	
		అభినయం	సన్డోజ్/సనగోడ్	
		అభ్యసించడం	జాజ్నా	
		అమ్మడం	తెం తెం నా	
		అమావాస్య	అమాస/మోయాజ్	
		అర్థం	గన్లు	
		అర్హత	రనవ్తి/రనబ్తి	
		అలవాటు	ఉక్కా	
		అల్పబుద్ధి	బూధితే	
		అవమానం	గన్రోయ్	
		అస్తమించడం	గన్యజ్/గన్యుజ్	
		అష్టమి	అష్టమి/తాంకుబ్	
		అహింస	ఏర్ చన్ చల్/ఇర్సన్సల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
అ		ఆకర్షణ	డనుబ్‌డ్‌బ్	
		ఆకాశం	రోవాంబ్	
		ఆగ్నేయం	తోగే/డుంకె	
		ఆజ్ఞ	అనుప్పుబ్	
		ఆదర్శం	గనియెగిజ్/	
			గియేలే గియేలే	
		ఆదుకోవడం	రనప్ రబ్/	
			తనూల్ తుల్	
		ఆనందం	సార్థా/ఎడక	
		ఆపద	కల్కల్	
		ఆమడ	సజాయ్	
		ఆరోగ్యం	ఆసూక	
		అలస్యం	కీ, కి/తికిలమ్	
		ఆవిరి	కసీడ/ఓమోడా	
		ఆశ్చర్యము	ఇరూబ్	
		ఆషాడం	గనిజ్	
		ఆహారం	గనా/జనోం	
ఇ		ఇంగ్లీషు	ఇంగలేసున్	
		ఇంద్రధనస్సు	లిలిన్‌బోజ్/	
			ఇడిన్‌బోజ్	
		ఇల్లు	సుఉబ్	
		ఇష్టం	బోడా	
ఈ		ఈశాన్యం	ఇరసు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఉ		ఉత్తరం ఉత్సవం ఉదయం ఉదయించడం ఉన్ని ఉపకారం ఉపాధ్యాయుడు	ఊత్ తరం/సిత్తిన పండుగు/ఆడ్డుర్ తగల్గా డుజ్ యోజ్ తారెల్/పజాకాబ్ స్నాయెం/సనాయం జజ్ జజ్ మర్	
ఉ	70	ఉప్పు ఉప్పెన ఉయ్యాల ఉష కిరణాలు	బసు'డ్ కుసులీయ్ డాయబసు'డ్ డొండొ అజేజ్ యోజ్	
ఊ		ఊరు ఊహ	గోర్ జాబ్ అనో గండి/అనెయెమ్	
ఎ		ఎక్కువ ఎడమ ఎత్తు ఎద్దు ఎర్రరంగు	అలాడం/అలన్నా కండ్రాబడి లంకాన్/లక్కాన్ తాజ్ లీయ్/ఒంగెర్ తాజ్ జె'ఎ రంగూన్	
ఏ		ఏకాదశి ఏరడం ఏరు	ఎర్ జానీడ నయి/అలో/లయి	
ఐ		ఐకమత్యం	మైలేన్/మైలేన్ సోలేన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

ఓ

ఓనమాలు
ఓడ్డాణం
ఓడ్డు
ఓప్పు
ఓప్పుగా

రోజ్‌న్యజ్‌న్నా
రనేడుబ్
అడ'డు/మనెజ్
జాడీన్
జాడి'యేతేన్

అం

అంతఃపురం
అందం

రాజాసిజ్/కాంతాసుజ్
బో'డ/లాంగ

క

కమరం
కంఠహారం
కడ్డీలు
కత్తి
కత్తెర
కన్నతల్లి
కర్షకుడు
కర్రి ఆవు
కలసి కట్టు
కలహం
కార్తీకం
కావడి
కిరణాలు
కుటుంబం
కుమ్మరి
కృష్ణజింక
కృష్ణపక్షం
కృష్ణానది

తాంబేలు/కూలు
పుస్తే/రన్‌యా
అడోజ్
కడత్తి
కత్తరి/సనరైయే
యజ్
బారామర్
యగా/కాడియా/
గయా ఆయుజ్ తాజ్
మైలేన్ సోలేన్
గోస/అల్‌కైజ్
నరాజ్
బుడార్/బడార్
అజేజ్‌యుజ్
బిరిండా
కుంబరి/కుంబియే
యగాపర్
లోజో'గాయ్
కష్టానయి

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		కృషి	బారాలూం	
		కొనియాడు	సేజ/సేనా	
		కొమ్ము	డేరుజ్/డేరిజ్	
		కొయ్యగుర్రం	అరాకుర్	
		కొలువు	డరకోన	
		కోరుకోవడం	కనోరే	
		కొరవులు	కొరవులు	
		ఖగం	పేకు/బన్టిడ్	
		ఖడ్గం	కడీబ్	
గ		గబ గబ	ఇడాం ఇడాం	
		గచ్చు	కచ్చు	
		గజ్జెలు	పిజ్ పిజ్	
		గట్టు	గత్తు	
		గడ్డపార	గునపం	
		గడ్డివాము	కుప్పాలాం	
		గబ్బిలం	కంతోర్	
		ఘర్జన	గనూడెజ్/తుత్తున	
		గద్యం	అనీడ్	
		గలగల	బడోజ్ బడోజ్	
		గరుత్మంతుడు	గరుత్మంతుడున్	
	71	గాలివాన	రంగేన్ గనూరన్/ రంగేగమ్	
		గిత్త	బెండాతాజ్	
		గీతం	కేన్ కేన్	
		గుజ్జా	అగరే	
		గుత్తులు	అగూత్తు	
		గురువు	మడీర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		గురుభక్తి	ఇ-ఇ-మ-ర-న్ న-మ్మె-వ్/ ఇ-జ్-ఇ-జ్-డె-ర్-నా	
		గువ్వలజంట గోయ్యి	కూకూర్ జోడె లోఓజ్	
ఘ		ఘనశక్తి ఘీంకారం	రడోజివ్ ర'అ' అగనూ	
ఇ		జ్ఞానం చట్రం	తెలువ/గనలమ్ లువాజ్సజ్/గనూయుర్/ లోవాజ్సజ్/గనోయోర్	
చ		చక్రవర్తి చల్లబడటం చల్ల చవితి చిక్కని చిరునవ్వు చీపురుకట్ట చుక్కలు చట్టం చెక్కముక్క చెరువు చెత్తబుట్ట చైత్రం చేను చౌకబేరం	సోడరాజా సయూతే/సయూడం ఆడబ్డ చఓతి జకాజ్/ఆఇ-జన్ కెర్మోయ్-మ్మా-ఆజ్ జనో తుఇత్ తుఇత్/తుత్తాయ్ రాజాబెర్/సనోడబెర్ బరూ అరె/అజ్లే ఆపాల్పాల్ తడ/ఒండా సరేజిజ్ తోజ్ బిసోత/గన్డ్రూడర్ చౌక బేరమన్/సౌక బేరమన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
జ		జడివాన జుబ్బా జున్ను జున్నుగడ్డ జెండా జేష్టం జ్యోత్స్న	రంగేగూర్ అంగీ/సాంఘీ జున్నూన్ జున్నమూడ జెండాన్ నఆజ్గాయ్ తోగల్	
ఝ		ఝషం (చేప) ఝంకారం	అయో అడజ్బొడ్ అగను	
ట		టైరు టక్కరి	టైరి/టైరి/అజెజ్బన్ జుంబుర్	
డ		డబడబ డబ్బు డప్పు డమరువు	డబడబ (డాబులు) లేబు/తంకా డరేబ్డిజ్ డెజ్డిజ్	
ఢ		ఢంకా	కడీజ్	
త		తక్కెడ తండా తదియ తంబుర త్రయోదశి తరగడం తరిమికోట్టడం	తరూడె గొర్జుజ్ యపిల్/యాగి రనాబ యాయిమ్ తరేనాన్ గోజ్తుత్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	72	తరులు తామర తుఫాను తుమ్మెద తువ్వలు తూర్పు తొడుగు	అనేబ్జి తుంపేడాతార్ గో గో రాంబ్డా/రంగేరాబ్డా అడజ్బొ బెండాతాజ్ డుంయోజ్/డరూజ్ యోజ్ రరూరు/రనుబ్	
ద		దర్బారు దుప్పి దశమి దక్షిణం ద్వాదశి దిక్కులు దీర్ఘం దీవెన దుప్పి దువ్వెన దుస్తులు దేవత దేశం	రనూకూ/రూక్కునా గనా/అర్గాల్ గల్లి సరాయోజ్ మూయిల్ డుంకేజి/యొజన్జి జలేడం ఆచిత్తా పర్గడబ్ రనోయ్ సిండ్రిన్జి సొనుంబోయ్ డేశాన్	
ధ		ధనిష్ఠ ఇంద్రధనస్సు ధీరుడు ధూళి	దనిత్ లిలీన్ బోజ్/ఈడిజ్ బోజ్ బలంమర్/సత్తవామర్ పూరీయ్	
న		నవమి నక్కినక్కి నడవడి	తింజి/తింబాజ్ సోలేన్, సోలేన్ డకోనాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

ప

నడినెత్తి	ఆకరాయుజ్/తెజ్ బప్ యుజ్
నక్షత్రాలు	తుత్తూయ్జి
నాయకులు	సోడామర్జీ
నిర్భయం	ఎర్బంతోజ్
నిర్మలం	బంగ్గుగాం
నువ్వుపువ్వు	జాతేతార్/అమన్తార్పా
నుయ్యి	చెండా/సెండా/లోఓజ్
నెమలి	మారా
నెయ్యి	నెయి/మిజ్లోల్/మన్యోల్
నేస్తం	జత్తు
నైరుతి	తోగ
పట్టా	ఏట్టా/పతాన్
పడమర	బరుబ్యుజ్
పంచమి	మరాజ్/మెన్లోయ్
పచ్చిక	కడూడం/కోర్రబ్
పట్నం	గడా/బసేజ్
పటాలం	రనూకు
పండగ	పండుగు/అడ్డూర్
పత్తి	పత్తి
పద్యం	పజ్జేమన్
పందిరి	పంజరి
పన్నీరు	పాజేబ్డా/లజుడ్డ
పర్వతం	బొంగడి
పరీక్షించడం	గరలంనా
పసికట్టడం	గలంనాన్/డన్లోల్
పల్లె	గోర్డాజ్
పక్షం	మోయిల్డిన్నా

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		పక్షులు	బన్టీజి	
		ప్రార్థన	గార్బేర్/జెజ్నా	
		పాఠశాల	ఇరజ్నా సిజ్	
		పాండవులు	పాండవున్జి	
		పాడ్యమి	ఏర్/బోయ్	
		పాలించుట	పాల్జలే/అబ్బాన్జేజ్	
		పిచ్చుక	జమ్మోల్తి/బా'బాతి	
		పింఛం	అ'ఓపుర్	
		పున్నమి	పున్నియ	
		పుప్పోడి	ఆరాతార్	
		పుర్రె	ఆజాజ్బబ్	
		పుష్పం	తార్పా/అలాజజ్	
		పుష్పం	లయాజ్	
		పూర్ణం	అభరియ్	
	72	పూర్ణకుంభం	పూర్ణకుంబొ/అభరియ్ సెజ్	
		పెయ్య	ఆఒన్తాజ్	
		పెరగడం	మనరజ్/బనడా	
		పెళ్ళి	సిరోజ్	
		పెరడు	కరుజ్	
		పెళ్ళ పెళ్ళ	పడార్	
	75	పేదరికం	డోలాయ్	
		పొదలు	కొడతాత్/డొంకాన్జి	
		పొట్టేలు	ముర్కున్డడీజ్	
		పోస్తుకార్డు	పోస్తుకార్డు/ఉత్తరమన్	
		పోరాటం	ఆల్తు'డె	
ఫ	75	ఫలం	గువూర్/గుఉర్	
		ఫలితం	ఇనాజ్	
		పాల్గుణం	లయాజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
బ	75	బంధువు బరువు బాకాలు బారెడు బింకం బీరతీగ బొగ్గు బొజ్జ బొమ్మరిల్లు భక్తి భటుడు భయం భారతదేశం భీముడు భూమాత భోజనశాల బొమ్మ భేదం	డయల్/కులంజీ లగూన్/లగన్ పనేడంజి అలోడం/జలేడం గన్డ్రాయ్/రడు బీరాలు అ'సాయ్ కంపోజ్ బోమాజ్ బత్తి/బత్తు/డెర్నా ఒరోల్ మర్ బంతోజ్ భారత డేశాన్ భీమాన్/భీముడున్ లబో బోయ్ గరాగానాసిజ్ బొమ్మాన్/కుజ్డాయ్ బెగ్గడా	
మ	75	మచ్చలు మచ్చిక మంత్రం మధ్యాహ్నం మద్దెలమోత మనుజుడు మబ్బులు మర్కటం మల్లెపొద	మచ్చాన్జి మచ్చక మోంత్రో/మంత్రం తంబాన్ బాజ్బాయ్ సడ్డా మండ్రా మోడా తాబేలు మల్లీతార్ నెబ్బీ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		మాఘం	సామర్	
		మిఠాయి	జనోం	
		ముంగిట	ముఖాబాన్/ముంకాబాన్	
		మృగం	జనోంతర్	
		మృదంగం	బాజ్ బాయ్	
		ముక్కెర	కడోపి	
		ముఖ్యం	మూడా	
		ముగ్గు	ఈతరంగా/ఈడిసిజ్	
		ముచ్చట	బంగాడం	
		ముత్యం	రనా	
		ముద్ర	లన'త్	
		మూలలు	అమూలాంజి	
		మూర్ఖుడు	రాకాసిమర్	
		మేఘం	మోడ/తరుబ్డా	
		మేదరి	మేదరి/త్రైన్ త్రైన్మర్	
		మేలు	బంగా/మేలు	
		మొగ్గ	అబొండ	
		మోత	తనుంబే	
		మోపు	కత్త/కనత్త/జీజీన్	
య	75	యజ్ఞం	పుర్పుర్/ఉమ	
		యోచన	అనోగండి/అనయెమ్	
ర	75	రబ్బరు	లబ్బర్	
		రద్ధి	రద్ధిన్/అలామర్	
		రక్షించడం	కనాపాడే/రనబ్రబ్	
		రాజు	రాజాన్	
		రాచరికం	రాజాగో	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		రాష్ట్రం రుబ్బురోలు రూపం రెక్క రొయ్యలు	రాష్ట్రాంజి/రాష్ట్రమన్ గరోముత్/లాజ్బేర్/ఓనల్ అరూపోన్/ఆగనిత్తాన్ అకా'పా కూల్కూళ్ళీయో/కుక్కుళ్ళీయో	
వ	75	వడగాలి వడిగా వందనం వయస్సు వరం వరిగడ్డి వర్షం వస్త్రం వాదులాట వార్తాపత్రిక విజ్ఞత విత్తనం విద్య వెన్నెల వెర్రి వెలుగు వెలుతురు వేకువ వేణువు వేళ	ఆడేర్రంగి జాడాం లేంతం/లొంతం వయసూన్/మియ్నుం/ బర్నాన్ వరమన్ సరోలాం గనూర్ సీండ్రీ అల్కజ్ గల్లంకేనోల్ గరలం/గనలం ఇతనం/జమ్మోల్ ఇజ్నా అంగాయ్తా ఎర్గలమ్ మర్/ జింకామర్/బాయామర్ తాఆర్/పనలేడ్ త ఆర్న్/పనలేడ్ లోజ్డన్నా (ఎన్రజస ఆరన్) తిరియోరోపె ఏల/రోయాజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		శంఖం	గొన్లోపె	
		శిరస్సు	బోటబ్	
		శుభ్రం	అనత్పచే/అనత్పంగా/బంగా	
ష	75	షష్ఠి	తూర్/తూరు	
		సగ్గుబియ్యం	బండ్రాయ్/సగ్గురూజ్	
		సజ్జ	బంగా/జూరె/మున్న	
		సంతోషం	సర్దా/ఎడక	
		స్వాతంత్ర్యం	స్వతంత్రాన్	
		సందడి	గోస	
		సన్నాయి	పనే	
		సంపద	బీత్తి/దర్చా/జనాభ్	
		సప్తమి	తామ్మి/తామ్	
		సప్తస్వరాలు	తామ్సర్రాజ్/తామ్మిసర్రాజ్	
		సబ్బు	సబ్బున్	
		సముద్రం	గనుజ్	
		సరస్సు	తడ	
		సర్పం	జఆ	
		సంవత్సరం	మియ్నూం	
		సామర్థ్యం	రనభ్తి	
		సాయంకాలం	ఒరుబ్బే	
		సాహసం	జల్టూ	
		సింగారం	అబంగానా/పోగు	
		స్త్రీ	అన్చలో	
		సుత్తి	సమతే	
		సూర్యుడు	ఓయోజ్	
		సొగసు	సోగు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
హా		హోరు	అల్పాడే	
		మోకాలు	మండడి	
		తుఫాను	సోడారాబ్బా/రంగేగుం	
		భుజం	జేబ్బ/కాప్పడ	
		నెమలి	మారా	
		నక్కి	సోలేన్	
		చక్కెర	సీని	
		కుక్క	కన్సో/కన్సో	
		అన్న	కాకోజ్	
		కన్ను	మోఓ	
		మొక్క	మోక్కాన్/నేఏబ్	
		లేత	ఆకసీ/ఆలేడజ్	
		చిన్న	ఆజిడ్డాజ్/సన్నాడమ్	
		కొమ్మ	అండార్	
		జొన్న	జొన్నాన్	
		చెక్క	సెక్కాన్	
		ఉల్లిపాయ	అనసూడ	
		బుగ్గ	కుల్బాబ్తం	
		పుట్ట	బనూం	
		మట్టి	లబొ	
		బిడ్డ	ఒ.ఒన్	
		నీళ్ళు	డ.ఆ	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం

3వ తరగతి - తెలుగు

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
అ	89	అభివృద్ధి అద్భుతం అర్చన	అనబ్బలా/అనబ్బంగా బయాబంగా/రుమబ్బడమ్ జరేబ్బనా/గార్బేర్నా	
ఆ		ఆచారం ఆది ఆస్థానం	డకోనాన్ తనబ్బనా/తరమ్తమ్ సనూసు/అకోశ డరకోనాన్ అబ్బాగ	
ఉ		ఉద్యమం ఉపన్యాసం ఉపవాసం ఉర్వి ఉల్లాసం	ఆల్తుడ్/పోరాతం అబ్బోసారీన్ ఎతేన్డేన్ అబ్బోయ్ బెర్నా అలాడం ఆఓబ్ లేబ్బలబ్బే/బ్బనబ్బతియ్/బెర్నాన్ ఉపాసం/ఆనండోల్/ఆనమ్నా లబ్బో/ఓడేర్/బండార్ సార్డా/సర్థా	
ఎ		ఎద ఎల్లరూ	ఊగ్గర్ సబ్బీన్/కూడ్డుబ్	
ఓ		ఓర్పుకోసు	ఓర్పేలే	
క		కనుమ కపటం కపోతం కలకాలం	తబ్బోర్/బరోగో/బరుగో మోసం/బ్బండారు/తాలూడ్ పారువ ఎకం/సబ్బీన్ డిన్నా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		కల్ల	తనాలు	
		కలివిడి	మైలేన్ సోలేన్	
		కసుకాయలు	ఆయజ్‌జి	
		కాంచుట	గియ్‌గియ్‌నా	
		కాంతి	త'ఆర్	
		కార్మికుడు	బారామర్	
		కృతజ్ఞత	ఎర్‌కరేలబె/ఎర్‌కరేడాలబె/ సనెన్	
		కృత్యం	బారా	
గ		గమనించు	గియ్‌గిజా	
		గుబులు	బంతోజ్	
చ		చెరసాల	ఖరోజోల్/ఖైడాసిజ్ జైలు	
జ		జగతి	ఒడార్	
		జన్మించు	జరమ్మె	
		జ్వాల	తోగ	
త		తాకట్టు పెట్టు	తనక	
		తార	తుత్తాయ్	
		తిలకించు	గియ్‌గిజా	
		తీరం	ఆ ఒడ్డు/ఆమనెజ్	
		తొలి	అ'మ'జ్	
		తోట	తొంతాల్/బరు/తుంత	
ద		దండోర	సనాతే/అపేమెజ్	
		దర్శించు	గనియ్‌గియ్	
		దురాశ	ఎర్‌సె అనో :గొండి/ ఎర్సె సనాయ్ సాయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		తిట్టుట	కనజ్	
		దోషం	ఇర్రే	
		దోషి	డోసామర్/పింతూమర్	
న	90	నింగి	రువాజ్	
		నిధి	లేబు	
		నిలయం	డరకోనా	
		నేర్పు	గనలం	
ప		పయనించు	యేనేర్ యేర్/యనేర్	
		పరవశించు	పాంకరేడా/కరేడా	
		పసిడి	రన/సున్న	
		పారుట	యెర్నా/జానాడా	
		పిసినారి	లోభామర్/లూభామర్	
		పురాతనము	పూర్బాన్	
		ప్రత్యక్షం	అగ్గియ్ తానా	
		ప్రదర్శన	అనత్గియ్తా/అనబ్సూయ్	
బ		బహుమానం	తనియ్ తియ్	
		బాదుట	ఆల్తుడ్/తడతుడనా/తత్తత్నా	
భ		భటుడు	ఒరోల్మర్	
		భద్రపరచు	బంగాగాండనక్కో	
మ		మందలించు	బండ్రాబ్/కజా	
		మది	ఊగ్గం/మొన్న	
		మమత	తనుం యేమ్	
		మార్గం	తజోర్	
		మూగుట	బనోర్ బోర్/రుక్మాన	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ర		రణం రక్షించు రీతి	అల్తుడ్/సమరం/అల్తుడ్ కనాపాడే/రబ్ రబా అంబడీయ్/ఎజ్గ	
వ		వదనం వసుధ విలపించు వివాహం విశ్వం విశ్వాసం విశేషాలు వృద్ధాప్యం వైద్యశాల	ముంకా/మురికా/ముర్క లబో ఎడానా సీరోజ్/పాజ్ కుయ్ ఒడార్ డేర్నా సంగతింజి/బేర్నాంజి తలాయ్ బా ఆసపత్తిరి/రేగంసుజ్	
శ		శత్రువు	బండ్రాబ్ మర్/బేరామర్	
స		సత్యం సమత సమరం సహకారం సహనం సాగరం సునాయాసంగా సుమతి సొంపు సౌజన్యం	జాడేన్/జాడియితేన్ అసరి/సరిగ్గోయ్ అల్తుడ్ సాయంతుబ్/అల్నాయం బరాన్ సె/సనాయె గనుజ్ ఏర్లగున్లబే బంగా బుడ్డిమర్ బోడ/బంగా/లాంగా బంగాగో/బనజ్ సా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
హ		సంఘ సేవ సంతసం సందేహం హరివిల్లు హిమం హృది హెచ్చు	రనుక్కుబార సర్డా/ఎడకా/మొఓయిన్ అనమానం లిలీజ్ బోజ్/ఈడిజ్బోజ్ ఈడిన్ బోజ్/ఇడిజ్బోజ్ కసీడ ఊగ్గం అలాడం/అలాన్	
తెనాలి	27	దొంగతనం	జుమ్బుర్/డొజ్	
రామకృష్ణుడు	29	నిమ్మకాయ టమాటపండు కాకరకాయ మామిడిపండు జామకాయ నేరేడుపండు సపోటా పండు	లిమ్మకాయ తమాతగుర్ కారెల్లా ఉడాగూర్ జామ్మకాయ/జామిజొ కొర్గడ్గుర్ సపోటాగూర్	
సయాల్	32	నోరు దవడలు	తొ ఓడ్ తాడవాజి	
ఉయ్యాలండీ ఉయ్యాల!!	36	ఎక్కెదం ఎగిరేదం	అడాయ్బా అబేజ్తాయ్/అఏజ్బా	
జంతువులతో స్నేహం	37	తోడేళ్ళు వేట మాంసం	ఒ'లా'ంజి బెంత జేలు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	38	పిల్లి	రమేజ్	
		ఆరోగ్యం	బంగ్సాడకోనాన్	
		జీవనం	మండ్రెజేనా	
	40	తోక	ఆ'లా	
	41	పయనించడం	యేర్ యేరన్	
పులి పశ్చ	46	అన్నదమ్ములు	కాకబోయాజ్/కాకబోజాజ్	
కుందేలు జవాబు	49	దాహం	అగ్గాల్డ	
		వెతుకుట	సాత్సాయ్నా	
	50	నీరు	డ'అ	
		నాలుక	అలా'జ్	
		నీడ	ఉ'ముల్	

దుర్గాబాయి	56	చిన్నతనం కొడుకులు పరిచయం	పర్నిజన్ ఓఓన్జి గనల్లం/ఇమలం
పిసినారి ధనయ్య	59	కల్తీ వాంతులు	మైత్ మైలే/అమైమై బయ్త్ బయ్త్నా/ బైడ్ బైడ్
	67	పిలిపించి పిసినారి మూలిక ప్రజలు కడుపునొప్పి మందులు నొప్పి	అగ్నూగూలే లోబామర్ రేగం పర్జా అసూపోజ్ రేగం అసూడ

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ	
1	2	3	4	5	
పరోపకారం	68	అలసి	లోజే/లుజే		
		నిద్ర	డీమడ్డ/జీమ'నా		
		మెలుకువ	కే'అ/కేఉ		
		సర్పం	జా'అడ్		
		గూటి	డరకోనా		
	70	గద్ద	అడాజ్		
కోతి ఉరువాసం	71	జపం	ఆనండోల్/గార్పెర్/		
			పుర్పుర్		
		గాలించి	గియ్లే		
		మరునాటికి	బార్ బోయోజ్		
		కాబోలు	పరేజ్/అంబడియ్		
		ఆరంబించడం	సనూసు		
		72	ఊహించడం	అనోగండి	
		మరుపు	కరేడ		
		73	ఆరగించు	గాలే/గఅ	
		సోమరితనం	బడ్డకంమర్/బాత్తువామర్/		
		రోన్డూమర్			
	75	(జూ)	జనొంతర్ సిజ్/		
		జంతు ప్రదర్శనశాల	జంతువాసిజ్		
హైదరాబాదు	75	మ్యూజియం	మ్యూజియమన్		
	78	దున్నపోతు	బోజ్తెల్/బ్రోబోజ్		
కృష్ణానది	79	పలకరింపు	అనోలజ్		
		తిలకించాను	గియ్లై		

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	81	పండు పిందె పుష్పం ధాన్యం కోతలు నారు	గు'డూర్ ఆకసే తార్పా సరో గల్లత్/గగ్గడ్ బిసోత్త	
ఆణిముత్యాలు	87	బండరాయి సువాసన	అరేజ్/సుడారేజ్/ తాలా/జలేజ్ బంగా ఒసన/ బంగా అజ్నూర్	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం

4వ తరగతి - తెలుగు

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
అ	87	అత్యంత అవార్డు అధికులు అలంకారాలు అభినయించు అభ్యసించు అతిశయించి అంధుడు అత్యాస అనువు అనుభూతి అలరించి	అలాడం సనెజ్సెజ్ మూడామర్రి/గోగుమర్రి సోగూంజి ఓలకంన జాజ్న అబ్బనలా కాడుమర్ అలాన్రంక అసబ గనలం సనయు (సంతోష పెట్టు)	
ఆ	87	ఆచార్యుడు ఆదర్శం ఆకర్షించు ఆసక్తి ఆధునికం ఆనకట్ట ఆసరా అల్పం అయువు	మడిర్/తనాగోర్మర్ అంబరియ్/ఎజ్గ డిజ/మోఓజ్ సత్తైవ/ఇస్తం/బోడా తబ్మె మడుంగ సనాయం అల్పమోల్ మరేఎజ్నా/ జీవురజ్నా	
ఈ		ఈసడించి	ఎర్కియ్డా/ఇంకియ్డా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఉ		ఉత్సాహం ఉత్తరం ఉన్నతం పండుగ	మనోఓజ్/సర్దా ఉప్పుజోల్ అలంకాన్/లంకాన్ అడ్డూర్	
ఊ		ఉద్యమం ఊత ఊహించు	అల్తుడ్ డరేనా/తరూడీనా ఓగండి ఆ	
ఎ		ఎనలేని	ఎర్కరేడా	
క		కర్తవ్యం కనువిందు కరచాలనం కనువిప్పి కలుషితం కర్ణ కఠోరం కలిమి కీర్తి కూడలి కూడగట్టు కూలబడు కొదువ కోలాహలం కోన	బారానం మోఓజ్/గరియ్మడ్ మైసి/లెంసి లు'జ్నా/లిజ్నా కల్తీలె/ఇర్పంగా ఎరాలుడ్డాగే సంపత్తి/బిత్తి/జనబ్ గనోగు మైనా తిర్తి'మ రి'డాజ్లె అసోన్ మన ఆజ్డాగే అజెజ్బుర్/బరుపడూరన్	
ఖ	88	ఖండం	తనుబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
గ		గంభీరం గారాల గీతి గ్రహించుట	అబరియ్/కుంగం మానాస్సె కనెజ్ గలంనా	
చ		చలనం చెలగు చెలిమి	ఇడీనా/జానా తాఆర్/మనోఓజ్ సాంగొ/తూడు	
జ		జంతుబలి జీవనం జూ జ్యోతి	అలూన మెరేఎజ్నా జనుంతర్సుజ్ పలె/మడి/తాఆర్	
ట		టక్కరి	తాలుమర్/తాలుడ్	
త		తనువు తరువు తరగదు తత్వవేత్త తోడ్పడుట త్రివర్ణపతాకం	డొఓజ్ నెఎబ్ అనజ్డె మలార్మర్/మడీర్మర్ సనాయం యాగిరకంజెండాన్	
ద		దయ దహించు దండిగా దంపతులు దారువు(కట్టె) దివ్య	అసూయేం జొంతోడన్ అలాడం సీమిల్లి సింకోయ్ అజల్/అర డిప్పా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		దీనంగా దీవించుట దృశ్యం దోచుట	బసూయెం/అబసూయెం ఆశిబ్రమ్/అబ్బిత్తాఅ గనియ్ గియ్ జుంబుర్	
ధ		ధర	లబ/లార్దుమ్/కరీదు	
న		నక్షత్ర రాశి నవ నామకరణం నిర్మాణం నిరంతరం నిరూపించు	తుయ్ తుయ్ అబిరిండా త'మె/తబ్ మె అ'జామోన్/అ'జాల'మోన్ తనోబ/సనబ్ జా డిన్నాన్/డీలెడిన్నా రూజుబ'మెఅ	
ప		పంజరం పరిణామం పదవీ విరమణ పసిడి పాలించడం పాటుపడు పాదు ప్రమాణం ప్రదేశం ప్రసిద్ధం ప్రవేశించి ప్రశంసించు ప్రచారం ప్రబోధించు ప్రగతి	పాడు ఎల్ను/మరజ్ నా/తాండానా సోడామర్ అనబుర్/అ'నలస్సా రన/సున్న పనోసే/పాల్దన్ కస్తంనా పాంకు ప్రమాడ/సిబ్ డైబెర్ ఆరయు పనేమెజ్ ఆలోజ్ లె/గన్ గన్/గన్నా మనెచ్చె/సీనా అనబ్బలా అఫేమెజ్ లే/ఒబ్బేజా అన'సూడ	88 89

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ప్రాణాలు పీడ పూల సెజ్జ పెత్తనం	పు'డారాజి అసూడ తార్బాతోమ్/తార్బావల్ బనైజ్ బాజ్	
ఫ		ఫలం	గుడర్	
బ		బదిలి బందిఖానా బహు బహుళం బాట బాధ బాపటం	మారేలె/తాండాలె కైడాసు'ంగ్/ పింతూసు'ంగ్ అలాన్ అలాడం తజోర్ అసూడ సేవేడన్	
భ		బ్రాత్రుజనం	బోజాజ్/తోనాజ్జి/ బూజాజ్/ తోనాన్జి	
మ		మంద మండిపడు మహిళ మరణించు మాటున ముసురు ముంగిలి ముద్రించు ముచ్చట మ్యూజియం	మాండ/రనుక్కు బండ్రాబ్డమ్ అన్సలో కరియే అసో సోలెజ్/మాతు లంతిజ్గుం పంసాన్ లడ సాంకోర పూర్బాన్ ఇన్డ్రంసుంగ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		మెలగటం	లు'జ్నా/జానా	
		మోసం	మోసమన్	
		మౌనం	కి'ర్గామ్/రజ్	
ర		జలాశయం	తరనజ్డా	
		రూపురేఖలు	అరూపమన్	
		రేయి	తోగల్	
వ	90	అభివృద్ధి (వర్ధనం)	అప్పిల్పెల్నా/అబ్బంగానా	
		వరించు	పాజ్బోయ్/ఏమ/ఓడిఆ	
		వాస్తవం	జాడియ్/జనాడి	
		వాయువు	రంగ/ఊపిరిన్	
		వ్యాధి	అసు/రోగం	
		విద్యావేత్త	జానజ్గలంమర్	
		విహారయాత్ర	మనోఓజ్ఝేత్ర	
		విలువ	విలువాన్	
		విసుగు	చిరాక	
		వికసించు	పుజ్తార్	
		వితంతువు	జొ ఆర్బోయ్	
		విధం	ఎంగా/అంబరియ్	
		వెలయు	డకు/డుజ్నా	
		వెనుకంజ	కిఅ/కికిఅ/జాలుఅ	
జ		శంఖుస్థాపన	తనజ్లో/తనజ్సు'జ్/తనాపె	
		శ్రద్ధ	సర్ద	
		శోకం	సింతాన	
		సంపద	బిత్తి	
		సంబంధం	బిరిండా/డయల్	
		సంప్రదాయం	సాంప్రదాయమ్/తరంతం	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		సంకేతం	సొంపెజ్/గుర్తున్	
		సంఘసంస్కర్త	సనేవాతుబ్మర్	
		సందడి	గోసా	
		సంచరించు	గోరోడా/ఎండూజ	
		స్పటికం	పాతుఅర్	
		సమీపం	అడం	
		స్వచ్ఛంగా	అజ్ఞాడం డాగె/ జాడియేతేడా	
		సమావేశం	మై' బెర్	
		సమకూరు	జాజ/అక్కూడెఅ/ కుడ్డాల	
		సాధిస్తాం	అసాధించేతాయ్/ ఆరప్పితాయ్	
		సామూహికంగా	మైలేన్	
		సాధనం	ఇన్డ్రమ్	
		సిరులు	బిత్తింజి	
		సురక్షితం	సునేరుక్కా	
		సుధ	అమడీడా	
		సుగుణం	బంగానోగల్	
		స్వేచ్ఛ	అజాయ్డం	
పా		పాడలెత్తు	బన్తోజ్	
		హర్షం	మనఆర్	
సాధిస్తాం	1	సాధిస్తాం	ఆరప్పితాయ్	
		ప్రగతి	తమ్మెగోడ్	
		బిడ్డ	పసియే	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఉపాయం	8	సింహం	సీజ్ కు'డ్/సింబం/ సింగుకుడ్	
		కన్నీరు	ఏమడ్డ/ఆమడ్డ	
		ఛైర్యం	జల్లు	
		రంద్రం	పతు	
	15	విహారయాత్ర	గనియ్ గియ్ డేజ్ యేత్ర	
		ప్రథమ చికిత్స	అరసుక్క	
		నిమిషం	మినిత్/లిమసం/బోబడెడ్/ బొక్కడెడ్	
		గంట	డన్	
		సెకెండు	గడుంగ్/బోగడె/బొక్కడె	
		బాలురు	ఒంగేర్ సియ్	
		బాలిక	అన్నలోసియ్	
		పుస్తకం	కంబోఓల్/కంబోల్	
		శిబిరం	మాతు	
		డాక్టరు	కుడాన్	
		ఆశ్చర్యం	అంక్షేకేడాగే/ రు'మజ్ డాగె	
రంగన్నడైరి	19	కాలకృత్యాలు	ఉమానరైడానాన్	
		బడి	ఇరజ్ నాసు'ంగ్	
		ఆటలు	అండినా	
		పాటలు	కనెజ్ (కెంకెన్నా)	
		కుందేలు	పండేర్	
		పెద్దమ్మ	అంతలై	
	20	తప్పు	ఇరేన్	
బాలభటులు	25	సంవత్సరం	మిజ్ నుం/బర్నా	
		పురుషుడు	ఒంగేర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	26	క్యాప్ (టోపి) సంసిద్ధం	రు'బ్బబ్ రడుగామ్	
ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం	29	తాతయ్య కుటుంబం	జొ జో న్ బీరిండా	
	30	సాయంత్రం	ఓరుబ్మజ్	
	34	ప్రశ్న	వాలబెర్	
మాకథ	35	కళాకారుడు చిత్రం	గనలమ్మర్ పబ్జాల్/బొమ్మాన్	
	36	ఎగుమతి	అనప్పాయ్	
చెట్లు	39	వర్షం పొలం వృక్షం	గనూర్ సరోబా అరానెబ్	
	40	మెతుకు	గనాగ/రైన్కి	
మెదడుకు మేత	42	మెదడు రేపు పొద్దున మేఘం తోక కన్ను పక్షి వంకర	అతజ్బబ్ బియ్యె తగల్గ తరుబ్ ఆల మోజి/మోఓడ్ ఒన్తిడ్ కోడె/కొక్కొడె	
	44	పాము	జాఆడ్	
	44	పొడుపు కథ	సైసైకత/జాజ్జాజ్కత	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
జాబు	46	చెరువు	తడ/బండ	
	46	నమస్కారం	లేమ్తం	
కనువిప్పు	49	పూరిగుడిసె	అలసు'ంగ్	
		కట్టెలు	అజల్జి	
		అమ్మడం	తనేమ్ తేమ్	
		దేవత	సోనుమ్	
		నరకడం	ఎడజ్/ఎ'డ	
		పాలు	ఆడుబ్	
		ఆవు	ఆయజ్తాజ్	
		గొడ్డలి	ఎజ్జుమ్/ఎన్జుం	
		గుడ్డు	అడ్రే/అర్రే	
		ధనవంతుడు	గమాజ్మర్	
		కోపం	బన్డ్రాబ్	
		కొమ్మ	అండార్	
		కాళ్ళు	బెఎజ్	
ఉన్నవ లక్ష్మీ- భాయమ్మ	54	భార్య	డొక్కరి/ఇన్సలో	
		మద్యపానం	అలీగా	
		వితంతువు	జోఆర్బోయ్	
	55	జంతు బలి	అలూన	
	55	మూగ	మో' మో	
నాగార్జున సాగర్	59	నిల్వ	అకూడె/ఆడకు	
సహాకారం	71	కూర్చో	గోబ	
		కలుగు	పతు	
		ముసురు	లమ్తిజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		గింజ	అబాయ్	
		ఆకలి	డోలైడ	
		గుడ్ల గూబ	కంతోయ్	
		పురుగు	బొ'బొ	
		ఎలుక	కుంబుల్	
మహానంది	75	క్షేత్రం	బ్రాసుసు'ంగ్/సరోబా	
		తీర్థం	పా'జెజ్డ	
		స్నానం	ఊమాన	
		సముద్రం	గనూజ్	
		పుట్ట	బనుమ్	
		గంగాదేవి	గాజ్‌య్‌బోయ్	
రాశులు	79	1. మేషం	కమ్/కమ్మె	
		2. వృషభం	తాజ్/తాజ్‌వియ్	
		3. మిథునం	మై/మైనా	
		4. కర్కాటకం	కన్నాడ్	
		5. సింహం	సింగ్/సింభం	
		6. కన్య	సోజ్/సలో	
		7. తుల	తుల్/తనూడె	
		8. వృశ్చికం	కొజ్/కొంతమె	
		9. ధనస్సు	ఇజాజ్/ఇజ	
		10. మకరం	తాజ్/తాజాల్	
		11. కుంభం	సెజ్/సలెజ్	
		12. మీనం	యెజ్/అయె	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం

5వ తరగతి - తెలుగు

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
అకారాది క్రమంలో పదాలు అర్థాలు	114	అంచనాలుచేయు అంతుపట్టని అందమైన అగుపడు అడ్డదిడ్డంగా అతి అత్యుత్తమ అదిష్టించి అనర్గళంగా అనురాగం అపారం అబ్బుర పడు అభయం అభినందించు అభినయించు అభియోగం అమాంతం అమాయకుడు అమృతం అరణ్యం అర్థం ఆలయం	ఒగండీలె సబ్బఅ ఏర్గన్లుడాగే బొడాడం/లంగాడం గీయితా ఆరాయర్ తరోబప్ అలాన్ అమూడాన్ అతె/ అసలాన్ ఆతే డాజన్ డాయ్లే రజ్జాజ్గాం తనుంయేం అలాడం/బయ అలాన్ రుబ్ మజ్డాగే/ ఆంక్లేడాగే ఎర్పంతోజ్ మెస్సెలే ఒలకనా అనబ్డోశ కూడ్డుబ్/సబ్బీన్ ఎర్గలంమర్/అమైకులు ఆమడేడ/మన రెజ్డా కండ్రేజ్ గన్లు/ఆర్దం లోజే/పుర్పుర్సుజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		అలరించు	అస్పృహ/అమఆరా/ ఒప్పించే అ	
		అల్పడు	ఎర్గలంమర్/గండకమర్	
		అల్లంతదూరం	అజి సజాయ్	
ఆ	114	ఆకర్షించు	డజ్డజ్/డనుజ్డజ్	
		ఆకాంక్ష	సనాయ్ సాయిత్	
		ఆగ్రహం	బండ్రాబ్	
		ఆదమరచి	కరేడాలే	
		ఆదేశించు	అప్పుజ్లే	
		అభరణాలు	రన్డ్రూజి/ఇన్డ్రయన్జి	
		ఆరితేరిన	ఆగలం మర్	
		ఆర్షించు	గడించే అ/వర్షి అ	
		ఆవరణ	యర్యరంజి	
		ఆవేదన	బాడ/బాధ	
		ఆహ్వానం	అనగ్నూగు	
ఇ	114	ఇముడ్చుకొను	సరీలేన్ గండి/లేన్అడకోన	
ఉ	114	ఉగ్రరూపం	బరంతొజ్ డాగె	
		ఉత్కంఠ	ఎచ్చుమ్ డాగె	
		ఉదారుడు	అసూయేం మర్	
		ఉద్ధతుడు	లేజనా మర్	
		ఉన్నతమైన	లక్కాన్న/గొగోన్న	
		ఉపకర్త	బంగా అనేచ్చేమర్	
		ఉపాది	మనండ్రే ఎజ	
		ఉమ్మడి	సబ్బీన్/కూడ్డుబ్	
		ఉరుకు	యేర్నా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఊ	114	ఎగసి ఎత్తు	ఇర్రే అనడ్డే/తనేరా	
ఏ	114	ఏగు	యేరా/మం	
ఐ	114	ఐక్యత	మైలేన్	
ఓ	114	ఓపలేనంత	అరబ్తే ఆగేఆయి/ అరబ్తే డకూనై	
బె	114	బెత్సాహికం	మనోఓజ్	
క	114	కచేరి కట్టడాలు కరినమైన కన్నుల పండగ కమ్మ కర్మ కర్తకుడు కలయజూచు కల్పవల్లి కల్యాణం కళకళలాడు కళాత్మకమైన కవచం కవి కవిత్రయం కాంస్యం కాకతాళీయంగా కాజేయు	డరకోజాజ్ సబ్బాసుజ్ రడోడం అల్మడ్డాగే ఓల కరమ్మ బారామర్ మైగిజన్ గువర్ నేబ్ సీరోజ్/పాజకూయేత్ సార్థాగాం అడకోనా బోడాగాం/లంగాగాం డరజ్నా పండితామర్ యాగి పండితా మర్జీ రాగీన్ ఎరోగండిలబే డోజానా/జుంబుర్నా	
	115			

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		కాణాచి	డరకోనా	
		కాపు	జొవోనా	
		కాలుష్యం	ఎర్మరీత్	
		కుతూహలం	ఆస	
		కూడబెట్టు	అనక్కుడే	
		దాచుకొను	సనో/సోఅ	
		కూసు	రియాలం	
		కేంద్రం	తరాజడీన్	
		కేక	గూగూడేజ	
		కేరింతలు	గువాల్నా	
		చప్పుట్లు	తార్జోబ్చి	
		కొట్టు	దూకాడం	
		కొనసాగు	జనత్లే/లుమ్లే అడకోనా	
		కొలను	తడ/మండ	
		కొల్లగొట్టు	డోజానా	
		కొసరు	కొసర	
		క్షతగాత్రుడు	అపారమర్	
		క్షమాపణ	తమ్మాడి'జ్	
ఖ	115	ఖంగుతిన్న	గతర్మర్/అపారామర్	
		ఖని (గని)	లో ఆజ్	
		ఖరీదు	కరిడి	
		ఖర్చు	కర్చు	
గ		గంపెడు	బో తొంపిడిజ'జ్	
		గగనం	రుహాఆజ్	
		గతం	సలే'తే	
		గర్భం	కంపోజ్	
		గర్వపడు	పుడ్డార్నా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		గాబర	గాబర	
		గిరి	బరు/బొంగడి	
		గుమ్మి	పోడంకా/డిబ్బాతో/తోడో	
		గుర్తుపట్టి	అమ్మత్లే	
		గృహం	సుఉజ్	
		గొప్ప	గొప్పాన్/పనేమెజ్	
		గొయ్యి	లోఒజ్	
		గోముగా	తుమ్యేలే/కేజ్లే	
		గ్రామం	గోర్జాజ్	
ఘ		ఘటించు	అనతేన్	
		ఘనత	గొప్పాన్/పనేమెజ్	
చ	115	చరితార్థం	మడ్రేఏజ్	
		చర్చించు	బేర్నా	
		చాతుర్యం	ఆగలం	
		చిచ్చురపిడుగు	సర్దామర్	
		చిత్తం	ఒఒడోజ్	
		చిహ్నం	అరత్మత్	
		చెంగలించు	ఇ'రుర్	
		చెజిక్కించుకొను	ఆడాక్కె బేన్	
		చైతన్యం	తెలువ	
జ	115	జంబుకం	కుల్లు	
		జలం	డ'ఆ	
		జలచరాలు	డఆబోజి	
		జలరాశి	గనుజ్	
		జాలి	అసూయేం	
		జీవులు	పుడారాంజి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		జీవనది	అమెజ్ జోల్/ ఏరజీడ్ జానాడ	
		జోరుగా	గడికీ	
		జ్ఞప్తి	అనోగండి	
		జ్ఞాపకార్థం	గరలంనాసన్	
ట	115	టెక్కు	లేజనామర్	
డ	115	డిమాండ్	గనార్	
త	115	తటస్థత	అబోమనేజ్	
		తడువుగా	ఇడాం	
		తదేకం	ఇన్తేన్నా	
		తమాషా	ఈగతం/మన ఆజ్	
		తరచుగా	ఆంజ్డమ్	
		తరలివచ్చు	ఇతిలేన్ యేర్	
		తళుక్కమని	అబోమోజ్	
		తవిలి	గేగేనాన్	
		తహతహ	ఒయ్ పోయ్	
		తాపం	అసూడ	
		తాపత్రయం	ఎర్నాగోయ్నా	
		తామరపువ్వు	తుంపేడ	
		తివిరి	సనూసుగేయ్	
		తుదకు	ఆకోస	
		తేరుకొని	లేజ్నా	
		తైలం	మిజోల్	
		తొణుకు బెణుకు	ఏరబంతోజ్డి	
	116	త్యాగమూర్తి	తనుబ్ తియ్మర్	
		త్రి	యాగి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ద	116	దప్పిక దరఖాస్తు దిశ దిశలు దిగాలుగా దిగులు దీక్ష దృశ్యాలు దెబ్బతిను దొడ్డ దోహదపడు ద్రోహబుద్ధి	అగ్గొల్ల సిత్తి/సీటి డుంకి డుంకీంజి అనోగండిగే సింతాన సేజ (అబోసరిన్) దృశ్యమంజి నాశేలం/సేడేతం అలాడం బారడేయన్ అంకారామర్	
ద	116	ధీ ధైర్యశాలి ధ్వని నగరం నచ్చు నడివయస్సు నదం నది నరుడు నశించు నిమిత్తం నిమురు నిరాకరణ నిరుత్సాహం నిరూపించు నిర్ణయం	బజాజ్/బుడ్డి ఎర్బంతోజ్మర్ సడ్డ గడ బోడ అతుజార్మర్ రాబేడ నయి మండ్ర/కరోమర్ అజీలె అబ్బెలె సార్ను సనేడా/ఓనిజ్నాన్ సింతానా/ఎర్మోఓజ్ అత్తాయ్ బబ్లేజా అబోబిర్నాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		నిర్ధారించు	జనా/జనబ్	
		నిర్వచనం	అనప్పేమెంగ్	
		నిశ్చయం	అనోగల్	
		నిష్పక్షపాతం	బెర్థోజ్/ఇరెనడాలబె	
		నిక్షిప్తం	సోనా	
		నేలపాలు	అసజ్గె	
		నేస్తం	సాంగోమర్/జత్తుమర్	
ప	116	పట్నం	బసెజ్/గడ	
		పథకం	పన్నె అ./బార	
		పరిధి	సాండె	
		పరిశ్రమ	పరిశరమ్	
		పరిసరాలు	మొ'ఆడ	
		పర్వం	తనుబ్	
	116	పర్యావరణం	ఊర్మోరింగ్	
		పలుకులు	బీర్నా	
		పాత్రధారులు	ఓగలూనామర్	
		పిరికివాడు	బంతోమర్/పిరికిమర్	
		పీఠం	పీడ	
		పుటపులాలు	ఓల	
		పుట్టినిల్లు	జరమ్మేసుంగ్	
		పుణ్యం	పుణ్ణేం	
		పురాణాలు	పురోయ్కతార్జి	
		పులకరించు	గుమ్డానా	
		పృథివి	లార్డుమ్	
		పొంగిపోవు	అప్పొంగేలెన్	
		పొరుగు	అడంమర్	
		పోరు	అల్కజ్	
		ప్రకృతి	ప్రకృతిన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	116	ప్రఖ్యాతి ప్రతిబింబం ప్రమాదం ప్రవక్త ప్రశస్తమైన ప్రసంగించు ప్రస్తుతం ప్రాచీనమైన ప్రాణ వాయువు ప్రారంభం ప్రార్థన ప్రేక్షకులు	అమూడ/వీలువామర్ ఉ'ఇాల్/ఉ'మ్ముల్ ప్రమాడం మడీర్ మనాసేడాగే అప్పుజ్బేర్న లమి ఫూర్చాన్ ఆతె పుడారార'జ్ సుసులుమ్ జరెజ్నా/గార్చెర్ గయ్డెజ్మర్చీ	
బ	116	బంధువులు బతిమాలు బడాయి బయలుదేరు బస	డయల్మర్చీ బతమాలెఅ అంకార/అడేర్మడ్ డుజ్నా బస	

బస	బలచ-న
బహుళ	అలన్
ప్రయోజనాలు	ప్రయోజనంజి
బాధ్యత	బారానం
బింకం	కు'కుమ్నా/జకాజ్/జజ్
బీరాలు	అనసెజ్న
బుకాయింఛు	బుక్కాయ
బుడతడు	అరేసాసియ్
బుధులు	పమ్డితన్
బుద్ధికుశలత	గలం/ఇజ్ఇజ్మర్
బెంబేలెత్తు	బంతోజియ్డాగె

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		బెడద	అనోగండి/అసూడ	
		బెణుకుట	అల్కె'డెడన్	
		బేలతనం	అమాయకం మర్	
భ	117	భద్రం	జేగర్తా	
		భారం	లగ్గ'న్	
		భార్య	డోకరి/సిఇజ్బోయ్	
		భీతి	బంతోజ్	
		భూమాత	లబోబోయ్/లబోయజ్	
		భూషణం	సనజ్జా	
మ	117	మంజూరు	అనో'పే/అఒప్పేలబే	
		మరమ్మత్తు	అనత్పాసే	
		మహా	అలాడుం	
		మహి	లబో	
		మహిమ	మాయ	
		మాత	యజ్	
		మానవత్వం	బంగామర్గాం అడకోనా	
		మార్గం	తజోర్	
		మిత్రులు	జత్తాంజి/సాంగేమర్	
		ముక్కుసూటిగా	రత్తాంగ్	
		ముఖ్యుడు	అసోడామర్/ అమూడామర్	
		ముగ్గులు	ఇడిసి:గ్/డాయ్నామర్జి/ మనోఒజ్మర్జి	
		ముచ్చటించు	బేర్నేన్	
		ముదం	సార్థా	
		మువ్వలు	పిజ్ పిజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	117	ముసురుకొను ముహూర్తం ముకాభినయం మూర్ఘుడు మృగత్పష్ట మేలి మేలిమి మేషం	బండ్రాబ్బీ/కజ్బేగే మూర్తం/బంగ్గుడిన్నా అనబ్సుయ్ ముంకాతోజ్ గెర్రమర్ డాగ అర్గాల్/డాగ డోలై అలాడం రన కమ్మే	
య	117	యాచకుడు యుద్ధబేరి	గార్ గార్ మర్ సమసర్రాజ్/ అల్తుడ్ సర్రోజ్	
ర	117	రంజింపజేయు రక్షక రక్షణ రయం రాతిశిల్పాలు రివ్వన రుణం రూపొందించు రోప్పుతూ	అస్సార్దాలబే అసన్ కరాపాడే/రనబ్ రబ్ రనబ్ రబ్ ఉమేజ్/జ్డాం అరేజ్ పప్జూల్ ఉమేజ్/జ్డాం జూజూ సనుజ్జూ లోంజ్	
ల		లంఘించు లక్ష్మ్యం లావు లిపి	ఇ'ర్ ఇ'ర్ సేజ్ సేజ్ గొగోన్/సొడాన్ సొంపేజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
వ	117	వక్తృత్వం	జానజ్	
		వన్యమృగాలు	జనోంతర్జి	
		వర్ణం	రక్కం/రంగూన్జి	
		వర్తకులు	తనేం మర్జి	
		వర్షం	గనూర్	
		వాక్కు	బేర్నా	
		వాబేసుకొని	కొండోలే	
		వానరం	కోతి/కరో	
		వాయిదా	కంతు	
		విచక్షణ	అనోగండి	
		విజ్ఞానం	ఆగలం	
		విదుషీమణి	పండితో బోయ్	
		వినీల	డ'ఆ రజ్	
		వినువీధి	రువాంగో	
		విపత్తు	కల్కల్/కనల్కల్	
		విరాళం	తన్రబ్	
		విరిసిన	పుర్రాలే	
		విలువైన	డరాడుం	
		వివరించు	అప్పుజ్లే	
		వివేకం	తెలువ	
		విశ్వం	కూడ్మాబ్, ఒడార్, ఒయోజ్, అంగాయ్ తుత్తుయాజీ నిబ్బీన్ మాయ్లే ఒడార్	
		విసురు	ఒ ఉమేజ్/ఇడాం/ రియాజ్	
		విస్ఫూర్తి	బరియ్ లోయోజ్	
		విడ్కోలు	అనప్పాయి/గనోజ్గోజ్	
		వెదజల్లు	అనబ్బలా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		వెనుతిరిగి వెలితి వెల్లడి వేగం వేడుక వ్యాపించిన వ్రేలుచు వైపరిత్యాలు వాసి కెక్కిన	యర్గిజన్ ఏజ/అసోన్ గనల్లం ఉమేజ్/ఇడాం అడ్డూర్ చూడతే/సనూసు తేత్తెలేన్ బంతోజ్ బడియా పేమేజ్నా'అ	
శ	118	శతకం శతాబ్దం శబ్దం శాస్త్రజ్ఞుడు శిల్పం శుభ వేళ శ్రమ	ఆల్ తనుబ్కమ్ అల్మిజ్కలెమ్ సడ్డ శాస్త్రమన్గలమర్ పచ్జూల్/బొమ్మాన్ శుభోల్డిన్నా/బంగ్గడిన్నా బార/లనుమ్	
ష	118	షష్ఠి	తుర్రు/తబిజ్	
స		సంఘటన సంచారం సంతానం సందర్భం సంపన్నం సంపూర్ణం సంబరం సకల	కీడి గనోరో/అనెండుజ్ కోకోడాన్ సందర్భాలెజ్/ఆనజ్ బిత్తి/గమాంగ్న అబరియ్/కుడ్డుబ్ సంబరమన్/అడ్డూర్ సబ్బిజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		సజ్జనులు	బజాజ్ మర్జి/ బంగామర్జీ	
		సత్కరించు	ఆదరించె అ/లేమాజి	
		సత్యసూక్తి	జాడియ్ బెర్/ జనాడిపేర్/బంగాపేర్	
		సదరు	ఫలనా/అంతాతె	
		సనాతన	పూర్బాన్	
		సబ్బిడి	ఇనాజ్/రాయితిన్	
		సమకూర్పు	సాంతబ	
		సమస్తం	సబ్బిజ్	
		సమాధానం	ఔడన్/సమాదనమ్/ సనబ్యు	
		సమిధ	దాంతు (ఉమోన్ అసోయ్ తపెన్ ఆజల్)	
		సరదా	సర్దా	
		సవ్వడి	అసడ్డాన	
		సస్యశ్యామలం	బంగాగాం/ బోడాగాం/లంగాడం	
		సహజీవనం	మైలెన్ సోలెన్ డకూన	
		సాగిపోవు	డిజ్ లెన్ యేరా	
		సాధుసంబంధం	బంగా కల్మై	
		సాహిత్యం	సాహితి (బంగా బెర్)	
		సుందరమైన	గనియ్ మడ్డాగే	
		సుద్ధ	సుద్ధముక్కన్/అరిడోల్	
		సూచించు	గత్లమా/గల్లమ	
		సూర్యాస్తమయం	బుబ్ యుంగ్/ఉరుబ్ బెడ్	
		సూర్యోదయం	డుజ్ యుంగ్/తగల్లా	
		సొమ్ము	లేబు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		సొమ్ములు సోమయాజి సౌఖ్యం స్థానికులు స్థాపించు స్థావరం స్వార్థం	తన్డ్రోల్జి పురోయేతా ఏడుక డకునా మర్తీ తనజయ్/తనాపె రయు అనిన్ అతె అనిన్న/ లార్లార్మడ్/గియ్డంనా	
హ	118	హస్తం హెచ్చరించు	అతాల్సి గల్లమ/గలమా	
1. చదువుకోరిక	1	ఎండినట్టి	ఆసరన్	
	2	వెన్నెల	అంగాయ్/తాన్ అంగాయిత	
	3	పాలు	అడుబ్	
2. ఎవరు గొప్ప	4	ఎత్తు కన్ను నలుసు పెరుగు చెట్లు పుట్టలు పడిఉన్న బండరాళ్లు మోయుట తిరగటం బరువు లావు	లంకా మో'ఒడ్ గసేమడ్ అమరజ తేన్ నే'ఏబ్ బనుమంజి ఆడకోన తకోజ్/సొడారేజ్జి/తాలాన్జి తనుంబెడ్ అనెండుజ్ లగ్ ఇన్/లగున్ గొగోన్/గుగున్నా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
3. అవ్వబువ్వ	7	దోస్తులు	జత్తుంజి/తూడనంజీ	
		చాలా సేపు	అయంనా	
		చీకటి	లోజ్	
		అవ్వ	యుయోజ్	
		బువ్వ	గనాగ	
		కోపం	బండ్రాప్	
	10	దున్నుట	ఒర్రో	
		చెమట	ఓన్యోల్	
		అరటి	కంతే	
	11	తాడు	లువా	
		ఉగాది	తమ్మోగాయ్	
		మిరప	సోయో	
		ధ్వనులు	సడ్డాన్జి	
4. అమ్మ ఎవరు	18	భీతి	బంతోజ్	
5. బంగారు పాప	2	చింతచెట్టు	తితేన్ నెబ్	
		జిరాఫి	జిరాఫి	
	28	నిమురుతూ	జాజ్లే	
		అభ్యాసం	జాజ్నా	
		కళ్ళమ్మూయుట	ఏనీమడ్	
		ఎక్కుట	డనైడాయి	
		దూరం	సజాయ్	
		నిలబడి	తనజ్లే	
		బెణుకుట	బెడకె	
		తగలడం	గతర్నా	
		గడ్డిమోపు	కత్తాసర్/కత్తాగాబ్	
		31	ఆకలి	డోలై/బనాగె
	బొర్లించి		అత్తుజ్ రుబ్లే	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
6. దరఖాస్తు	35	మనవరాలు మొదలు పేపరు/కాగితం కార్యక్రమాలు సదుపాయం	ఊల్లేజ్ సనూసు పేపరన్ బారాంజి సజ్జు/సడుపాయం	
7. అకాంక్ష	41	సకలము అనుకోవడం మనుషులు నరకుట కలుషితం కాలుష్యం	సబ్బీన్/కూడ్జూబ్ గామ్గాం మండ్రాజి ఏ'డె'డ్ ఎర్బన్స ఎర్మరిడ్	
	42	రహస్యం చెత్తాచెదారం గోతులు పూడ్చివేయుట	లోజ్ బేర్ ఎర్మరీడ్ లో ఓజ్/లు ఉజ్ జోజోన	
8. చెట్టు సాక్ష్యం	45	పొరుగు దేశాలు	బిన్న డేశాజి	
	46	విరుచుకుపడటం కాజేయడం కోపం చెట్టుతొర్ర	బరాబ్జాన్ డోజాన బండ్రాబ్ బొర్ర/పతుడ్	
9. నక్క మేక	50	కాలుజారి జంబుకం మేక అధికం	జలోలే కుళ్ళు కమ్మే అలాడం	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
10. రెడ్ క్రాస్	55	భయంకరమైన ఛిన్నా భిన్నం తెగిపోవటం సరఫరా	బంతోజ్ డాగే చీరాన అతడన్ అనత్పాండే	
11. ఆడుకుందాం	61	సూచనలు ఎలాగైనా మరిచిపోవుట విసురుట ప్రేక్షకులు సరంజామా అభియోగం	అనప్పుజ్ యాంగాండోజ్ కరేడ చేడాతే గియ్ గియ్ మర్జీ సరంజమంజి అనడ్డోస	
	61	ఆభరణాలు	రండ్రూంజి	
	62	నిరూపించడం	రుజువ అనబేస్	
	63	ఎండిపోయి వెతుకుతూ	ఆసర్ సాయ్ లే	
	65	పొడిగా చప్పట్లు నవ్వించుట	పరోంగాం తార్జోబ్జీ అనత్మనా'ఆజ్	
12. కుందేలు తెలివి	66	కోలాహలం చిమ్ముకున్నాయి	గోస అల్పూర్ రజి	
	68	చంద్రుడు బింబం	అంగైతా ఉజూల్	
13. పులి గలి	71	హడలిపోవుట	బస్ తోజ్ డి	
	72	బీరాలు	ఆశాంలేన్	
	73	ఎలుగుబంటు బెంబేలెత్తిపోయారు	కంబూ బతోజూయ్ లజి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
14. దేశ బాంధవి	77	ఆగ్రహం	బండ్రాబ్	
	78	సమకూర్చడం	అనక్కూడే	
15. దేశం	81	ఉత్పత్తి	సనబ్బా	
		మహాసముద్రం	సోడాగనుజ్	
		ప్రాజెక్టు	పన్నకం	
		రావాణా	అనెండుజ్	
16. కవిత్రయం	88	బిరుదు	బార్కాజామ్	
		గానం	కనెన్	
		గాయకుడు	కనెన్మర్	

సవర పాట

సోరా - కెన్

1. ఒంకుమ్ లేజన్ ఆతార్చా బంగా బంగా
కుడ్డుజ్ లేజన్ ఆతార్చా బోడా బోడా
కాకేజోన్నం సెనేతెండెన్ పూయేజ్ పాయేజ్
బున్నీ జోన్నం సెనేతెండెన్ యోపిజ్ యోడబ్.
2. అరెజ్ లేజన్ ఆతార్చా బంగా బంగా
లబో లేజన్ ఆతార్చా బోడా బోడా
యాయిజోన్నం తాజ్గల్ నేతిన్ పూయేజ్ పాయేజ్
ఉబ్బాజోన్నం తాజ్గల్ నేతిన్ యోపిజ్ యోడబ్.

1. ప్రశ్న : చిత్తిరితాజ్ గజ్ గజ్
జవాబు: ఇలాజ్ (చలిచీమ)
2. ప్రశ్న : అలాతాజ్ బరుబ్ బరేబ్
జవాబు: అంకోయ్ల (పాము)
3. ప్రశ్న : ఆమూతాజ్ రబ్బడోబ్
జవాబు: అడబ్ (పంది ముక్కు దుంప)
4. ప్రశ్న : అలజ్ అలజ్ డీడీబు'ర్
జవాబు: గుసర్ (ఉడుపు)
5. ప్రశ్న : ఉంజి ఆమడన్
జవాబు: రాజోజ్ (పూదు)
6. ప్రశ్న : ఆమండడి లేజన్ అఓనన్
జవాబు: జొన్న (పట్టుజొన్న)
7. ప్రశ్న : అకంపుజ్ లేజన్ తన్రై కంబూర బై
జవాబు: బదన గూర్
8. ప్రశ్న : తడు'కుబ్ త'డుకుబ్ తాడాబొండాతార్
జవాబు: అంతోండోయిమ్ (కోడి తుర్రాయి)
9. ప్రశ్న : కత కత ముంజుల్లీ
జవాబు: అకడ్డబ్బోయ్ (గర్చణీస్త్రీ)
10. ప్రశ్న : అమున్ ఇమ్లబెన్ బియ్ గామ్తె
జవాబు: కంతేడాబాయ్ (ఆముదాం పిక్క)
11. ప్రశ్న : ఇాలెన్బెన్ ఇాతెన్ తనజేలబెన్ తనజ్తె
జవాబు: ఉ'ఇూల్ (నీడ) ఉ'ముల్
12. ప్రశ్న : మొన్ లోయన్ అకాకుబొఇాజ్ అబోయ్నాన్ అమండికుల్ ఉబ్తజి
జవాబు: ఒండేర్సి (వేళ్ళు)
13. ప్రశ్న : ఆయజ్ సిజన్ జీజీతెన్ అకినార్సిజన్ అజ్జీజీనె
జవాబు: తాబజ్ ఊరజ్ (వెదురుకంజి)
14. ప్రశ్న : గుల్లిన్ అకాకు బొఇాజ్ అబోయ్నాన్ ఆసాంబి.
జవాబు: అను'జ్ (ఉట్టి)

15. ప్రశ్న : ఆమూలేజన్ ఆకరీన్
జవాబు: ఒన్రియ్ (రోక)
16. ప్రశ్న : మొన్లోయ్ ఆమేమే
జవాబు: కోడ (పొయ్యి)
17. ప్రశ్న : తగెసయు అగ్గామె అతగే కూలన్ ఉబై
జవాబు: సత్తువ (గరటి)
18. ప్రశ్న : కుల్లున్ అసుఉజ్ రనాన్ గుఉర్తె
జవాబు: తోగ (పొయ్యిలో అగ్గి)
19. ప్రశ్న : తామ్జి ఆజాజన్ బోకొంతర ఆజేలున్
జవాబు: సండి (మంచం)
20. ప్రశ్న : అరోండోత సాబోజన్ అరోండీలె గ'బ్బోజన్
జవాబు: పు'సిజ్ ఆల్సిజ్
21. ప్రశ్న : తు'తుంబడాజ్ సన్నాయ్ గోయె
జవాబు: మాడిజ్, అడ్డ, తావ
22. ప్రశ్న : కిన్తె ఓల్లెజిన్ గూడిన సంతీతె
జవాబు: ఉయుజ్ (సూర్యుడు)
23. ప్రశ్న : బోసాల్లాన్ అరోకొ అరప్తి డీ.డి.బె
జవాబు: తుయ్తుయ్జి/నక్త్రాలు
24. ప్రశ్న : యేర్రబెన్ యేర్రబెన్ అడుగొ
జవాబు: పబ్బజెజ్/రాయి తన్నడం
25. ప్రశ్న : రాజాన్ అండారై అత్తొంతిఎ
జవాబు: అర్రెసిమ్ (గుడ్డు)
26. ప్రశ్న : తింకడు సిజ్ కోయల్ డబ్
జవాబు: కొయ్ కోయు (మెట్ట)
27. ప్రశ్న : కు'కుర్ సిజ్ రాజ్ రాజ్ గిడియ్
జవాబు: రాండ (అటక)
28. ప్రశ్న : అడిన్న డిన్నాన్ కుంకుడు తీడన్ గూతె
జవాబు: తరేతె (సన్నాయి)
29. ప్రశ్న : రాజాన్ అసెండ బంతి ఒజ్డ్రెజ్ అగ్గాఅజి
జవాబు: పయిడిడా (కొబ్బరికాయ)

30. ప్రశ్న : రాజాన్ ఆపేల అరప్తాకు'బ్బె
 జవాబు: రా ఆడోల్'బై (అడ్డాకుల కాయ)
31. ప్రశ్న : జాయ్'తాన్ ఆడ్రెసిమ్ లంకాన్ సేసేతె
 జవాబు: బతి (పుట్టకాగు)
32. ప్రశ్న : అజ్జీడాజ్ ఆపసియ్ అబన్ డ్రాబన్ అలాన్
 జవాబు: రాజామ (సీమ మెరపకాయ)
33. ప్రశ్న : కాడియా తాజన్ లుస్సేత్తె తనోలన్ (కన్నె) జుంజుంన్నాన్
 జవాబు: కిన్'లాయ్ (గుమ్మడి కాయ)
34. ప్రశ్న : యర్'యర్ రిళ్ళి డొంబ ఆలోజన్ రాజపుత్ర
 జవాబు: తోగి
35. ప్రశ్న : డియాసిజన్ జాల్'జాల్లే ఆమూలాన్ గొబై
 జవాబు: జనో (చీపురు)
36. ప్రశ్న : ఆగన్నాన్ గియ్'తబె ఆడుజ్'నాన్ అగ్గియ్'బె
 జవాబు: బసిడ్ (ఉప్పు)

తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం
పరిసరాల విజ్ఞానం-1 (సామాజిక శాస్త్రం)
3 నుండి 5 తరగతుల వరకు

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం
3వ తరగతి - పరిసరాల విజ్ఞానం | (సాంఘిక శాస్త్రం)

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1. భూమి దాని ఆకారం (లబో-అనిన్ ఆరూప్యం)	1	వస్తువులు ఆకారం గుండ్రంగా/ గోళాకారం పౌర్ణమి పరిశీలించండి మనం నివసిస్తున్న భూమి నమూనా గ్లోబు/ప్రపంచం కొన్నివేల ఎత్తునుండి నిరూపించారు	న్యూన్రంజీ/జిజ్జన్రంజీ/ జాన్రంజి అరూప్య గుయోర్డం తెడెర్ పున్నియా గిగ్గియ్బా అడకొతెంబెన్ లబో అరత్తూజన్/అరంచూజన్ గ్లోబున్ గొగోయ్ ఒజారొ లంకన్ అంచలీ/ అలంకజాయ్ అతూయ్లజి/ అచూయ్లజి	
2. అక్షాంశాలు రేఖాంశాలు (సరూగీర తనరజ్గీర)	2	అడ్డంగా నిలువు రేఖాలు గమనించండి దేశపటాలు ప్రపంచ పటాలు పొడవైన మధ్యగా	అడ్డుంగా అడకో అగీత తిన్నగా అడకో అగీత గీతాంజీ గియ్బా డెశన్ అ బొమ్మజీ పూర్తి డేశాంజి/ కుడ్డ బడార్డేశాంజీ జలెన్నా/డెంగాడం తరంగ్డిన్/తుజ్జార్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		భూమధ్య రేఖ	లబో అతరంగ్డిన్ అగీత/ లబో అతుజ్జోరో అగీత	
		ఊహారేఖలు	అనోగండి గీతాంజి	
3. భూభాగం జలభాగం (లబోజాగ- డఅజాగ)		భూగోళం	పుర్తి/ఒడార్	
		కొంత	అసూయ	
		మిగిలిన	అలాగో	
		నీలంరంగు	కడున్ అరంగు	
		ఏడు ఖండాలు	గుల్లి తనబ్ అమ్మేలజీ	
		విభజించండి	అబ్బెగ్గడాబా	
		పెద్దది	సోడాన్/గోగో	
		చిన్నది	సన్న	
		ఐదు మహా	మొల్లోయ్ సోడా	
		సముద్రాలు	గనంగ్ డాజీ	
4. మన దేశం (డెశాలేన్)	4	ఉత్తరం	ఉత్తర శరాయోంగ్	
		దక్షిణం	డరేయోంగ్	
		పశ్చిమ (పడమర)	బర్పొయోంగ్	
		తూర్పు	డరూంగ్ యోంగ్	
		పర్వతాలు	బడోగన్జీ	
		విశాలమైన	లన్ ంగ్డమ్	
		ఉష్ణోగ్రత	తగ్	
		వర్షపాతం	గనూర్	
		తేడాలు	బిన్నాంజి	
		అందుచేత	అంతెన్ అమేలే	
		ఉపఖండం	సన్నతనుబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
5. మన రాష్ట్రం ఉనికి (రాష్ట్రంలేన్)	6	ఉన్నాయి భారత దేశంలోని రాష్ట్రములలో మన రాష్ట్రాం పెద్దది విస్తీరణము కిలో మీటర్లు జనాభా లెక్కల ప్రకారం సుమారు లక్షలు జిల్లాల ముఖ్యపట్టణం	డకూజి బారతదేశాలేజ్జన్ రాష్ట్రముంజి కల్లా రాష్ట్రం లేన్ సుడా కిలోమీటరంజి మన్రంజి అలెక్క బత్తె అడండం ఎల్ జిల్లాజీ మూఠాగడా	
6. మనరాష్ట్రం కొండలు మైదానాలు- నదులు (రాష్ట్రం లేన్-బడోజ్జన్జి/ బరూంజి/ గుడ్డాజ్జన్జి/ అలోంజి/ నయిజ్జన్జి)	8	ఆంధ్రప్రదేశ్ భూభాగమంతా ఒకేరకం లేదు అనేక కలవు తూర్పు కనుమలు ఉత్తర దిశలు వ్యాపించు వేరువేరు	ఆంధ్రదేశాలేజ్జన్ లబోన్జిల్లా అబేయ్జత్తి/ అబోయ్ రకం అజ్జబోయ్/ఒంగా అతేన్/ఊమత్తే డకూజి డరూయోంగ్ బరూంజి/ డరూయోంగ్ బడోజ్జన్జి శరూయోంగ్ రయూలెంజ్జ్ అనబ్జాబ్ బెగ్గడ బెగ్గడ/ బిన్న బిన్న	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		చోట్లు	జాగాంజి	
		పేర్లు	అజ్జమన్జి	
		పిలువబడు	గూతాజి	
		వీటిని	అతౌన్ అతె/కని	
		అంటారు	గంతజి	
		నల్లమలకొండలు	యగ అబరూంజి/ కడియ బడజ్జన్జి	
		పాలకొండలు	అడబ్ బరూంజి/ అడబ్ బడోజ్జన్జి	
		ఎర్రమలకొండలు	బెవ బరూంజి/బెవ బడోజ్జన్జి	
		కూడా	జిల్లా	
		దేవాలయం	పుర్పుర్ సజ్జన్/ పుర్పుర్ సజ్జన్	
		వరకు	తెతేడాకా/అంతెజ్జ్	
		ఇక్కడ నుండి	అన్చలి /తేనే/సనూసు	
		సారవంతమైన మట్టి	గత్తం లబో	
		ఏర్పడింది	గాడెల్లే	
		కలిసేచోట	అమైతనే అజాగ/ అనూయ్ తనే అజాగ	
		గ్రీకు అక్షరము	గ్రీకు అక్షరమన్	
		ఎతైన	లనజ్జన్కా/లంకా	
		పడిన ఏర్పడిన	అగలో/గలో	
		ఎరులు	నయ్యింజి	
		వాగులు	జోడాంజి	
		ప్రవహించు	అజ్జతేనన్	
		ఒడ్డున	అదండి/అడండి	
		పుణ్యక్షేత్రాలు	మనోయ్ ఏర్ఏర్ సజ్జల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

9

వలన	అమ్మెలే
మనకు	అన్వేన్/మల్లెన్
చాలా	గొగోయ్/అబ్బలాన్
ఉపయోగం	బారాన్ అడోతేన్
నీరు	డహాన్
తాగడం	గనాడా/గడానా
వ్యవసాయం	గనూఊర్ బారా
ప్రవాహాలు	అజ్జబాతేన్
విద్యుచ్ఛక్తి	కరంటు
తయారు చేసుకోవడం	గనడ్డెల్బా
రవాణా మార్గాలు	అనప్పాయ్ తజ్జోరన్

యూనిట్ - II 10
ఆంధ్రప్రదేశ్
శీతోష్ణస్థితి
అడవులు
ఆంధ్రడెశాన్
బరూంబీ/బడోజ్జన్జి

పగలు	సఆర్
వేడి	తగే
ఉంటుంది	డాకకూతే
రాత్రి	తోగల్
సమయం	ఆయం
చల్లగా	సయుడమ్
అలాగే	అంతలే
సంవత్సరము	బర్స/బోమిజ్జ్నం
కొంతకాలం	అసుయ్ అడిన్న
చలి	రజ్జ
కూరుస్తూ	గురై/గుగ్గురోతే
వేసవికాలం	డాగాయిజ్జన్
శీతాకాలం	రజ్జయిజ్జన్

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		వర్షాకాలం	గనూర్జున్	
		ధరించు	అబోల్తెన్ బేన్/బోల్న్	
		బట్టలు	సిన్ రిన్ జి	
		నివసించు	డనకొనా	
		ఇళ్ళు	సి ఈజున్ జి/ సువూజున్ జి	
		అలవాటు	అవూక్కు	
		చుట్టూ	యెయ్యోర్	
		చెట్లు	నెవీబన్ జి	
		పండేపంటలు	అగ్గూరబేన్ అనగుడూర్	
		మొదలైనవి	ఓమత్తే	
		ఆధారపడు	అసనాయమన్ బత్తె	
		అన్నీ	కుడ్డబ్	
		సహజంగా	అనీసమన్ బత్తె	
		పెరిగే	మరజ్జ్ లే	
		అనేకమైన	అతేన్ బత్తె	
		పొదలు	డొంక/తులబ్	
		ప్రాంతం	జూగ	
		దట్టం	ఉయబ్	
		పెరుగుతాయి	మరజ్జ్ తేజి	
		జంతువులు	జంతుంజీ/ జనూమ్ తర్	
		పక్షులు	ఒంటీడన్ జి	
		అనేక విధాలు	ఐన్ డండాగె	
		అదే విధంగా	ఆంతేన్ బత్తె	
		కలప	అరా	
		వెదురు	డూరజ్జు	
		తేనె	అడజ్జ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		లక్క	తోలేబ్	
		చింతపండు	లెత్తెన్/తెత్తెజ్జ్	
		దొరుకుతాయి	జ్జ్జ్జ్జ్జ్జ్	
		కాబట్టి	అంతేన్ అమ్మలే/ అంతేన్ బత్తే	
		కాపాడ	రనర్నబన్	
		అందరు	కుడ్డబ్ మన్ర్ర	
		బాధ్యత	అబారా	
ఆంధ్రప్రదేశ్- పంటలు ఆంధ్ర డేశాన్-గన్డూరన్జి	12	అందుచేత	ఇతేన్ అచ్చేలే/ అంతేన్ అమ్మాలే	
		పంటలు	గన్డూరన్జి	
		బాగా పండుతాయి	గోగోగు ఊర్తే	
		వరి	సరో	
		చెఱకు	చెరుకు	
		పోగాకు	పోగ	
		పత్తి	పత్తి	
		జనము (జనుము)	జెఏబ్/జలిమి	
		నూనెగింజలు	మజ్జోల్ బాయ్జి	
		ఆహారపు పంట	గనాగన్డూర్	
		నీటి పారుదల వసతి	డఆన్ అజ్జతనే అజాగ	
		పండించుచున్నారు	అగ్గూర్తజి	
		ఓండ్లుమట్టి	గత్తంలో	
		తయారు చేస్తారు	సబ్జాతజి	
		కర్మాగారాలు/ ఫ్యాక్టరీలు	పెక్టరింజి	
		ఎగుమతి	అనప్పాయ్/అనపై	
		అనుకూలం	రోయొజ్జ్లుం	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		గోనె సంచులు	అంకేమంజి	
		వేరు శనగ	సెలగం/ గుడ్డాజ్జ్‌స్టోణా	
		నువ్వులు	రాసీంజి/జాతె	
		ఆముదం	కంతేడా	
		కొబ్బరి	గొబ్బరి/నొడ్డియ	

యూనిట్ - II	14	బంధువులు	కులమ్ మరంజి	
ఆంధ్రప్రదేశ్-		రైలు	గాడి./రైలు	
రవాణా		నగరాలు	సూడగడ	
సౌకార్యాలు		కలుపుతూ	మాయ్‌తే	
(ఆంధ్రదేశ్ యనేర్		ఇతర	బగ్గడ/బెగ్గడా	
యర్నా సదుపాయమన్‌జి)		రోడ్డు	రూతున్	
		గ్రామాలు	గొర్‌జాజ్జన్‌జి	
		సౌకర్యం	ఎసుమ్	
		సరుకులు	సరక్కుంజి	
		పడవ	పడవ/డుంగ	
		వేగము	ఒమేజ్జ్/తీజాబ్	
		విమానం	అనేజ్జబన్/ జాజో	

యూనిట్ - III	17	ధనికులు	గమాంజ్జ్ మర్‌జి	
సహజ		విలువైన	విలువాడం	
సంపదలు		బంగారం	సున్నాంజి/రస/రణా	
ఖనిజాలు		వెండి	రుప్పా/రూపా	
(కాజ్జ్ ఇనాజ్‌గుళ్ళీన్)		లభించును	జ్జ్‌తే/జ్జ్‌ం తై	
		నేలబొగ్గు	లబోసాయ్	
		ఇనుము	లుఆజ్జన్	
		ఉత్పత్తి	సనబ్‌జ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		పనిముట్లు నాగలి పార బ్యాటరీ	జ్జరమంజి యేర్తబ్/నంగర పారన్/కుడ్డాడ బేతరా	
యూనిట్ - IV అడవులు - జంతువులు (బడోజన్జి జంతున్జి)		పులి క్రూరమైన పాలిస్తాయి పెంపుడు జంతువులు బండ్లు లాగుటకు పొలం దున్నడానికి కుక్కలు కోతులు గుఱ్ఱము ఎనుగులు చూస్తున్నారు శిక్షణ హాని చేయకు జాలితో	కినా బంతోంజ్ అడబన్తేయ్తాయ్ ఎన్నేన్ జంతున్జి సగడాన్ డనంజ్డంజ్ లబోన్ అనోరన్ అచ్చేలే కన్సడన్జి కురంజి కుర్తా రఆన్జీ/అత్తంజి గియ్తజి/గిత్తజీ జ్జనంజ్ అనేయ్ అమ్మగోన్/ ఇతేజ-అచ్చే గోంజ్ కనకారం	
యూనిట్ - V మానవ పరిణామక్రమం (మన్త్రాన్)	21	పూర్వయుగము ఆది మానవుడు ప్రాచీనకాలం నివసిస్తున్నాడు	పుర్బిన్/సలేత్తె పుర్బిమర్ పుర్బి అడిన్న నమీ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		భేదము	బేగ్గాడ	
		రూపు రేఖలు	అరూప్పాంజి	
		పద్ధతి	లెక్క	
		ఆశ్చర్యం	గనోగో	
		గ్రహించండి	ఓగండిబా	
		గడపడానికి	డకోనాన్	
		ఇబ్బందులు	ఇమీస/కోష్టో	
		అపాయము	బనంతోన్	
		ఎదుర్కొనటం	డరంగ్స్	
		ఆయుధాలు	జ్ఞరంజి/జ్ఞనరమ్జి	
		ఆత్మరక్షణ	మనోరేంజ్ రవర్రబ్	
		నిమిత్తం	ఆసన్	
		మొరటురాళ్ళు	సూడఆరేంజ్	
		సంపాదించు	అక్కుడెఅ/సాంతబ/ తు'ర్తమా	
		ప్రధాన సమస్య	మూడబార	
		మీకు తెలియునా	అంబేన్ గలంపో	
		ఒక ప్రాంతం	అబోయ్ జాగ	
		ఇంకొక ప్రాంతం	బిన్న జాగ	
		గుంపు	మైలే/రుక్కునా	
		తిరుగుట	యెయ్యోర్	
		ఎదురయ్యె	ముంఖా బాలేన్ యెయ్యోర్	
		సునాయసంగా	సులువుగన్నే	
		అధిగమించడం	రబ్తాతే/అబ్బలాలే	
		సరిపోయింది	గడెల్లీ	
		వేటాడి	బెంతాలే	
		పచ్చిమాంసం	అమెంజ్ జేల్	
		దుంపలు	గనాయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		గడిపేవారు	డకోలేన్జి	
		ఆనాడు	పుర్బన్	
		సంచారజీవనం	బుల్లేలే మన్రెంజ్స్	
		కాలక్రమేణా	డిన్నాబత్తే	
		చీకటి గృహాలు	లోజ్జ సజ్జన్	
		ప్రజ్ఞతో	అగలమన్ బత్తె	
		శక్తివంతుడు	రడోమన్ర్రా/రడోమర్	
		తొలిదశ	అమజ్జ్	
		మలిదశ	బెగ్గడా	
		నాణ్యత పెరిగింది	బనజ్సాన్ అలాలె	
		చెట్ల బెరడు	నెఏబన్ ఊషల్	
		చిత్రాలు	బొమ్మంజీ	
		కాలగమనం	డిన్న అజ్జన	
		సంభవించాయి	గనేడిల్ డేలే	
చరిత్రక యుగం	24	రాళ్ళు రాపిడి	అర్రేజ్జన్, అర్రేజ్జన్	
ప్రాచీన			గతరె	
మానవుడు		నిప్పురవ్వలు	తోగేంజి	
పర్పెన్ అడిన్న		పొందవచ్చును	జ్జతబే	
(పుర్పెన్		అగ్ని దహించి	తోగే జొమాయ్	
అమన్ర్రా)		వేస్తుంది	తేన్	
		పాలద్రోలవచ్చు	గోన్లేసత్తబే/	
			గొంలే బత్తె సెత్తె	
		కాల్పడం	బాల్లె/బల్పేల్	
		తినడం	అజ్జాంబా/జుమ్జుమ్	
		పవిత్రంగా	మరీగాన్లే	
		పూజించు	లోమా /పరె	
		మొక్కలు	మొక్కజీ/సున్నానే బన్జి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		బదులు	బెగ్గడా	
		ఉత్పత్తి	అగ్గూరె	
		స్థిర నివాసం	ఎరన్ లేంబె అడరకోన/ ఏకం తేలెన్ అడరకోన	
		కట్టుకొని	సబ్జాలే	
		లోహం	లుఆజ్జ్	
		కంచు	తడీ	
		బుట్టలు (గంపలు)	తోడోడన్ జీ	
		ఎముకలు	అజాజ్జన్	
		నరికి	ఏల్లే	
		చక్రాలు	సగడంజి	
		తరలించడం	ఏరాంపజ్జన్/ అనప్పయ్	
		వీలు కలిగింది	గనడేల్ డేలే/ గడేల్ లే	
		సమూహం	రుక్కునా	
		తెలపడం	అనప్పంగ్	
		దోహదపడింది	గడేల్లే	
		ఆరాధించడం	లోమ్ లోమ్/సెంజ్జ్ పర్లే	
		సూర్యుడు	ఒయోజ్జన్	
		చంద్రుడు	అంగెత్త	
		మెరుపులు	మిల్లాయ్	
		ఉరుములు	తర్రెడన్	
		మెరుగైన	గనోగో	
ఆధునిక యుగం	27	పాఠశాల	జ్జరంనాచుగ్/ జ్జరంగ్ నే సంజ్జ	
నేటి మానవ జీవితం		గృహాలు	సి ఈజ్జన్ జి	
నమి అతరామర్చి				
అమన్ డ్రెజ్ జి				

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

28

సుఖప్రదమైన	సయాగన్లే
అధిపతి	మూడామరన్
అన్ని రంగాలలో	ఎతేన్ అచారలోజ్జ్
	కుడ్డబ్ అచార లోజ్జ్
ముందంజ	అమ్మాంగో
కొనసాగించడం	అబ్బాంజంగ్గే/అనాపై
సౌఖ్యవంతమైన	బంగాడమన్
ఆకాశహర్యాల	లంకగాన్లే
నాణ్యమైన	బజ్సాడం
నాజూకైన	మరీగాన్లే అగియ్తాతే
గ్రహాలు	గ్రహంజి
సాధ్యమయింది	గడల్లే/రబ్తేలే
సుదూర ప్రాంతం	సజ్జాయ్ జాగ
మిత్రులు	జత్తుమరంజి/ సంగోమరంజి
హతమార్చు	కజ్జలే/కయ్యేలే
అరికట్టడం	డంబా/డరంగ్గాన్
అవయవాలు	అకాండార్జి
మార్పిడి	బనార్బర్/తనాండ
విరివిగా	గోగోయ్గాన్లే
దిగుబడి	జ్జనాంజ్జన్
భాషలు	బెర్నా గోగోయ్లే
పెంపొందాయి	
జిజ్ఞాస	గనలమన్ ఆసన్
దృక్పథం	జ్జరాన్జ్జమన్
ఆసక్తి	జల్లు/సత్తవ
స్పృశించగలిగాడు	గనలమన్డేలే
అదుపు	డరాంగ్డంగ్
అనుభవించడం	జ్జరాంగ్ జ్జగన్

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - VI	31	సామాజిక	రనూక్యూ	
ఇతిహాస		సంస్కృతిక	తరంతం	
గాధలు		రాజు	రాజున్	
పూర్వ		భక్తి	డెర్నా	
(అసాయ్ త్రోంజి		శిరసావహించడం	ఒజ్డంనా	
కథాంజీ)		ఉత్తమ గురువు	బంగా జ్జనంగ్ మర్	
		అభ్యసించడం	జ్జులన్ జి	
		శ్రద్ధాసక్తులు	అబ్బల అనోగండి	
		వ్యక్తులు	మన్ రన్ జీ	
		తోడ్పడినారు	తుడూ లజి	
		స్వయం వరం	సెర్రోంగ్ బత్తె	
		వివాహమాడినది	సిర్రోంజ్ నేతా	
		పట్టాభిషేకం	రాజున్ అమ్మే బేన్ అసన్	
		చెప్పడు	కరేయ్ బేరన్/అనబ్ లేన్	
		వరములు	తనీయ్ బేరన్	
		పద్నాలుగేండ్లు	గల్జీ ఊంజి బర్న	
		పంపుట	అప్పాయ్ బేన్	
		వాత్సల్యము	మనోజ్జన్	
		వాగ్దానములు	తనీయ్ బేర్	
		అరణ్యవాసము	బడోజ్జన్/ తులబన్/అడకోనే/ ఆసన్	
		నిర్ణయించు	ఇయ్యామ్ తీ	
		కున్నాడు		
		స్వభావం	గుడం	
		దురదృష్టం	ఇరెన్	
		మహాసాధ్య	బజ్ సానో గల్ బోయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	33	అనుసరించాడు నిరాకరించాడు రాజ్యపరిపాలన సదవగాహన ఐకమత్యం అపహరించి వానరులు యుద్ధంచేసి సంహరించాడు వ్యామోహము పతనం లక్ష్యం ధర్మనిరతుడు శాశ్వతం కీర్తినార్జించాడు పితృ హృదయాలలో	జ్ఞులనే/యేరే అన్నోప్పేలే/ ఒన్నైజ్జ్ రాజ్యం అబ్బాం జంగ్గో గలంగలంలే మాయ్లేన్/అబ్బోయ్న జుంబుర్లేన్ కరోజి తుడాన్తులై కజ్జిలే బెగ్గడఇనీయ్యమర్ సెవల్లే/సేవలే ఇనీయ్యం డరమ్మబాత్తై తనంజంగ్గలే బరేయ్/బడేయ్ ఇజ్జమన్జ్జున్లే డిఆన్/నానాఆన్ ఉగామ్లేన్/ ఉగ్గర్లోజ్జ్జ్	
మహాభారతం పాండవులు	35	అంధుడు పక్షం మెండు సజ్జనులు ప్రశంసలు అసహనం ఈర్ష్యా ద్వేషాలు	కాడుమర్ అమంగ్బాన్ గోగోయ్/అలాడమ్ బంగామరంజి ఇజ్జమన్జి ఎరోర్ని బరాబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		అగ్రజుడు	అమూడమర్	
		ఓడిపోయి	బల్లాగాలే/కొకోలే	
		సర్వస్వం	కుడ్డబన్	
		అజ్ఞాతవాసం	అగ్గినీయ్తాలేడకునా	
		శిక్షించి	అర్బ/దండగుఅ	
		మహానీయుడు	మూఠామర్	
		దుష్ట శిక్షణ	ఎర్రె	
		హితబోధి	బంగా అనుప్పంజ్	
		సందేహాలు	కనల్బార్	
		నివృత్తి	సనబ్యు/సనాస్నా	
	36	ప్రవర్తిస్తే	అంజజ్జల్లేండేంగ్	
		దురాశ	గోగోఆశ	
		ఆకారణ ద్వేషం	అయిస్సాన్ బండ్రాబ్	
		బుద్ధి	బుడ్డి/బజాజ్	
		దుర్గుణాలు	ఎర్రెబుడ్డి	
		విశాల దృక్పదం	గోగో అనియ్యామ్	
		సద్గుణాలు	బంగ్న బుడ్డి	
యూనిట్ - VII	38	జరుపుకునే	అబ్బాంగ్గంగ్తేంజి/	
మన పండుగలు			జరిపేబా	
(మల్లేన్		స్వాతంత్ర్య	స్వాతంత్ర్య డిన్న	
అడ్డూర్లేన్)		దినోత్సవం		
		గాంధీ జయంతి	గాంధీ అపూతేలెన్	
			అడిన్న	
		విభిన్న	బెగ్గడ, బెగ్గడ	
		సాంప్రదాయాలు	అనాంజ్జన్జి/	
			అపడ్డతింజీ	
		ప్రతిబింబిస్తాయి	గీయ్తాతే	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		త్యాగనిరతి	తియ్డంనా	
		సత్కృషి	బంగ్గుబారా	
		మొదలవుతుంది	సుసూతే	
		సంవత్సరాది	అపరమంగ్గు బర్స/ బోమిన్స్మమ్	
		వేకువనే	తగ్గల్దన్/ఓమెంగ్	
		పరిశుభ్రం	అబ్బాంగ్గశాలే	
		మామిడి ఆకులు	ఊడన్ ఓలాజీ	
		తోరణములు	లుఆడన్ బత్తె పప్పల్లే ఆడుకోతేన్ తర్పా	
		అలంకరిస్తారు	తబేర్తజి/అబ్బాగ్గ్స్తాజి/ అనబ్గ్స్	
	39	నూతన వస్త్రాలు	తమ్మె చిన్లీంజీ	
		ధరిస్తారు	బోల్తెంజీ	
		పుణ్యకార్యం	మరయ్ బార/ బంక్కు ఆకార్యం	
		లేత మామిడి	అలేడెంగ్ ఊడ	
		ముక్కలు	ముక్కలు	
		చెరకురసం	చెరుకు అ రసం/ ఆక్కు ఆడ చెరకు ఆడ	
		రుచి	మనా	
		ఓర్మి	సయోలేడక్కు	
		శ్రవణం	అనండంగ్	
		విశేషాలు	సంగతిన్జి/బెర్నాంజి	
		సమాజము	రనూక్కు	
		అత్యంత	గోగో అ సరదా	
		ఆనందోత్సవం		

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
శ్రీ రామనవమి (రాముడు అపూతలెన్ అ డిన్న)	40	అరణ్యవాసం విశ్వాసము గౌరవించాడు ప్రేమించాడు అనుగుణంగా బారి నుండి అన్నివేల ఆదర్శమూర్తి విశ్వసిస్తారు కల్యాణోత్సవం	తులబ్లేజ్జన్డకూనా అల్పమ్మె/డెర్నా మోఓయ్లే డక్కులన్ మొన్నలే డక్కులేన్ అతేన్బత్తీ అమంగ్బంజాజ్జ్ డీలీడిన్న/ఏకాం బంగామర్ గాన్లే నమ్మేతజి సిర్రోగ్ సిర్రోంగ్ డేతే	
రంజాన్ ఈద్	42	వార్తాహరుడు బోధనలు దైవప్రార్థనా పఠనం స్వరం ముగుస్తుంది పేదలు డబ్బు (డబ్బులు) మరణాంతరము లభించదు పఠస్వరం ఈద్ము బారక్ పండుగవేడుక	అనప్పాయ్మర్/ అనాబ్లేమ్ మర్ అనాబ్లేమ్/ అనప్పంజ్జ్ంజి కితూజ్జన్ సేంగ్లే కానోల్ సర్రాజ్ బడతజి డొలైమ్మర్జీ లేబు/లేబున్జీ కనజ్జన్ డేలేజామ్ కయెలే అ తరువత అజ్జాంచే అల్త్/అల్తీ అడ్డూర్ సర్గా కుడ్డబ్ మర్జి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
మొహర్రం	44	మునిమనుమడు ఖండించాడు నిందారోపణ వ్యతిరేకించాడు బంధించి ఆకుదప్పలు చెరసాలలో సంస్మరణార్థం విషాదగీతాలు ప్రతీక మానవతా ప్రేమ	అతాతలై తింజాంగ్గే సెల్లే అనడ్డుస బెగ్గడబెర్రనే తోబాడాలోంగ్/రుబ్బజి డోలై అగ్గాల్ లుజ్జసజ్జన్ అనాయెం యనేడాకనేంజి కనీగ్గజన్ మన్రాంజి తనియ్యం	
దసరా	45	హిందువులు విజయదశమి విజయం మధ్యముడు జమ్మివృక్షం సాధించాడు సందర్శించి ఆహ్వానిస్తారు	ఇండామరంజి గల్బిడిన్న/దసరా రడోలే/గలిసిలై తుంజ్జర్మర్ జమ్మినెవేబ్ రబ్బీలే యెర్రాన్యెర్రె/ గన్లెన్ గూతాజి	
దీపావళి	47	అమావాస్య సంగతి సంహరించారు విముక్తులైనందుకు వెలిగించి ప్రచారము	పజ్జగ్గాయ్/అమాస బెర్నా కజ్జలజి అనూరన్ అజ్జా గ్గె అసన్ అత్తార్/అగ్గమ్ అనాబ్లన్/గనాల్లమ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		లంకాధిపతి ఐశ్వర్యము దీపాలపండుగ తారతమ్యం ఉరకలు బాణాసంచా జాగ్రత్త దృశ్యాలు వేడుక	సుడామర్ గమాంగ్ డిప్పొంజి అడ్డూర్ బెగ్గడ బెగ్గడ గోగోమనజజ్ఞ్ టపాకీ జాగర్త గనీగ్గియీ/గనీగ్గజన్ సర్దా	
క్రిస్మస్	48	కైస్తవులు సమీపము ముప్పది పోరుగువారు పాపము క్షమించు చూడముచ్చటగా విశ్వసిస్తాయి	క్రిస్తుమర్జి దగ్గరే/అడమడమ్ బొక్కూడి గల్లి పక్కాసింజ్జన్మర్ పింతు/ఏర్నె/పాపమ్ ర్రబ్ బంగా గన్గిజన్ ఇయ్యంతజీ	
సంక్రాంతి (సంక్రాంతి)	50	వెల్లి విరుస్తుంది ప్రతిధ్వని పల్లెల్లో మంటలు ఎగురవేసి చిహ్నము	అగ్గోగోయ్తే సర్రాజ్జ్ గ్రోంజ్జ్బా తోగేంజి/(తోగేంజి) అబ్బెగ్గలే అరమ్మన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - VIII మనకు తోడ్పడు సాంఘిక సేవా సంస్థలు (మన్లెన్ అసాయంబెన్ రనక్మా సేబాన్జి)	53	తంతీ తపాలాలు తరచుగా చిరునామా సేవింగ్స్ విస్తరించి ప్రభుత్వం సేవలు ప్రత్యక్ష	పోష్టాఫీసుంజి డిలెడిన్న/ఏక్కం డరుకొనాలేన్ అడ్రస్ రనుక్కు అగోగో/జ్జలేన్ సర్కార్ బరాలేంజి/సేవాంజి అల్లియ్/గిలైయ్	
ఆకాశవాణి	54	ఆకాశవాణి శ్రవ్యం శ్రోతలు వర్గాలు సూచనలు వినోదం ప్రసారం	రెడియాన్/రంగెబేర్ అనండంగ్ మన్రాంజి జతేంజి/భిన్నాజి ఆనత్తుయ్/సలహా సర్దా అనప్పంగ్/గనాల్లమ్	
దూరదర్శన్	55	ప్రచార సాధనాలు స్నేహం గణనీయం విజ్ఞానం అతిశయోక్తి సంచార గ్రంథాలయాలు	గనల్లమ్ యురంజి సంగో/జత్తు గోగోయ్ గలం రబ్తిఅనప్పంగ్ బనుల్లయ్ కంబోల్ సి ఈజ్జన్జి	
బ్యాంకులు (బెంకుసజన్)	57	విస్తృతం మేలు అర్థికంగా	గోగోమ్ బంగా గమాజ్జన్ డేతే	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		వ్యక్తిగత స్థాపించు పొదుపు భద్రత	ఆంచోన్ తన్నజ్జ్/తనానాన్ అనచ్చా/రనూక్కు రర్రబ్	
వైద్య శాలలు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం (రేగంసుజ్తనియర్)	58	ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యం పరిస్థితులు మెరుగుపడుట వ్యాధులు దీర్ఘకాలిక సంక్షేమం	బనంగాన్న గోగమాంగ్ మన్డ్రెజ్డరకూన బంగాడేలే రోగమన్జి/అసూంజి గోగోమ్ బంగా	
	59	మరణాలు నిరోధించడం దగ్గు పెరుగుదల అరికట్టడం సదుపాయం వైద్యము	కరిజ్ఞడన్జి అబ్బంగాలే కోకో గోగోతే/పెరిగేతే డరంగం సదుపాయమన్ అబ్బంగాడెజ్జ్	
చౌక ధరల దుకాణాలు (చౌకరెటు తనేంతం సజ్జ్)	60	నిత్యావసరం పంచదార కిరసనాయిలు (కిరోషన్) బియ్యం మంచినూనె ఆకస్మితంగా	గోగోసనాచ్చాయ్ చీని సోజమే/కిరసనాలు రొంకూ బంగామే/అంబసేమే సర్రయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యునిట్ - IV	63	వికేంద్రీకరణం	చిన్న చిన్న అమ్మాలే	
1. గ్రామ		కట్టాలి	తోబాలె/తోబాడా	
స్వపరిపాలనా		నిర్ణయించుట	గనడేల్	
గ్రామ		ప్రాతినిధ్యము	అమ్మాడ	
పంచాయితీ		సర్పంచ్	పెసరెంటు	
		ఎన్నుకొంటారు	సనేసె	
		కేటాయిస్తారు	తేయ్తజీ	
		కార్యనిర్వహణా- ధికారి	సూడ/బారమర్	
	64	విధులు	బారన్జి	
		పారిశుధ్యము	అబ్బంగా ఆసన్	
2. మండల		ఏర్పరచుట	సనబ్బడెలే	
పరిషత్తు		ప్రతినిధులు	మన్రాంజి	
		పశుపోషణ	అనజోమ్తాంగ్/అగాబ్	
		కుటీర పరిశ్రమలు	సన్న పరిశ్రమాజీ	
		ప్రాత్యహించుట	రన్పరబ్/సాయెడ	
			కోతనాయ్	
		యం.డి.ఓ	మండలలే జ్ఞానా	
			అబ్బాం జంగైన్ అసూడ	
3. జిల్లా పరిషత్తు	65	కాలపరిమితి	డక్కనె అడిన్నె	
		ఉద్యోగులు	బారామరన్జి	
		సెకండరీ	అసూయ్	
		పని తీరు	అబారన్	
		ఎర్పాటు చేయుట	గడ్డెల్లే	
4. పట్టణ పరిపాలన	65	స్వపరిపాలన	ఇస్సమ్ అబ్బాంజంగ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
5. పురపాలక సంఘాలు	66	ప్రాతిపదిక సంఘాలు నియమించుట సర్వే చేయుట విభాగము వసూలు నిధులు	మన్రాంజి అలెక్కబత్తి రనుక్కు అసబ్బాలే సనాబ్బాయ్ బొంతాంజి తనంరబ్/తంరబ్ లెబూంజి	
యూనిట్ - IX రోడ్డు-భద్రత విద్య రూతు జాగ్రత్తాన్ అన్యజ్నా	68	ప్రయాణము కాలినడక జంతువులపై ప్రయాణం క్యూ, Q ప్రవేశద్వారము కేటాయించిన రుసుము పేలుడు పదార్థాలు సౌఖ్యముగా ప్రమాదం ఇబ్బంది ఎడమ సూచించిన దిగుట సిగ్నల్ ఎరుపురంగు ఆకు పచ్చ సంభవిస్తాయి అర్థభాగం	అనాంజంగో అంజగ్గే/జ్జాజ్జజేంగ్ జంతూన్జి గోజెగ్రజి లైనుగా/వరసగా/తబేర్ గనంగన్ సంజ్క్ అతియ్లేంజి లేబు టపాసింజి బంగాగాన్లె పరమాడం/బంతోన్ ఇబ్బంది కన్రబ్బిబాన్ అత్తుయ్లేంజీ లసోస్ గురుతు జేవి రంగు కడుబ్ డేతే అపప్పార్/సగం భాగం	
	69			

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం
4వ తరగతి - పరిసరా విజ్ఞానం-1 (సాంఘిక శాస్త్రం)

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1. భూమి శీతోష్ణ మండలాలు (లబోన్ తగేసయూ జగాన్)	1	గాలి	రంగె/రింగె	
		తేమ	జెండా	
		సరాసరి	సరిగ్గోయ్	
		స్థితి	డరకూన	
		జీవనం	మన్ రెజ్క్/మ రెన్ జ్క్నా	
		విధానము	అంబరియ్	
		ఆహారం	గనాగన్	
		బట్టలు	సిన్ జ్జజీ	
		పరిశ్రమ	బారా	
		ఉండదు	అడ్డకుఏ	
	తక్కువ	అసూయ్		
	ప్రభావం	తేత్తెరింగెజీ/రాడో		
	పరిశీలించండి	గిబ్బా		
	వలయము	గోయ్మోర్		
	బిందువు	కసీరడా		
	విభజించు	బేగాడా		
	2	సూర్యకిరణాలు	ఓయ్మోజ్జన్ తార్	
		నిట్టనిలువు	సరిగ్గా అత్తజ్జాన్	
		పడతాయి	గలోతేఏ	
		ఎడారి	లకియ్ జాగా	
ఎటవాలు		అంగోన్ లే		
అలసట		ఎల్ లో లోన్ బెన్		
పనిచేయుట		బారాలేజ్క్		
అనుకూలం		బన్ చా		
ఇక్కడ		తేనేఏ		
ప్రజలు		మన్ రన్ జీ		

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఆరోగ్యం	బన్చా అడూకూనా	
		ధ్రువం	మనేజ్	
		అతిశీతల	బయారజ్	
		గడ్డకట్ట	ముడ్డాతేన్	
		ఎప్పుడు	ఏకామ్	
		కప్పబడి	యుమ్లేన్	
యూనిట్ - II	3	సహజ స్వరూపం	జనాడిగనియ్తా	
భారత దేశం		పరిమాణము	తనారే	
సహజ		అచ్చట	తేతే (తేవత్తే)	
స్వరూపం		పర్వతాలు	బరు	
(భారతదేశ		పీఠభూములు	డడాలో	
జనాడి గనియ్తా)		ఆకారం	ఆరుపో	
		పొరుగు దేశాలు	ఏక్కన్ అదేశ	
		భూస్వరూపం	లబోన్ అరూపం	
		వివిధ	బెగడా బెగడా	
		జాతి	జాత్తాజీ	
		మతము	మతామ్జీ	
		భాషవారు	బెర్న	
		శిఖరం	మనెజ్బుర్/	
			అనెజ్బుర్	
		వ్యాపించి	న్యార్నా	
		లోయలు	లోజ్బుర్	
		టీ, తోటలు	టీ, అనేబ్	
		పెంచుతున్నారు	లోతీజ్/పెంచేతాజీ	
			పోషేతాజీ	
		ప్రసిద్ధి	గోగోజ్బుమ్	
		విదేశీ	బిన్నాదేశ	
		దండయాత్ర	అల్త్తుబా (అల్త్బాబా)	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		రాకుండా	ఏయ్యెర్బే	
		కాపాడు	రబ్బరబా	
		నీటి ఆవిరి	డాఆన్జొమా	
		పవనాలు	రింగే/రంగే	
		దాటి పోకుండా	హార్తమోజ్ఫ్లాబీ	
		ఆపి	తనత్నజ్లే	
			(తత్నజ్లే)	
		కరిగి	లేమేర్	
		జీవనదులు	మనరాజ్జన్యజీ	
	4	అకర్షణ	డురుంగ్డుగ్	
		వరి	సరో	
		అభివృద్ధి	అగోగో	
	5	ప్రాచీన	అపాపుర్/పూర్చన్	
		కఠినమైన	డడాడం/రాడోడం	
		శిలలు	అరెజ్జీ	
		వెడల్పు	లాజ్జీనా	
		క్రమం	వరసగా/లె	
		త్రిభుజాలు	యాగీ అమోన్జ్	
		వాలి	డుంగూలే	
		జలపాతము	డాఆన్ అడుకునా	
		రబ్బరు	లబ్బరన్	
		నేలబొగ్గు	గయసై	
		ఇనుము	లోఆజ్జ్	
		ఖనిజము	లోఆజ్జ్	
		అధిక	అబ్బలన్	
		టేకు	టేకు	
		వెదురు	ఊరోన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	6	నౌకాశ్రయం ప్రధానవృత్తి పాయలు వరద	ఓడ అడరుకునా అసలన్ అబారా/ మూఠా అబారా గోర్థానా రబ్బన్	
యూనిట్ - III భారతదేశం శీతోష్ణస్థితి (భారతదేశం తగె సయుడరకూనాన్ జి)	8	దూరం అత్యధిక మేఘం పొడి చెఱవు బావులు పై పొప	సాజ్జ్నా గోగోన్ తరుబ్ అపోరుజ్జ్ తడా/బండ సెండా/కు.ఆ/లోఓజ్జ్ లక్కాన్ పొర	
యూనిట్ - IV a. భారతదేశము సహజ సంపద భారతదేశమన్ కాజ్జ దర్పాజి	11	చిట్టడవులు జిగురు మూలికలు వంట చెఱకు ప్రకృతి సౌందర్యం	అజీత్ అబురు జగూగ్ ఆజేరేజీ అజ్జ్లో ఓడార్ బనంగా	
b: నేలలు లబోన్ జి	12	మృదువుగా సేకరించండి కలపండి మిశ్రమం రేణువులు బూడిదరంగు బంకమట్టి	లమాడం గిబ్బా మైబా మనైమై లకియ్ సారన్ జి లబోరంగు బంకలో	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
c. ఖనిజ సంపద గుళిన్ దర్బా	13	లభిస్తాయి గనులు బంగారము ఉత్పత్తి ప్యాక్టరీ యంత్రం విలువ	జ్వంతబే లోజ్జో రణా అనాగూర్ పేక్టరిన్ జీ యంత్రమన్/మరాన్ ఎరువా	
d. నదులు నయిన్ జి	14	Nil		
e. జంతు-సంపద జనుంతర్ దర్బా	16	ఆవు గేదె మేక కుక్క పులి సింహం లేడి ఎలుగుబంట్టి ఎనుగు ప్రదర్శనశాల దున్న మాంసం గుర్రము	అయోన్ తాన్ (బొంతేల్) అమోన్ బోన్ కిమ్మే కిసో కినా సోడాకుక్ అలేబ్ కంబూ రా. ఆ..../అత్తీ గరియ్ గియ్ మార్ సిజ్ బొనతేల్ జేలూ కుర్తా	
యూనిట్ - V రవాణాసౌకార్యలు జలమార్గాలు యనెర్ యర్నా సదుపాయమన్ జి డఆగోడన్	20	పడవ	ఓడ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - I				
భారతదేశం ఏకజాతి (బోజాతిన్)	25	సంస్కృతి భిన్నత్వము మాతృభాష సమైక్యత గోచరిస్తాయి సాహిత్యం వేదాంగాలు వార్త పత్రికలు ఆకాశవాణి దూరదర్శన్	జ్ఞనాయ్‌రయ్/ తరామ్‌తామ్ మైనా/మైలేన్ మల్లేన్ బెర్నలేన్/ యోజ్ అబెర్న్ మైలేన్ సోలేన్ గిత్తాతే కెన్‌కిన్ పూర్పన్ కంబావోలేజ్ రేడియో టి. బి (T.B)	
	25	విద్య సాహిత్యం వేదాంగాలు వార్త పత్రికలు ఆకాశవాణి దూరదర్శన్	పూర్పన్ కంబావోలేజ్ రేడియో టి. బి (T.B)	
	26	శిల్పము వర్ణ చిత్రాలు నాట్యము	అరేజ్ అబోమ్మజీ బేగడా బేగడా అబోమ్మజీ తోజ్ సేజ్	
యూనిట్ - II				
a. భారత దేశం సంస్కృతి (తరంతం)	28	క్రీస్తు పూర్వం శిథిలము	జేసున్ ఎజ్కరన్ పుతేయెన్ అరతుల్/రతుల్	
హరప్పా సంస్కృతి (తరంతం)	29	నాగలి కుండ రాగి కంచు గొడ్డలి జూదము	ఏరుతుబ్ పత్తిలీ తాడెంజి రీడి ఏమ్‌జుమ్ (ఎంజుమ్) జూజం	
	30	చిత్రలిపి	బొమ్మన్ అబెర్న్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
b. వేద సంస్కృతి	31	స్థిరపడినారు ఆక్రమించు ఆధీనము జ్ఞానం తొలిదశ పురోహితుడు వడ్రంగి కర్మకాండము	డకోలేన్జీ జ్ఞామ్లాజీ అనీన్జామాన్ అడకునా డిగమ్ అమాజ్జో పూజేమర్ (పుర్పుర్మర్) సబ్బేమర్ సిజ్కుజ్డా	
c. మధ్యయుగ సంస్కృతి	34	నాయకుడు బోధించారు ఉద్యమము ప్రచారము జన్మించాడు స్మరణ	చోడామర్ ఓబ్లేజ్లాజీ/ అప్పజ్లాజీ డేనా చాపేలాజీ పుతేల్లి అనోగండి	
	35	చైతన్యం విస్తృతపరిచారు మోక్షము నూతన	ల'జ్నా అగోగోలాజి (అబ్బాలాన్) రుఆజ్డేసాన్ అనడూ అత్తామా	
	36	సమ్మేళనము	మైలైన్/మైలే	
యూనిట్ - III				
1. చారిత్రక కట్టడాలు (పురాన్ అసనబ్బా సుజ్జ)	37	అవగాహన కట్టడం	డిగామ్ తానోబా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	38	స్థూపము పవిత్రము భావవ్యక్తీకరణ ఆలయము నలుమూలాలు పర్యటన దర్శిస్తుంటారు	పలకారేన్ బన్స్/మరీజ్ అనగోండి అనోబ్లెజ్ పుర్పుర్ సూజ్ ఓన్జీ అమూల అనేండుజ్ గిత్తిజీ	
2. ద్రాక్షారామం	39	సమీపము యజ్ఞము శాసనాలు	అడమ్ పుర్పుర్ రాజాబేర్	
3. వేములవాడ	41	భావిస్తారు దానము ఉత్సవము పర్వదినము మత సామరస్యము	గమ్తాజీ తనియన్ యాతార/జాతార అడ్డూర్యిజ్ అబోడకూనాన్	
4. తిరుపతి	43	పాల్లోనుట అర్చిస్తారు ఆహ్లాదకరము వన్యమృగాలు పర్యావరణము పరిరక్షించుట చర్యలు	మైనా/మైలేన్ తీయతీజీ బన్స్డమ్ జనోమ్తార్నజీ డరకూన జాగాన్ (అమ్మోజ్) అమ్మోజ్ బారాన్జి	
	44	కార్యక్రమము గతము భక్తులు	బారాజీ (బారాన్జీ) అమజ్ పూజామర్జీ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		ఆదరణ పూయించబడినది ఆసక్తి దోహదము వర్గాలు	డనక్కు మున్లాజీ సరదా సనాయం తేతీతేతీ	
5. లేపాక్షి	46	ఓదార్పు సోదరులు శతాబ్దము నిర్మించు సంపద ప్రత్యక్షం విశిష్టమైనది పై కప్పు వ్రేలాడ ఆకర్షణీయమైన వర్ణ చిత్రము వాస్తవము	తామ్బైయ్ కాకూబోజ్జ్ పూర్పన్ సబ్జ్ గమాంగ్/దర్ప జాడీతేన్ బన్చేతే లంక అ కప్పు/ లంక అతరక్ డోలైన్/తలేన్ డున్డూజ్జ్ అనుపుమ్ బొమ్మ జాతిత్తేన్	
6. రామప్ప	48	మలిచినాడు సుమారు నక్షిత్రం పుష్పం నాట్యకత్తెలు సప్తస్వరాలు వినిపిస్తాయి మరమ్మత్తులు	(ము సెయోతే) (సేబ్బయోతే) తేతాతేతా తా/ఆర్ తూయితు తార్చ అతోజ్జ్ న్జీ గోల్ అరూపం అండగ్తాబీ అనాగ్బన్చ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
7. శ్రీశైలము	50	తీరం పురాతనము అటవీప్రాంతం ప్రలహరి గోడ మంటపము వైద్యమూలికలు	ఆకోశా పూర్బన్ కిన్ రెజ్జ్ ఆజాగా/ తులాబ్ ఆజాగా యర్రర్ కుత్తార్ బరేర్న్ అజాగ ఆజే రే	
8. చార్మినార్	52	వంశము అభి ముఖము దిక్కులు పిడుగు శిథిలమైనది నిదర్శనం	పూర్బన్ అజాతి సరూడం మూలజీ తాత్ రే గోజ్జ్ తే/గలోలే రుజీబా/గియ్ లె	
యూనిట్ - IV				
కొందరు ప్రముఖవ్యక్తులు (అజిడ్ మూడామర్జి)	55	గొప్ప వ్యక్తులు ప్రముఖవ్యక్తులు బాల్యము అధ్యాత్మిక తపస్సు కోరికలు అనుచరులు కైవల్యం (మరణం) ఇతరుల సొత్తు అపహరించరాదు	అమూలామర్/ గోగోమర్ అమూలామర్/ గోగోమర్ సన్నా అనోగండిలేజ్జ్ అనాయ్ తకునా సనైసై పనీమర్జీ/ బారామర్ కరాయో/కయో బీన్నామన్ రా జాగా ఏర్జ్ లాబే	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		త్యాగము	తియ్డంనా	
		బ్రహ్మచర్యము	ఏ శిరోజ్ఞ్ లేన్ బే	
		అహింస	ఎర్పడాలబే	
		మోక్షార్థులవుతారు	బక్ష్మర్జీ	
			డేతేజీ	
గౌతమబుద్ధుడు	57	స్థాపించు	గనాడేల్	
		మహానీయుడు	చోడామర్/	
			(శోడామర్)	
		సమస్త విద్య	కూడబ్ అకేనోల్	
		శిక్షణ	జ్ఞానా/కేనోల్	
		వివాహము	సీరోగ్	
		దంపతులు	సీరోగ్జీమర్జీ	
		సుఖ సౌఖ్యము	బక్ష్మ అడుకోనా	
		నిరాసక్తి (విరక్తి)	మజ్యెం	
		రోగస్తుడు	అసూమర్/నోపమార్	
		వృద్ధుని	డోకరీబోయె	
		శవము	మడో	
		వృద్ధుడు	తాలైబా	
		దుఃఖము	బరాబ్	
		విముక్తి	ఆనోర్/సైనాన్	
			జ్ఞాగ్తే	
		అన్వేషించడం	సాజేతే	
		నిశ్చయించు	డిగామేతే/	
		కున్నాడు	ఓగండియేత్	
		మోక్షమార్గం	బక్ష్మతాజ్జోరో	
		వదలి	సేడాలే	
	57	ప్రయత్నం	సానోసుగో	
		ఎదురుకొనుట	తన్గ్గన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఆశించిన	ఆగామేతేన్	
		ఫలితము	న్యనాజ్	
		రావిచెట్టు	వంజేర్నేబ్	
		ధ్యానదీక్ష	ఊగమ్లేన్	
		జ్ఞానోదయం	గలరమ్నా	
		నివారణ	సనేడా	
		సత్యం	జడితేన్	
	58	స్వార్థం	ఆరాబ్బె	
		అహింస	బన్చా	
		ప్రాణము	పుడారా	
3. అశోకుడు	60	అంగహీనులు	సోత్తామర్జీ	
		శత్రువు	పగామర్/బన్ర్మర్	
			బరాబ్మర్	
		బందిఖానా	ఖైదాలజీ	
		విషాదము	సంతానా	
		దృశ్యము	గనియ్తా	
		స్వీకరించు	పాజా	
	61	సర్వదా	కూడ్బ్	
		సత్ప్రవర్తన	బంగ్గ్ అజ్ఖ్నా	
		శ్రేయస్సు	కుడ్బ్	
		నిరాండంబర	సెడాయేతే	
		రహదారులు	రుతూన్జి	
		వైద్యశాల	ఆసుపత్తిరి	
		అమర్చబడి	సన్బ్/తోబాలే	
		శ్రేయస్సు	కూడ్బ్	
		నాణెములు	లేబు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
4. గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి	63	రాజ్యము లభ్యము ఘనకార్యము గుణగణము ఎనలేని	డేశా జ్ఞాన్తపే బంగ్స్ పనిసూగ్ అగుణామంజీ రబ్బ అన్బలేన్బే	
5. చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యుడు	65 66 67	ముద్రించు దోహదము నిష్ఠాతుడై ప్రసిద్ధి స్తంబము తుప్పుపట్టలేదు తెలియజేయు చున్నారు అధ్యాయం పవిత్రస్థలం	లడా/లనలబ్ అంబ్స్ గ్సాలే సోడా గనలమ్మర్ పనేమేన్ తన్బమ్ అంర్ముమ్తడ్ గలమ్లజి కినోల్/జ్ఞానా మలిగామ్ అజాగ	
6. రాజ రాజు నరేంద్రుడు	68	సుప్రసిద్ధ కవియైన	సోడా కంబావల్ కినోల్మర్	
7. రుద్రమదేవి	69	బాల్యం నుండి శిక్షణ ఇప్పించుట అధిష్ఠించు అతి ఘనంగా పోషించు ప్రకటించు	సన్నా అంచాలి/ పసిజన్ అంచాలి జ్ఞానా తాయేతే గ్రోబ్గోబ్ రడు బన్స్ అబార పెంచేయా/అంమేజ్ ఒబ్లేద్జ్/ఒనోబ్లేన్ చాతేబా/చానాతే	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
8. కృష్ణ దేవరాయులు	71	మిక్కిలి వద్ద విస్తరింపజేశాడు పోషకుడు	గోగో/గోగోయ్ అమన్బన్ అసోడాయెతే గల్నమ్మర్/ పనెన్మర్	
	72	ఆరితేరిన వ్యక్తం చేశాడు దక్కుడిగా తటకములు	కుడ్డబ్ గనలమ్మర్ గన్గలమ్/ ఒబ్లేజ్జతే రనప్తి సెండా, కువా	
9. అక్కరు	74	విలీనము వ్యవస్థ సుభి దార్లు భూమి కొలిపించు	మైలేన్ రసుకు జిల్లాలేన్ సోడామర్ లబోన్ తరేలే	
10. శివాజీ	77	స్థాపించు గొప్ప వీరుడు తల్లి వద్ద గడిపాడు విరోచిత విద్య	సూసువా సోడామర్/ రడోమర్ అయ్జ్ అమన్ డకునేతే పుడరన్ తిల్లే	
	78	సమీకరించుట సైన్యాధిపతి సంధిచేసుకొని స్వయంకృషి	అజ్జానా రనూకుడేలే పేజాలేన్ సోడామర్ మైలేన్ అన్బోన్ అబార	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
పౌరవిజ్ఞానశాస్త్రం				
1. మనం ఎలా పరిపాలించ బడుతున్నాం (మల్లెన్ ఎంతేలే అజ్ఞానాతాజి)	83	నెరవేర్చు నియమం కలసి మెలసి చర్చించు అదే మాదిరిగా ఖచ్చితము అధికారం సౌర్య భౌమత్వం	రనబ్త్తి అనోగల్ అబ్బోమనెన్ అడొకునా బెర్నజీ అంతెన్ ఎత్తిలేన్ జాడీతెన్ పనేమేన్ కుడ్డబ్మర్ మైలేన్ అడకునా	
	84	మనలాగే ఎన్నో సరిచూడము వారంతా తీరుస్తూ	మల్లెన్ ఎంగా ఊమాత్తే బన్చాలే గిగ్గీజా కుడ్డబ్మర్న్ తక్కూడా	
2. జాతీయ ఆశయాలు (దేశాన్ బంగానో గండిజి)	85	అందరి గౌరవిస్తాము భావాలు ఆశిస్తుంది లౌకికం ఓటు హక్కు వర్ధిల్లు	కుడ్డబ్ లోమ్తబే అన్నియుమ్ డేర్డేర్నాజి గనలమ్ ఓటున్ అసేనేశే గోగో	
	86	అనుసరిస్తూ	జ్ఞానానే/జ్ఞానానా	
	87	సౌమ్యవాదం	ఆబోడకూనాన్	
3. మన జాతీయ చిహ్నములు (దేశాన్ అగుర్తుజి)	88	వైభవంగా పతాకం ఉపన్యాసం ఔన్నత్యం	గొగోన్బాత్తే జెండా అనప్పంగ్ గనోగో	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
4. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం	92	సరిహద్దు కరెన్సీ	డరన్ నాజి లేబున్	
	93	స్వర్ణస్థులు మెజార్డి సుప్రీంకోర్టు సాఫిగా	కరియే అసన్ అబ్బాలన్ అసోడన్ అకొర్టు బన్ గ్ సాలే	
	94	రూపొందించడం కర్తవ్యం	ఆరూపో బార	
5. ప్రాథమిక హక్కులు- ఆదేశ సూత్రాలు	95	సమానత్వం	కుడ్డబ్ అజాతి/ అబ్బోయ్ న్నా గమ్ లే	
	96	మధ్యపాన నిషేధం గుత్తాదిపత్యం ఉల్లంఘన	అలీన్ అనోగ్ డా గోగోన్ అబేరన్ ఎర్ న్యం ప్తం	
6. పౌరుని విధులు	97	ఫీజులు వందనం సంసిద్ధులు దేశరక్షకుడు	లేబున్ అతనోబా లేమ్ త్తమ్ లోమ్ లోమ్ యమ్ లేడకునా డేశాన్ అర్నబ్ రబ్	
7. రోడ్డు-భద్రత విద్య	98	తీర్థయాత్రలు రోడ్డు మార్గం విమాన మార్గం జల మార్గం రైలు మార్గం	గోగోన్ అయాతారా ఆరుతూగో/మోత్రగో అనబెగ్ గో డా ఆ. గో రైలూ గో	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం
5వ తరగతి - పరిసరాల విజ్ఞానం-I (సాంఘిక శాస్త్రం)

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1. భూమి (లబో)	1	బల్లపరుపు తేలియాడు వాస్తవం విడువబడి నిర్మిత ప్రదక్షణం సరస్సు మండుచున్న జలావరణం శిలావరణం వాతావరణం సౌరకుటుంబం పల్లము విశ్వం	తమేంజ్/సమానం పంగా అజాడి అనబ్బర్ సనబ్జ యయ్యర్ బండా/తడ అజోమ్తేన్ డఆన్ అజాగ పరోంగ్ అజాగ రంగెజాగ బయోజ్జన్ అచిర్రిండ జైత పుర్తీ	
	3			
2. సూర్య కుటుంబం (ఊయుజ్ బిరిండా)	5	అతి సుందరం స్వయం ప్రకాశం నిత్యం తెలుసా?	గోగో బంగాన్ తార్డంతనె డీలి/ఏకం గలంపో?	
3. భూమి చలనములు (లబో అంజంగోడన్)	8	చలనములు నిరంతరం భూభ్రమణం భూ పరిభ్రమణం	అంజంగోడన్ డీలిడిన్న లబోయయ్యర్ తెన్ లబోన్అన్సడమన్ యయ్యర్ లేన్ ఉముజన్ ఆమజ్ పియర్ తెన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	10	కక్ష్య సమీపం	అయెర్తేన్ అతజ్జోర్ డగ్గరే	
4. గ్రహణములు (మోయుజ్)	13	గ్రహణములు చంద్ర గ్రహణం సూర్యగ్రహణం ప్రచ్చాయ పాక్షికం సరళ రేఖ మసి పట్టిన	మోయుజ్ మోగాయ్ మోయొంగ్ లోజ్జన్ జాగ అసూయ్/అజితన్ సజ్జోయ్ గీత/ తిన్నగా అగీత బేక్కుయ్లే/ మసీజ్జంలే	
5. అక్షాంశ రేఖాంశములు (సరూగీరాన్జి తనజ్ గిరాన్జి)	16	ఊహారేఖలు అక్షాంశాలు రేఖాంశాలు భూమధ్య రేఖ దృవాలు	ఇయంగీతాంజి అడ్డుగీతాంజి/సరూగీరాన్జి తిన్నంజ్జ్ గీతాంజి/ తనంజ్జ్ గీతాంజి లబోతుజ్జర్ గీత మనేజ్జన్జి	
	17	సమాంతర రేఖలు మధ్యాహ్నం	సర్జోయ్ గీరాంజి తంబ	
6. స్థానిక సమయం ప్రామాణిక సమయం	19	ప్రామాణిక సమయం నిర్ధారణ గడియారం పాటిస్తారు ఉదయం	అయం అజాడి వాచీ అంజంగీతజీ తగల్తా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
7. పలు విధాలైన	22	జీవన పద్ధతులు	మనెంగ్ ఆసన్	
i. జీవన పద్ధతులు (మనెంగ్ ఆసన్)		శ్రమించి సీతాకోక చిలుక మొసళ్ళు కురుచైన దుస్తులు పరీవాహక గడుపుతూ	బారానా కొడుప్పింగ్ కింబోరోంజి/తాజ్జాల్లి డోజ్జీన చిన్రీంజి జ్జనానేబా/మనేంగ్బా డకూలే/గడపేలే	
ii. ఉష్ణ మండలపు ఎడారులు (తగేఅజాగాజీ లకియ్ సాదేశాన్)	26	ఉష్ణ మండలపు ఎడారులు యోగ్యం కావు గులకరాళ్ళు బండరాళ్ళు బ్రహ్మజెముడు నాగజెముడు ముళ్ళపొదలు ఊట బావులు జనసాంద్రత గుడిసె దొంగల భయము తీవ్రత	తగే అజాగాజీ లకియ్ సార్దేశ ఎర్గడేలే గుడేరెంగ్జి సుడారెంగ్జి బొంగ్బాజెబ్ తల్చికబ్ యెబ్బానెబ్జి జక్కరాడ మన్రాంజి అడకూనే అలంగ్సంగ్ జంబర్ మరంజి బనంతోంగ్ గోగోయ్	
iii. ఋతు పవన భూములు	29 30	పవనములు విషపు పాములు సుగంధ పంచవర్ష ప్రణాళికలు	రంగేంజి ఇసంజాడన్జి లజ్జన్ మొల్లోయ్ బర్న అబ్బాంజంగ్ బేన్ ఆసన్ సనబ్బ/ బారాన్ ఆసన్ సనబ్బ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
iv. మధ్యధరా ప్రాంతం	32	తీర ప్రాంతం వ్యవసాయో త్పత్తులు గడ్డి చలనచిత్రం	మనేంగ్ జాగ లబ్ అగండ్వార్ అగాబ్ సిలమా/బొమ్మ	
	33	సూర్యరశ్మి పండులు	బయోంగ్జంగ్ కంబోంజి	
v. గడ్డి భూములు	35	గడ్డి భూములు దుబ్బు	అగాబ్ లబ్ంజి ఊయబ్	
	36	పశుగ్రాసం	తెలెయన్ ఆజ్ంతే ఆగబ్	
	37	తోళ్ళు పర్యవేక్షిస్తూ	ఉచాలంజి గగ్గాయ్లే	
vi. టండ్రా ప్రాంతము	39	మంచు దుర్భరం రమణీయంగా	కచీరడా కల్కల్డం బంగ్గనగ్గీయ్	
	40	వెచ్చదనం	తగే	
	41	చర్మం విల్లు ఇగ్నూ	ఊచల్ ఝజ్ఝా కచీరడబాతై అసబ్ జాలె అసిఇంగ్	
ఆధునిక భారతదేశం	45	నావికులు	పడావున్/ఓడన్/ అబ్బాంజంగ్ తేంజి, అమన్రాంజి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
I. ఐరోపా వారిరాక		పునరుజ్జీవనం	యర్రెంగ్	
i. భారత దేశంలో (బిటిషు వారి పరిపాలన)	47	వర్తక సంఘం	బేరం రనుక్కు	
		అనైక్యత	అల్యాయ్ నే	
	48	నాయకత్వం	అబ్బాంజంగ్ గోబాత్తె	
		స్థావరాలు	డనకోనె	
		విరోధాలు	బన్రాబన్ బత్తె	
	49	ప్రఖ్యాతి	గోగోజ్జం	
		సామ్రాజ్యం	రాజ్యమన్	
ii. భారత దేశంపై (బిటిషు పరిపాలన ప్రభావం)	51	వర్గీకరించడం	బెగ్గడ బెగ్గడాలజి	
		దృక్పదం	నమ్మేతే	
		వితంతువు	జూఆర్ బోయ్	
	52	గుడ్డిగా	పిమ్మల్లే	
		పుచ్చుకున్నారు	నమ్మేలజి	
		సనాతన	పర్పాన్	
II. పునరుజ్జీవనోద్యమం	54	మార్గదర్శకం	గనగమ్ తంజ్జోర్	
		మరుగున	కరేడాలే	
		దురాచారాలు	ఏర్సె అంజంగ్	
1. రాజా రామ మోహన రాయ్ (1772-1833)	55	ప్రారంభకుడు	చుచూమర్	
		పవిత్రగ్రంథాలు	మరీయ్ కంబోలన్ జి	
		విగ్రహారాధన	బొమ్మ పర్పరన్	
		నిషేధించబడింది	డనంగ్ డజ్జన్ డేలే	
2. కందుకూరి విరేశలింగం (1848-1919)	56	సంస్కర్త	బరామర్	
		ప్రస్తావన	బెర్నా	
		బాల్యవివాహాలు	పసియ్ సెర్రోంగ్ జి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
3. సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ (1817-1898)	57	విద్యాభిలాష రూపొందింది	జ్ఞనంజుంగ్ ఆశ గడల్లె	
4. రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు	58	అగ్రగణ్యుడు ఉత్తీర్ణత విద్యావేత్త అంకితం	ముడామర్ పాసడలె గోగోజ్జనంగ్ మర్ తియేతేన్	
III. స్వాతంత్ర్య ద్యమం 1857 తిరుగుబాటు (దుర్తలన)	60	రేకెత్తింబింది పరాయిపాలన తిరుగుబాటు	అగనోగోలే బెగ్గడ అపాలన దుర్తలన/దుల్తన్నా అయ్యర్ సీనా	
	61	క్రోవ్వు ప్రాల్లోన్నారు	అకరి మాయ్ లంజి	
	62	అండగా ఊరుకోలేదు	అయ్యేన్ డకూతిష్క్ కడంగ్లే అచ్చేలో/ రంగ్ గంన్లే అచ్చేడన్	
IV. భారత జాతీయో ద్యమం	64	హేయభావం	అనిచ్చమ్ అనియ్యం	
i. ఉద్యమం	65	విమర్శించడం ఉత్తేజితులు	ఎంచేలజి రనడ్డోమరన్ జి	
ii. ఉద్యమ నాయకులు	67	అభిమానం	ఇస్సమ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1. గోపాలకృష్ణ గోఖలే (1866-1915)		ప్రభోదించటం అస్పృశ్యత	అనప్పంగ్ అంటిమట్టి/ఎంచె	
2. బాలగంగాధర తిలక్ (1856-1920)	69	మితవాదులు అతివాదులు స్వరాజ్యం	సయోమరన్జి అసనాయమ్ మరన్జి సొంత రాజ్యమన్	
3. గాడిచర్ల హరి సర్వోత్తమరావు (1883-1960)	70	పత్రం మన్నన వయోజనులు అక్షరాస్యులు	ఓలా సనేంసేంగ్ డంగడామరంజి ఇనీడోలన్ అగలం తేంజి అమరన్జి	
4. మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ (1888-1858)	71	మౌలానా (పాండిత్యం) బీరుదు	జ్ఞజ్ఞగ్ గలంమర్ అజ్ఞమన్	
5. మహాత్మాగాంధీ (1869-1948)	72	నల్లజాతులు సత్యాగ్రహం స్మారకదినం	సుఆమరంజి అగనాగడకోనె సింకుజ్డాయిజ్/సింతానాదిన్న	
6. పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ (1889-1964)	74	సంగ్రహం ఆమోదించింది అన్వేషణ	మనామ్మయ్ ఒపేనేతె సనాసాయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
7. సుభాష్ చంద్ర బోస్ (1897-1945)	75	గృహనిర్భందం విముక్తి	సి ఈలోజ్జన్ తనోబాన్ అనూర్	
8. సర్దార్ వల్ల బాయ్ పటేల్ (1875-1950)	76	ఉక్కుమనిషి అంతర్భాగం	రడోమర్ అలోగన్	
9. దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్య (1889-1928)	77	బాల్యం బిక్షగాడు	అసన్న బెబ్బేమర్	
10. పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి	79	శాంతి సేన	సయు రనూక్కు	
11. కొండా వెంకట ప్పయ్య (1866-1949)	80	మనస్ఫూర్తి	పురామొన్నో	
12. టంగుటూరి ప్రకాశం (1872-1957)	82	దివంగతులయ్యారు ఆంధ్రకేసరి విర్పడ్డ	కజ్జీలజి ఆంధ్ర సింహాకన్ గడెల్లే	
13. అల్లూరి సీతా రామరాజు (1897-1924)	84	హింసాయుత విప్లవం మన్యప్రాంతం సమూహం	కజ్జిడన్ బాత్తె డుర్తన్ బడోంగ్ జాగ/ బరూజాగ కుడ్డం	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
14. బి.ఆర్ అంబెద్కర్ (1891-1956)	85	త్యాగం చేశాడు ఉపకారవేతనం పట్టభద్రుడు	తియ్డంలనేరే బచ్చేంగ్ తనత్తమ్ గోగోజ్జనంగ్మర్	
15. దుర్గాబాయ్ దేశ్ముఖ్ (1909-1981)	87	విరామకాలం	లోలోన డిన్న	
16. సరోజిని నాయుడు (1879-1949)		విశ్వాస పాత్రురాలు కవయిత్రి	మనోయ్ బోయ్గాన్లే పోండిత్తోబోయ్ కంబోల్ఇడిబోయ్	
17. మాడపాటి హను మంతరావు (1885-1970)	90	మేనమామ విద్యాంసులు	మోన్సి గోగోజ్జనంగ్మర్	
18. బూర్గుల రామ కృష్ణారావు (1899-1967)	91	జనసంఘం	మన్రాంజి అరనుక్కు	
ముగింపు	92	దేశ క్షేమం	దేశ, బనంగా	
1. ప్రపంచజాతుల మధ్య సంబంధాలు పెంచడం ఎలా?	97	ప్రచార సాధనాలు ఒంటరిగా	అనప్పంగ్ యంరంజి అంబోన్	
ప్రచార సాధనాలు (అనప్పజ్జన్యన్డ్రంజి)		తపాలావ్యవస్థ టెలిగ్రాఫ్ టెలిఫోన్	పోస్తాపీసు బమెంగ్ అనప్పయ్ యంరం (టెలిగ్రాఫ్) టెలిఫోను	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		రేడియో	రెడియో/రంగ్‌యోంగ్	
		రూరదర్శన్	టీబి (గనియ్‌యంరం)	
	98	ఎన్వెలప్	రుమ్మంగ్ కవరు	
		హెచ్చు	గోగోయ్	
		అతికించు	అజ్జీడా	
	100	ఎక్నాలెడ్జ్‌మెంట్	యనయ్యక ఓలా	
II. ఐక్యరాజ్య సమితి	108	ఉపోద్ఘాతం	గనల్లమ్	
1. ఉపోద్ఘాతం (గనలం)		అతిశక్తివంతమైన	గోగో/రడో/రడు	
2. ఐక్యరాజ్య సమితి ఆశయాలు	109	ఐక్యరాజ్యసమితి ఆశయాలు	కుడ్డుబ్ డేసాన్ రనుక్కు అనోగండి	
3. ఐక్యరాజ్య సమితి అంగాలు తనుబ్‌జి	110	అంగాలు అంతర్జాతీయ సర్వప్రతినిధి సభ సిఫార్సు	తనబ్‌జి/బాగోంజి ఒడార్ కుడ్డుబ్ కుడ్డుబ్ సుడామర్రి అనప్పంగ్	
4. ఐక్యరాజ్య సమితి అనుబంధ సంస్థలు (మనామ్మాయన్‌జి)	111 112	ఆవిర్భవించింది ముఖ్యోద్దేశం మహానుభావులు అనుబంధ సంస్థలు	గనడేల్‌డేలే ముడా అనియ్యమ్ సూడామర్‌జి మనామ్మమన్‌జి	
5. ఐక్యరాజ్య సమితి సాధించిన విజయాలు	112	తగాదాలు పరిరక్షణ ప్రాముఖ్యత	అల్తడన్‌జి రనర్రబ్ ముడా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
6. ఐక్యరాజ్య సమితిలో భారతదేశం	114	కీలక పాత్ర భద్రతా సమితి ఏకాభిప్రాయం	ముడా తనజ్జేజింగ్ రనర్రబ్ రనుక్కు అబోయ్ మొన్న	
7. మానవ హక్కులు	115	మానవ హక్కులు	మన్రాజి అజన	
8. వర్త వివక్షతపై పోరాటం	116	అమానుషం ప్రభోదిస్తున్నాయి	ఎర్రే అనప్పజ్జేడేతే	
9. మార్టిన్ లూథర్ కింగ్	117	హీనంగా	సన్న గనియ్ గియ్	
III. రోడ్డు-భద్రత విద్య (రూతుజాగర్తాన్ అన్యజ్నా)	120	కూడలి పుట్పాత్	అమాయేతనే అజాగ అన్జింగ్ తజ్జోర్	
1. ఉపోద్ఘాతం	121	జీబ్రాక్రాసింగ్స్	పలజాగలోజన్ యలన్జ్జలే పల్లెయె రేతేన్	
2. రహదారి భద్రత ప్రతిజ్ఞ	122	ప్రతిజ్ఞ అపరిచితులు తీనుబండారాలు	సిబ్డైబెర్ ఇర్గలమ్మరంజి జనోమ్జోమన్జి	
3. నగర, పట్టణ రోడ్డు-రకాలు	112	మెయిన్ రోడ్డు	ముడారూతున్	
4. ఇతర రహదారులు	123	రాకపోకలు నలుమూలలు	జ్ఞనాజ్జ ఊన్జిడిక్కు	

తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం
పరిసరాల విజ్ఞానం-|| (సామాన్య శాస్త్రం)
3 నుండి 5 తరగతుల వరకు

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశము
3వ తరగతి - పరిసరాల విజ్ఞానము - II (సామాన్య శాస్త్రం)

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 1 మానవ శరీరం ఆరోగ్యము పరిశుభ్రత పరిరక్షణ	1	మానవ శరీరం ఆరోగ్యం పరిశుభ్రత పరిరక్షణ తల మొండెము కాళ్ళు చేతులు నేల అవయవాలు కుటంబము మెడ పరిమాణం	మన్రాఆడొఒజ్ సుక్కా మరిడ్ రనరబ్ బోఒబ్/అబబ్ అననయ్డొఒజ్ జేవ్జన్జి సీఈజన్జి లబో కండార్డొఒజన్జి బీరిండా సంకా కోల	
తల, నోరు చెవులు, కళ్ళు	2	మూడు కళ్ళు ముక్కు నోరు చెవి ముఖము పెదవులు నాలుక దంతాలు	యాగి మొఒడ్/ఆమడ్ ఆమూ/ముఉ తోఒడ్ లూడన్ ఆముకా ఉసాల్ తం అలాజ్ జీజన్జి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	3	పసిపిల్లలు ఆహారము మెత్తగా నమలి రుచులు ఒకే రకం రంగు తెల్లగా పసుపు	అరేసపినన్ని గనాగా లమాడ్డం తామైలె/జల్లాబై మనాన్ని ఆబోరకమన్ రంగూన్ పలూడమ్ సాజ్సాజ్	
	4	గారపట్టుట రాత్రి బ్రష్ వేపపుల్ల మాటలు ధ్వనులు చిన్న	సాకియ్జి తగలన్/తోగలన్ తన్ని/తన్న లిమ్మాతన్/లిమ్మాడాజ్ బెర్నాన్ని సనడ్డా ఆసన్నా	
	5	బాలుడు గమనించు గంతలు గంట ఈల ప్రశ్నించు వినికొడి దిశ ముందు వెనుక కుడి	ఒంగేర్పియ్/ ఒంగేర్పియ్ గియ్గిజా జీమడ్ డడిజ్/బెల్లాన్ పెస్సి ఒఆలా/అడెగాఆ అనన్దజ్/అనండంగ్ రయూ ముకాబానమ్/అమ్మజ్ కన్డూంగ్ బాన్ జన్డూబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఎడమ	కన్డ్రాబ్లి	
		పొడి	ఆసర్	
		గట్టి	రడు/రడొ	
	5	తెల్లగుడ్డు	పలుమడ్	
		కంటిపాప	ఉప్పర్మడ్	
	6	నల్లగా	యగాడమ్	
		నీలం	కులుయ్	
		తేనెరంగు	తేరండాన్	
			అంబడియ్ అరంగు	
		కనుబొమ్మలు	కన్డడిజ్మడ్	
		వంపు	కొక్కోడె	
		గీత	తినజ్డమ్/సరూడం	
		వెంట్రుకలు	ఉఉంజి	
		పలచగా	మేతజ్	
		కంటి అద్దాలు	డరాల్ మడన్జి	
		కంటిచూపు	మోబడ్ బాత్తెగిజా	
	7	అవయవాలు	డొబజ్ కండార్	
		దుమ్ముకణాలు	ఉమర్	
		తువ్వాలు	చేతగుడ్డాన్	
		రుమాలు	సిన్సీ/ఆతక్కాబ్	
		శుభ్రం	బంగాన్	
		నలపకూడదు	గసడ్ మడ్డొజ్నె	
		పొగ	ఒమొ	
		సూర్యుడు	ఒయొంజ్	
		వెలుతురు	తాఆర్	
		సున్నితమైన	జలేండమ్	
		సూటిగా	రోజ్జాగ్డమ్	
		తలవెంట్రుక	బొఓబ్ఓ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	8	నడివయస్సు పేలు దువ్వెన ముసలి రాగిరంగు నిటారుగా దురద	తుజ్బర్బర్బామర్ ఇఈ పనా తలయ్బా సరూడమ్/సొరూడమ్ గీతా	
	9	రంధ్రం గాలి పీల్చు వెల్లుల్లి జాజిపువ్వు తులసి మధ్య గాలివదులు వాసన	పతు/ఆపతు/ పుత్తూర్ తొంగ్యేనా/ పలుఅన్నసూడ జాజితార్ తుడిసి తుజూర్ రంగె అంబర్ అజూర్	
	10	గింజలు రాళ్ళు నాణెములు తుమ్ము చీదు నాలుక తినడం మాట్లాడడుట రుచి మింగుట చల్లనినీరు తుమ్ముటం	అబాయన్జి అరెజ్న్జి లేబున్జి తామ్మున చిమూన అలాజ్ గనా బెర్నా మనా మొఅ సయూడాఅ తామునా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ	
1	2	3	4	5	
మొండెములోని అవయవాలు కాళ్ళు చేతులు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు	11	ఎముకలు	అజాబ్స్టి		
		చాతి/రొమ్ము	మాయెజ్/ఉగ్గర్		
		గుండె	ఉగ్గర్		
		పొట్ట/కడుపు	కంపుజ్		
		ముడుచుకొనుట	లసొతి		
		ఉబుకు	పుడిర్తి		
		రక్తం	మిన్యాం/మన్యాం		
		గాలి	రంగె		
		ఊపిరితిత్తులు	అబరొన్సి		
		12	జీర్ణాశయం	ఆపుత్తా	
			ప్రేవులు	ఒన్లొయ్డా	
	మూత్రం		అన్యం		
	మూత్ర విసర్జన		అన్యంనా/ అనుంనా		
	ముడుచు		జొంగ్డ్రబ్/ తొత్తొమ్నా		
	వాయువు		రంగె		
	ఆహారము		గనాగా		
	మూత్రపిండం		డాంగొపు		
	13		గోళ్ళు	అక్కార్సిన్సి/ అక్కార్జేజ్న్సి	
			పొట్టి	డొయ్నా	
		అవిటి తనం	సొత్తామర్		
		వాహనములు	గాడిన్సి		
		ముల్లు	ఎబ్బా		
		బావి/నుయ్యి	లోఓజ్		
		తోడుట	గేనా		
		పరుగెత్తటం	అరా		

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	14	దెబ్బలు గాయాలు ప్రమాదం కాలిబాట రాత్రి కూడలి తేలు లాంతర్ జాగ్రత్త దీపాలు మువ్వలు ఉండె కర్రలు	పార కనెజ్/కనెఎజ్ ఎర్పారలబెగియ్గియ్నబా న్యరానగోడ్ తగల్/తోగల్ లనాంగే సమకారె/కొంతమె లాంతరన్ జాగర్త డిప్పొంజి పిజ్ పిజ్ డాజ్	
	15	విరగటం బంకమట్టి నమూనా దుస్తులు పదునైన సూది కత్తెర	అల్డజ్లె జగియ్లో అనబ్సూయ్ కొన్నాన్చి/సిడ్డిన్చి అసుబ్డం సూచి సనరై	
మనం పీల్చే గాలి మన చుట్టూ గాలి ఉంది.	18	గాలి బుగ్గలు సుడిగాలి పూరిపాక పెకలింపు నలుచదరం గొడుగు గాలిపువ్వు	రంగై కుల్బాబ్ గుయెడిరజ్/ అయజ్బడొ అలంజ్సజ్ పుయ్నా/పుయ్తన్ ఉంజి మనెజ సాత్తాన్ రంగెతార్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	19	తుమ్ముముళ్ళు వదులు తాటాకు ఏటవాలు చెంబు గాలిమర ఖాళీ గాజుసీసా	తుమ్మాఏబ్ ఉగడాడమ్/లుపుర్ తారాఓల్/కంబాఓల్ లెజ్లెజ్ ముంత రంగెమరాన్ అరిక్కా గాజుసీసాన్	
గాలి దాని అవసరం 2.2	21	నోరు పాలిథిన్ బొద్దింక మిరప పోయ్యి కట్టెలు నిప్పు ఖాళీసిరాబుడ్డి మూత బతకటం ఊదటం మొక్క మంట	తోఓ ముచ్చి వడకార్/జమ్మోల్బొడ్ సొయ్యె/మరిస కుడా అజలన్ది అరడెతో అరిక్కాన్ సిరాబుడ్డిన్ రనబ్ మన్నెజ్ ఉమ్ పె/అనుమ్ పె అనేబ్ ఆలాజ్తో	
	22	పొడవు లావు ఆర్పు దొర్లించు కొవ్వొత్తి సుద్దముక్క గడియారం	డెంగాడమ్/జలే సొడా/సుడా పన్యీడా తుజ్డ్రుబా కువాత్తి అరిడోల్ గడియారమన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ	
1	2	3	4	5	
గాలిలోని దుమ్ము-పొగ 2.3	24	దుమ్ము	పుర్రియ్		
		పొగ	ఉముడ్		
		తలుపు	సనజ్		
		కిటికి	కితికిన్		
		తెరచు	రెఅ		
		సూర్యకిరణం	అజెజ్ యొజ్		
		హాని	అనస్సూడా/అసుడా		
	25	చీపురు	జనో		
		చిమ్మటం	అర్దా		
		పొగమసి	ఉర్ మొ		
		చెడుగాలి	ఎర్ మరియ్ రజ్		
	పరిశుభ్రమైన గాలి ఆరోగ్యానికి మంచిది	26	సూక్ష్మజీవి	సన్నాబోడ్	
			దగ్గు	కొకొ/కుకు	
			తుమ్ము	తామునా	
		ఉమ్ము	బిజోల్/బజోల్		
		జబ్బు	అసుబెంబెం/రొగమ్		
		విషవాయువు	ఇసంరంగె/ ఇసంరజ్		
		రొగజీవులు	అసుబొడంజి		
		కలుషితం	ఎర్ బంగా		
		జబ్బు	అసుబెంబెం		
27		పార్కు	పార్కున్/తొంతాల్		
		నేలబొగ్గు	లబొసాయ్		
		విద్యుత్తు	కరంతున్		
		దూరం	సజాయ్		
		బడి	ఇనా		
		తోట	తొన్ తాల్		

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

యూనిట్ - 3	29	ఉపయోగం	బరారాన్	
మనం త్రాగే		ఎండాకాలం/వేసవి	డాగాయిజ్	
నీరు నీటి		చెమట	ఉన్యూల్	
ఉపయోగాలు		మలినాలు	అడిలన్సి	
		బరువు	లగన్	
		వంకాయ	అండాల్	
		దోసకాయ	ఎజ్లూడ్	
		కూరగాయలు	ఉవాబన్సి	
		ఆకుకూరలు	ఓలా ఆబ్	
		విరేచనాలు	డుజ్నాపుజ్	
		వాంతి	బైబైనా	
		నీరసం	నీర్స/బంబ	
		చల్లార్లు	సయ్యు ఆ	
		చిటికెడు	అజితిడ్	
		ఉప్పు	బసిడ్	
		గరిబె	బెంటియ/కుండరా/ లాబుజ్	
		చక్కెర	చీని	
		స్నానం	ఉమ్మాడ	
		పుచ్చకాయలు	డఅలాయ్	
		చనిపోవటం	కన్యీలె	
		కాచిచల్లార్చిన	తగ్గెలె సయ్యూలె	
		మంచినీరు	బంగాడా	
		రోగి	బెంబెంమర్/ అసుమర్	
		పానీయ పద్ధతి చికిత్స	డాఅగనా అనబ్ బంగా	
		కొలుకొనుట	బాస్సెలె/బంగాలె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	30	చెడువాసన	సోఓ	
		బియ్యం	రూంకొ/రుంకు	
		మాంసం	జేలు	
		చేప	అయో	
		కడుగు	గిడ్డాఅ	
		వంటపాత్ర	డరిజ్డిజ్నా	
		భోజనపాత్ర	గరాగిన్	
		పానపాత్ర	గరాసోలన్	
		గేదె	అయొజ్బోజ్	
		చర్మం	ఉసాల్	
		బట్టలు	సిన్రీ/జాజ్కబ్	
		ఆవులు	ఆయజ్తాజ్జి	
		కుక్కలు	కన్సొడంజి	
		అడవి జంతువులు	కనైజ్ జనమ్ తొర్	
		దరిదాపులు	సరియాడ్డిన్	
		సమస్త జంతు జాలము	కుడ్డబ్ జనమ్ తొర్జి	
	31	మొక్క	సన్నానేబ్	
		కాలువ	బత్తె	
		మొలకెత్తు	పడాబ్	
		పచ్చిగడ్డి	అమెజ్గాబ్	
		కరువు	కాంతారా/కరువా	
		బీటలు	పడార్లో	
		వలస	డెసయెర్	
		అడవి	కనైజ్/బడీజ్/తూలబ్	
		నది	అలో/నయి/లయి	
		నాటు	గువా/సబా	
		విత్తనాలు	జమ్మోల్లంజి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		తోటమట్టి	తోన్తాల్లో	
		పంటలు/పైరులు	గన్డ్రు రంజి	
		చెరువు	బండా/తడా	
		సేద్యము	అనబ్ గూర్	
		వర్షాదారపు పంటలు	గనూర్ గన్డ్రురంజి	
		పశువులు	లనోజి	
		అడవులు కొట్టెయడం	ఎబర్/ఎడల్	
		నదులు ఎండిపోవటం	అలోన్ ఆజా/ఆజాడ్ జోల్	
నీటి వనరులు	33	జీననాధారం	మరెపిజ్ నా	
		భూమి	లబో/సీడార్	
		సముద్రాలు	గనుజ్ డాన్వి	
		నదులు	నయింజి/లయింజి/ అలోంజి	
		రాజధాని	మూడాగడా	
		చెరువులు	బండాన్వి/తడాన్వి	
		నీటి వనరులు	డాఅజనబ్	
		ఊటనీరు	జక్కరాడా/ బుయ్ బుయ్ డా/ తుంగ్సర్ డా	
		వాన/వర్షం	గనూర్	
		ఇంకుతుంది	అన్యత్తి	
		పొర	అబలోబొ	
		ఉబికి	బుయ్ బుయ్	
		బోర్ పంపులు	బోరింగు/బూరజె	
		కడవ	సలేజ్/గుండి	
	34	బుగ్గ లేక స్ప్రింగ్	తుంగ్సర్ డా	
		వర్షపు నీరు	గనూర్ డా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		వానాకాలం	గనూర్ యిజ్క్	
		వేఘము	తరుబ్	
		చల్లబడి	సయూలె	
		మళ్ళీ	బారన్	
		ఆవిరి	ఆవుమరి	
		ఇసుక	లకియ్ జ్	
		ఎడారి	లకియ్ సార్ సోల్	
		ఒయాసిన్	తుంగ్సర్/జన్ డ్రప్పి	
		జలాశయం	తడాడాఅ	
		ఎండ, వేడిమి	డాగ, తగె	
3.3 నీటిలోని మలినాలు	35	తేటనీరు	మడీడా	
		బురద	జోబ్బా	
		మడ్డిగా	ఊరుడ్డా	
		ఆకులలములు	ఒలాజజ్ న్ జి	
		మలినాలు	ఎర్ మరిడంజి	
		స్వచ్ఛమైన నీరు	అమడీడా/బంగాడా	
		సూక్ష్మజీవులు	సన్నాబూడన్ జి	
	36	వెలుతురు	పలెడ్	
		భూతద్దం	భూతద్దమన్	
		అతి సూక్ష్మమైన	ఐన్ డం సన్నాడం	
		కుళ్ళి పోయిన	అసొఓలెన్	
		దోమలు	సమజన్జి	
		కలుషితం	ఇర్పంగా	
		మలవిసర్జన	అసొజ్ నా	
		రోగజీవులు	రోగంబూడన్జి	
		కలరా	డుజ్ నాపుజ్/ అమ్బాబోయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		టైఫాయిడ్ రక్త విరేచనాలు కామెర్ల వ్యాధి విషపదార్థాలు మురికి నీరు	టైఫాయిడ్ మిన్యాంపుజ్ కామడం ఇసం జనోమ్మంజి ఉరుడాఅ	
3.4 నీటిని శుభ్ర పరచడం	38	వడ కట్టుట ప్రయోగశాల అద్దుడు కాగితం గుండ్రంగా ప్లాస్టిక్ గరాటు మందులు నీళ్ళగుంట మడ్డినీరు పటిక మూడు కుండలు పద్ధతి	తాడేర్/తాడా ఆ అనబ్సుయ్ సింగ్ డరజ్ డజోల్ తెడేర్డం/ గడూర్డం ప్లాస్టిక్ గల్ల రేగమంజి తుజ్ సర్ జొబ్బాడా పటికాన్ సాన్లైడా	
	39	తేర్చడం చిల్లగింజ/ ఎండుపిక్క స్టాండ్ గులకరాయి కర్రబొగ్గు	ఒజ్డా కారాబైయ్ తరనజ్ గుడియర్ అసాయ్	
	40	కొళాయి నీరు జల్లెడ ట్యాంకు	పైపుడా సనాన్లై టెంకూన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	41	చీలికలు క్లోరినేషన్ రిజర్వాయర్ బ్లీషింగ్ పౌడరు	పనాల్పాల్/బిగడ మనరీడ్ తరనజ్డా బ్లీషింగ్ పౌడరున్	
యూనిట్ - 4 మనం తినే ఆహారం	43	ఆహారం వివిధ రకాలు ఆహార పదార్థాలు శక్తి	గనాగ బిగడ బిగడ రకంజి గనాజనుంజుంజి రడౌ	
4.1 వివిధ రకాల ఆహారం పదార్థాలు		ఆటలు తరువాత దాహం ఆకలి ఓపిక విశ్రాంతి నీళ్ళు పాలు మజ్జిగ గంజీ వృత్తులు ఉదయం మధ్యాహ్నం సాయంత్రం రాత్రి	అండీన్న అతీకి అగ్లాల్తా డూలైడ్ ఓర్సి/డేడెలే లయెం/లులునా డఆ ఆడుబ్ ఆసరండా గింజి/ఆడాకుల్ బారాన్జి/బారాతనుబ్జి తగల్తాన్ తంబాన్ ఊరబన్/ఊరబ్బెడన్ తోగల్	
	44	పండుగలు అన్నం జొన్నరొట్టెలు	అబ్బూరంజి/అడ్డూరంజి కూడు కంబూర్పుపు/ కంబుయ్పుపు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		చపాతీలు	పుపూ	
		పూరీలు	పుపూ	
		సంకటి	జౌసిడ్/పుడెన్డి	
		అంబలి	అంబలి/సిత్తరీకుల్	
		మాంసం	జేలు	
		గ్రుడ్డు	అర్రేసిం	
		వివాహాలు	సిడ్రూంగ్/ఓలి/ పాంకుయ్	
		పేర్లు	అన్యుమంజి	
ఆహార పదార్థాలు లభించు విధం	45	లభించు	న్యనాజ్న్యాంజ్	
		పొలాల్లోను	సరోబాలేజ్న్	
		ఇంటిపెరట్లోను	కయాంగ్సింగ్లేజ్న్	
		గింజ ధాన్యాలు	అబాయ్సరంజి	
		వరి	సరో	
		గోధమ	గోమోసర్ గుడమి	
		సజ్జ	కుడు	
		రాగి	సిత్తరి/గమడ్	
		కంది	రోగొ	
		పెసర	పెసరాన్	
		చిక్కుడు	లుఆం	
		నూనెగింజలు	మిన్యోల్ బాయన్జి	
		నువ్వులు	జాతి	
		ఎండు కొబ్బిరి	ఆసర్ పయడి	
		సంకటి	పుడెన్డి/జౌసి	
	46	మునగ	మరీగ్గా/మున్నెంగ	
		బెండకాయ	జలోకాయ్	
		బీరకాయ	తిరిన్డాజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		పొట్లకాయ	జఆడ్లాయ్	
		కాకర	కరెల్లా/కారెల్లా	
		దొండ	మార్స	
		గుమ్మడి	కిన్లాయ్/అతుజ్	
		దుంపలు	గనాయన్లి	
		వేరు	ఆజెడ్	
		కాండం	అజాజ్నేబ్	
		ఆలుగడ్డ	బంగాలుదుంప	
		కంద	గతాగాయ్	
		చిలగడదుంప	అరాగాయ్	
		మామిడి	ఊడ	
		పనస	పడస	
		సపోటా	సపోటా	
		సీతాఫలం	రాంపడం/సీతా పొల్లం	
		అరటి	కంతె	
		నిమ్మ	లిమ్మ	
		చేమదుంప	సారకండాన్	
		పండ్లు	గుడర్	
47		జంతువులు	జనుంతరన్జి	
		పక్షులమాంసం	ఒన్నిడ్జేల్	
		ఆవు	ఆయజ్తాంగ్	
		గేద	ఆయజ్బోంగ్	
		మేక	కమ్మేడ్	
		ఒంటె	సిసలాయ్జ్	
		గొర్రె	మురకుండడాజ్	
		పంది	కంబూన్	
		కోళ్ళు	కన్నీమన్లి	
		బాతులు	బాతువ/కాప్పార	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		పీతలు	కినాడ్/గనింకాడ్	
		రొయ్యలు	కుకుల్లియె	
		వల	జాల్ల/సిక్కం	
	48	శక్తి	రనప్తి/రడు	
		శరీరనిర్మాణం	డొఓజ్ మనర్రజ్	
		లభిస్తుంది	న్యనాజన్ డేతి	
	49	దుకాణము	దుకాడము	
		సమతాల్యాఆహారం	బంగ్గుగనాజనుం	
		పిండి పదార్థాలు	బండ్రాయ్ జనూంజి	
	50	క్రోవ్వ	ఆకరి	
		మాంసకృత్తులు	జేలు జుం	
		విటమినులు	రడు జనుమన్జి	
4.4 పాలు	51	సంపూర్ణహారము	బరియ్డ్ గనాగా	
సంపూర్ణ		మొట్ట మొదటి	ఆపర్మం గ్తా	
ఆహారము		తల్లిపాలు	యజ్జన్ ఆడుబ్	
		పోషక పదార్థాలు	మనర్రజ్ గనాగాన్జి	
		పెరుగు	జికరెడబ్	
		మీగడ	ఆడబ్ న్యోల్/అజాన్ జరి	
	52	ఎముకలు	అజాజన్జి	
		కళ్లు	మొఓడ్	
		చర్మము	ఉసాల్	
		జీర్ణము	ఆర్గి	
		రోగులు	బెంబెంమరన్జి/ అసూమరంజి	
		ఎదిగే పిల్లలు	మరజ్ సెజన్ జి	
		తాగాలీ	ఆగాలబె	
		పెద్దవారు	సుడామరన్ జి	
		పాఠశాల	న్యరజ్ నాసిజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
4.5 జనాభా	53	మీ అమ్మ	యజ్ఞనం	
పెరుగుదల		బంధువులు	బిరిన్ డాన్ జి	
ఆహారం		వంట	డియ్ డియ్ న్నా	
కొరత		తినాలి	అజూంలబె	
		కడుపు	కంపుజ్	
		గమనించండి	ఓగండీబా	
	54	భార్య భర్త	డుక్కరి తనోజ్ బా	
		ఆదాయం	జనబ్ న్యనాజ్	
		సమానం	సరిగోయ్	
		సమాధానాలు	అబ్ యర్ బెరన్ ని	
		పెద్ద కుటుంబం	సూడ బిరిండా	
		చిన్న కుటుంబం	సన్న బిరిండా	
		పరిసరాలు	యర్ యర్ డరకూన	
		దేశ జనాభా	జనమన్ జి/మన్ నాన్ జి	
		రోజు రోజుకి	డీలె డిన్నాన్	
		పెరుగుతోంది	అలాతె	
		రద్దీగా	అల్ న్యాడం	
		విద్య	న్యజ్ నా	
		ఉద్యోగం	బారా/ఉజ్ జోగం	
	55	రైతు	అనగూర్ మరన్ ని	
		తక్కువ	అసూన్	
		బలహీనం	అబాంబా	
		అదుపు	తన:నజ్	
		సమ్మర్థి	బరియ్ డం/అలాడం	
యూనిట్ - 5	57	ఇప్పుడు	నమి	
మన దుస్తులు		బట్టలు	సిన్ డ్రిన్ జి	
5.1. శరీర రక్షణ		వేసికొని	బోలైన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		నూలు బట్టలు పట్టు బట్టలు పలుచని బట్ట చొక్కా ఎండలో వేకువజామున	తారెలెసిన్‌డి గొఒలీసీస్ మేతజ్‌సిన్ సాంగి/ఒంగి/రనోతు డాగాలేజ్ కన్సీమూలన్/ తగల్లాన్	
	58	పొట్టి మందంగా అడవి మాసిపోవుట కెన్వాస్ రెయిన్‌కోట్ దోమలు కుట్టవు	డొయ్‌నా డలండం తులబ్/కండ్రేజ్ సువాన/ఇరాజాత్తి ఇర్‌డాడాసిన్ గనూర్‌సిన్ సమజన్‌జి అర్రమజి	
5.2 దుస్తులు మనకు అందాన్నిస్తాయి	59	అందం సంస్కృతి సంప్రదాయం జిప్	బనంగా/లాంగా తరంతం న్యానాగోడ్ తనారుమ్	
5.3 బట్టలలో రకాలు	60	స్వెటర్ దర్టీవాడు మఫ్లర్ అంటించండి పాత	రజాసాజ్ పక్కాబ్‌మర్ జలీబబ్ అజ్జిడ్‌బా పాపుర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 6 మన నివాసాలు	61	రొట్టెలు కూరలు పూరిల్లు పెంకుటిల్లు స్థిరనివాసం డాబాఇల్లు	పూపూన్జి ఉవాబంజి అలాజ్సుజ్ గరియ్సుజ్ డరకునా డాబాసుజ్	
6.1 ఇండ్లు అనేక రకాలు	62	కట్టు గారడివిద్యలు సంచార జీవులు బండి కుక్క పురిలు వెదురు బొంగులు కట్టె పేల్చి వాసపోయడం గోడ మట్టి ఎక్కువ కాలం చెద ఎలుకలు పెంకుటిల్లు ఇటుక వెడల్పు	జీఆ బొబొబ్లుం/ బుఆమర్ అనెన్డుజ్మర్ సగడా కన్సో/కిన్సో అలజ్సుజ్ ఊరజ్ పతూడూర్ అజల్ తబేర్ అడోజ్జనీ/ లాజ్లొజ్జనీ కంతాల్ లబో అయండం తార్మాల్ కుంబల్ గరియ్సుజ్ ఇట్కై/ఇత్తికె లఆజ్డం	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	63	మిద్దె రాయి సిమెంటు యిసుక ఇనుము కారిపోవుట గుండ్రని రేకులఇల్లు ఇనుపకడ్డీ తుఫాను	మాడా అరెజ్ సిమెడ్/సిమెంతున్ లకియ్ లోఆజ్ పేతి/పేన గుడూర్/గొడూర్ రేకుసుజ్ లోఆజ్గజం రంగెగమ్	
6.2 ఇండ్లు మనకు సుఖాన్ని, భద్రతను కల్పిస్తాయి	65	మిట్ట మధ్యాహ్నం వడగాడ్పులు ఆరుబయట దొంగలు తోడేళ్ళు నక్కలు మరుగుదొడ్లు ధారాళంగా కర్రబొగ్గు దుర్వాసన వంటగది పొగ పొగలేని పొయ్యి	అకరాన్/తంబాన్ తగెరజ్ బాయేరాన్ జంబిర్మరన్జి ఒల్లా కుల్లంజి అరసొజ్డుం ఐన్డం/అలాడం అజల్ సాయ్జ్/అసాయ్ సొఓ అజ్నూర్ డియ్న్ డిన్నాసింగ్ ఊముడ్ ఏరుముడ్ కూడా	
యూనిట్ -7 మనం వాడే పనిముట్లు	68	పనిముట్లు గోడ మేకు	బారాన్యన్ డ్రమన్జి కంతాల్ మేక్కొ/మేకున్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
7.1 సుత్రే, కత్తెర స్కూడ్రైవర్		దించాలి	తాజా/అల్లస్సొఆ	
		బెడిసి	ఉసలు/అగ్గడెలె	
		పిడి	కుండీరా	
		పట్టు	న్యమ	
		తవ్వట	గాయ	
		చాకు	కుండి	
		కత్తి పీట	పనకత్తి/రరాడబ్కున్	
		కొడవలి	పేడేము/కొక్కొడె	
		గొడ్డలి	ఎన్జూం	
		గడ్డ పలుగు	గుడపం/లువాజ్డాజ్	
		గడ్డపార	కుడ్డాడ	
		దబ్బనం	డబ్బలీమన్	
	69	బరువైన	లగన్డం	
		కొన	అమనెజ్/ఆలాజ్	
	70	ఊడతీయుట	బాయేరాన్తబా/ పెఅ/పూయ	
		ఇనుప బద్దెలు	లోఆజ్ బడ్డాన్జి	
		ఇమిడి	మైలెన్	
		మొనదేలి	సుచీడం	
		లోపలి	అలూజన్	
		ఉంగరం	ఎన్ని	
		సానపెట్టు	ఆగాడా	
		కమ్మరి	తరాజ్మర్/లుఆరా	
		కొలిమి	కూడా/అరడేతుడ్	
		మండుతుంది	జుంతె	
		ఎర్రగా	జెవీడం	
		శ్రావణం	సింపాలాజ్/గనాప్పుర్	
		దిమ్మ	తరర్రాజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
7.2 పనిముట్లు శుభ్రత జాగ్రత్తలు	72	భద్రపరచు వడ్రంగి ఉలి నిపుణుడు బాడిసె తుప్పుపట్టె విరిగిపోవుట మొద్దులు	బంగాలె డక్కువ సాబ్‌సాబ్‌మర్/కమ్మరి సనాయ్‌జన్ ఆగలమ్మర్ తరెబ్ జుంప్తడలె/ పింపిరి అల్డింగ్‌లె కనబ్	
యూనిట్ - 8 మన పరిసరాలలో ఉండే మొక్కలు జంతువులు	74	చిన్నవిగా గన్నేరు వృక్షాలు పువ్వులు ఫలాలు విత్తనాలు మనుష్యులు ఆకు పచ్చ రంగు	సన్నాడం పిర్‌పిండో అరానేబ్బి తార్చాన్‌జి/అరాజ్‌జన్‌జి ఆగూరన్‌జి జమ్మోలన్‌జి మన్‌డ్రాన్‌జి ఓలారబ్	
	75	చింత ఆకు పిల్లి గుర్రము పక్షులు జంతువులు,	తిత్తీనోల్ రమేబ్ కుర్త ఒన్తీడన్‌జి జంతున్‌జి,	
	76	కీటకాలు చేప కప్ప కోడి పావురము	బుడ్ బూడన్‌జి అయె కన్‌డూడ్ కన్సిం పారువ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		కాకి	కాక	
		పిచ్చుక	జన్డ్రుండాతిడ్	
		దోమ	సమై	
		చీమ	ముయ్డా	
		ఈగ	అరోయ్	
		సీతాకోకచిలుక	కొంకోడి	
		పాములు	జఆడన్జి	
		తేళ్ళు	కొంతమేడన్జి/ సమకారెజ్న్జి	
		ఎలుకలు	కుంబలన్జి	
		ఎగురుతాయి	ఎజ్తజి	
	77	ఎనుగు	రఆ	
		పులి	కనా	
		రెక్కలు	అకాప్పా	
		పక్షి ముక్కులు	ఆమూతిడ్న్జి	
		అతుకులు	అంబనోం/అనజ్జి	
		ఈదుట	ఎజ్డానా/ఉంపెడా	
		గెంతుట	ఎజ్	
	78	జంతు ప్రదర్శనశాల	జంతుసిజ్	
		పెంపుడు	లను జనుంతర్న్జి	
		జంతువులు		
		పెద్దపులి	సుడాకుడ్	
		సింహము	సిమ్మం/సంబం/ సింగం	
		లేడి	పర్గడబ్	
		ఉడుత	గొండియ్	
		తొండలు	తుత్తుమన్జి/కన్డెడంజి	
		బల్లులు	డనాజ్న్జి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	79	సాలె పురుగులు మాంసం ఎగబాకుట విత్రనాలు సూర్యకాంత పువ్వు చిక్కుడు తీగె వివిధ గింజలు పిల్ల వేర్లు పెరికి ఎగబాకె మొక్కలు పొలికలు తేడాలు పీచు గుబురు వేరు పీల్చుట	కుక్కుడియజ్/జర్రిజ్జింగ్ జేలు తామ్తజి జమ్మోలన్జి ఊయుజ్తార్ లుఆం అలాంనా బిగడ బిగడ ఆబైజి అఓన్ జేడన్జి పీలె/పూయ్లె లాలామ్ నేబన్జి అబ్బొరకమన్ బెగ్గడ అజార్జార్ యుబ్జేడ్ బెత్తె	
	80	కొమ్మలు గుబురు ఆకులు	ఆన్డార్జన్/కొమ్మాన్జి ఉయుబ్ ఓలాన్జి	
	81	పల్చగా పత్ర రంధ్రాలు మబ్బులు సువాసనలు మొలిచి ఆకుపచ్చ సూర్యరశ్మి శ్వాసక్రియ వెడల్పు పలచగా ఆవిరి	మేతజ్డం అపతూడోల్ మోడ బంగా ఆజ్నూర్జి నెవీబ్నా/పడాబ్లై కుడ్రబ్ అజేబ్యొజ్ తోబ్యొమ్ లఆబ్ మెతజ్ ఒర్మొడే/మొర్మొర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ	
1	2	3	4	5	
	82	మట్టితో కాయలు, పండ్లు విత్తనాలు కుండీ విత్తనాలు తడి పోషిస్తే విత్తనాలు జల్లుట దున్నుట నాటుట	లబోన్ బాత్తె ఆయజన్జి, ఆగూరంజి జమ్మొలంజి పత్తలీలేజన్ అజమ్మోల్ అడాడ పనెందె సెడబిడ్/సెబ్బియ్ ఒర్రొ గుఆ/గుగు/గువా		
8.3 విత్తనాలు మొలకెత్తడం చిన్న మొక్కలు	83	పోగు చేయుట జీవంలేనట్టు మొక్కజొన్న పైపొర పైకవచము	రుక్కుబా అకమేడన్/అపడారత్ అంబరియ్డ్ కంబూర్/కంబూయ్ అబలోబా/లంకాన్ ఆపొర బరోల్నా/బయిరాన్ అకుర్రాజ్		
	84	మొలకెత్తుట గుల్ల ఉష్టోగ్రత గాజుగ్గాసు మునిగి పై కవచము కట్టుట చిరు ఆకులు చిహ్నాలు	పడాబ్లె అరిక్క ఉజ్డ్రుడ్ గాజు గలాసా తబుబ్ బాయేరాన్ అకుర్రాజ్/ బరోల్నా తోబాలే ఆలేడజోల్ అరమ్మూడ్		

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	85	వెలుతురు నాననిచ్చి	పనలేడ్/పలేడ్/తాఅర్ లుజ్లే	
8.4 జంతువులు వాటి రకాలు- భూపైన నీటిలోనూ, గాలిలోనూ నివసించే జంతువులు	86	భూమి మీద శక్తి తింటాయి డేగా వివిధ రకాల పెంపుడు జంతువులు జంతువులు, వివిధ పరిమాణాలు జంతువులు వాటి ఆకారాలు బల్లి పాము గుహ కుందేళ్ళు పొదలు బొరియలు ఆవుల పాకలు గడ్డ రామచిలుక తాబేళ్ళు మిడత తేడా కాలిముద్ర	ఒడారన్ అలంకా రడు జుంతజి అన్సనేబాల్/న్యంమార్ బిగడ బిగడ రకమన్ జంతున్ జి/పనెంచె జంతున్జి జంతున్జి బిగడ బిగడ కోలాన్జి జంతున్జి ఆగనియ్ తాన్జి డనాజ్ జఆడ్ లుజర్ పండేర్ తూలబ్ పతూడన్జి తాజ్లియ్శాల్ అడాజ్ కేత/కొరెతి కూలూన్జి పప్పర్ బిగడ అన్నడి	
	87			
	88			

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఆలుచిప్పలు	ఆర్జున్ అచిప్పిడి/ అ పాప్పిడి/ అర్బున్ అపాప్పిడి	
		శంఖాలు	గోటల్/గుమ్మాపేడ్	
		బాతు	బాతువాన్	
		నక్క	కుల్లు	
		పొలుసు	పప్పడిజ	
		నత్తగుల్లలు	గొన్లోంజి	
		తిమింగలం	తిమింగలమన్	
	89	నత్త	డడ్డడే/గొన్లో	
8.5 పక్షులు	89	నివాసం	డరకూన	
ఆహారం		పక్తిగూడు	ఒన్సిడ్సిజ్	
నివాసం		గడ్డి పరకలు	అలాంజిజ్/అగాబ్జిజి	
		ఈకలు	ఉప్పర్	
		లోపల	అలూజన్	
	90	సంధులలో	గనాపెన్ లెజ్/అయెగోలన్	
		పొదిగి	డుండుంనా/డండంనా	
		గిజిగాని గూడు	సరియుజ్ సిజ్	
	91	వడ్రంగిపిట్ట	డీడికడేర్	
		బెరడు	కుర్రాజ్	
		తొర్ర	పతుడ్	
		కోకిల	కన్తునుతుడ్/ గన్తునుతుడ్	
		కొంగలు	కోడా/కోజా	
		నెమలి	మార	
		కురచగా	డూయ్నాడం	
		మైనా	రామి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	92	దువ్వెన తేనె తల్లి పక్తి పక్తి పిల్లలు కూతలు ఇంపుగా పైర్లు గద్దలు రాబందులు కళేబరాలు	పనా/రనోయ్/సనార్ అడజ్/తేరం ఆయజ్/తిడ్ ఆఓన్/తిడ్జి గనూంజి మనాడం/బంగాడం గనూగూంజి/ జన్/డ్రూమంజి అడాజ్జి రాంపూతున్జి మడూన్జి	
8.6 జంతువులు వాటి పిల్లలు	93	చిరుధాన్యాలు	గన్/డ్రూవుర్	
8.7 పక్షులు అవి ఎగిరే అలవాట్లు	94	రెండు రెక్కలు కీటకాలు పోలికలు క్రిములు పరిజరం వేగంగా ఎగిరే పక్షులు తేలికా ఎముకలు రెక్క	బాగు అకాప్పాజి తిమారన్జి అరమ్మడ్ బొబ్బొడనంజి పంజరమన్ న్యడాం/ఉమెజ్ అనేజ్ తిడన్జి లియార్డం అజాజన్జి కాప్పా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
8.8 పక్షులు గూళ్ళు కట్టే అలవాట్లు	95	పక్షులు గూళ్ళు అలవాట్లు గుల్ల	ఓన్టిడన్జి ఓన్టిడ్సిజ్ ఊక్కా/ఓగొడ్లే/ బంగాఅడకొనాజి అరిక్కా	
8.9 పక్షుల వలస	95	వలస గుంపు	యెర్యెర్ (దేశ) మాండ/రుక్కు	
	96	ఋతువులు శీతల ప్రదేశం ఉత్సాహం	కాలమన్/యుజన్జి రజాడేసాన్ మనోఓయిన్	
8.10 మొక్కలు పక్షులు, జంతువుల ఉపయోగాలు	96	నిత్యం గోధుమ గొంగొర బంగమన్ను	ఎజాజ్/ఇరనిడ్/డీలెడిన్నా గోమోసర్/గొడిమి సిసిఒబ్ జగులో	
	97	తోలు ఎరువులు	ఉసాల్ కత్తం/గత్తం	
	98	తోలు సంచులు బెల్టులు చెప్పులు డోళ్ళు	ఉసాల్ జురేన్జి జరీడ్డుబ్జి పాండునైన్/ పాన్లిన్జేజ్ కడిజన్జి	
యూనిట్ - 10 వ్యవసాయం పశుసంపద	100	ఇంటి చుట్టు మట్టి	యర్యర్సుఉజ్ గనోయోర్సుజ్ లబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
9.1 నేలలు రకాలు		కొంచెము చేతివేళ్ళు మెత్తగా గరుకుగా రాళ్ళు ఉండే నేల జల్లెడ జల్లించు	అజీడ్డాజ్/అసొయ్డమ్ ఒండేర్సిన్జి లమాడ్డం సరోక్డం/సకోల్డమ్ అరెజ్సోల్/లబొరెజ్ సనాన్లై సన్లాయ	
9.2 నీటిని పొదుపుగా ఉపయోగించుట	101	చెరువు కాలువలు నదులు సరస్సు నుయ్యి ఏరు ఉంటలు నూతులు బీటలు కరువు స్నానము మేత	తడా/బండా బతెన్జి నయిన్జి/లయిన్జి/ అలోన్జి సూడబండా/ సూడాతల్ లోఒజ్/కునా జొడా అసీడా సెన్డాన్జి/లోఒజ్న్జి అపాడరన్/పడార్ కాంతారా/కరువా ఉమాన జనొంజుం	
	102	వదలి నీటి వనరులు	సెడ్డాలె/అబ్బరై న్యరాజ్డా	
	103	సెలయేరు	జొడా	
9.3 ఆయా కాలాల్లో పండించే పంటలు	105	స్థలాలు పెంచుతారు పంటకోత	జాగాన్జి లూతజి/అమ్మెజ్తజి గగడ్జన్రొమ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
9.4 వ్యవసాయపు పనిముట్లు వాటి జాగ్రత్త	105	గునపము ఎత్తుట నష్టం తుడవాలి నూనె మాంసహారులు	లోఆజ్డాజ్/గుడపమన్ తనేరేడ్/తెక్కెలె నస్టం గనోసోడ్/జొబా మిన్యోల్ జేలు జనొంజి	
9.5 పశు సంపద వాటి జాగ్రత్త, రక్షణ	106	ఉభయాహారులు శాఖాహారులు పచ్చగడ్డి ఎండుగడ్డి పుష్టికరమైన	జేలు, ఒవాబ్ జనొంజి ఒవాబ్ జనొంజి లేడేజ్గాబ్ ఆసర్గాబ్ బరియ్డాగె	
యునిట్ - 10 10.1 ఆరోగ్యం అనారోగ్యం ఆరోగ్య విద్య	109	ఆరోగ్యం అనారోగ్యం ఆరోగ్య విద్య కడుపు నిండా ఓపిక అలసట	ఆసుక్కా ఏర్సుక్కా సుక్కా న్యనజ్ అబ్బెవ్/కంపొజ్అబరియ్/ బొఓలె సాయి/సనాయి/ఓరెన్ బాగ్గెలె	
	110	తీపి పదార్థాలు	జతిజ్ జనూమన్జి	
	111	మరుగుదొడ్లు ఊడ్వాలి	అరసోజ్నేసిజ్ ఆజోలబె/జోజోన	
10.2 రోగాలు రకాలు	112	జలుబు జ్వరం తలనొప్పి దగ్గు	పడీసోఆ అసు అసూబబ్ కూకు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		పుట్టుగ్రుడ్డి	కరుకుడ్ సరిజ్కాడు/ ఆకాడుపుత్తెలె	
		పుట్టు చెవుడు	ఆకాల్ల పుత్తెలె	
		తొరి పెదవులు	పడార్తం	
		అంగలో పాలు	మొరైడొజ్/కండార్ మొరై	
		నీరసం	బంబాలం	
		బలహీనత	బంబా	
	113	గజ్జి	గతాన్యోడ్	
		తామర	బాన్నాల్	
		పొంగు/చిన్న	యజ్బోయ్	
		అమ్మవారు		
	114	మలేరియా	రజాసు	
		బోధకాలు	సడజ్బేజ్/పూజ్జేజ్/ పుజ్పుజ్జేజ్	
		రక్తం	మిన్యాం	
		లక్షణాలు	గూడం	
		ధనుర్వాతం	ఎర్జబ్	
		గొంతునొప్పి	సుజాల్ సంకా	
	115	జీర్ణం	అరగెలె	
		విశ్రాంతి	లోలోన	
		చికిత్స	తియ్ రె	
		బంగా విరేచనాలు	జకాజ్డుజ్నాపొజ్	
		రక్త విరేచనాలు	మిన్యామ్ పొజ్	
	116	గజ్జి	గతాన్యోడ్	
		నూరాలి	అరీలబి/అరీబ్బొ	
		ఆరబెట్టాలి	అజ్జేరబి/అజ్జేర్బొ	
		చీము పొక్కులు	గుర్డా కనెజ్	
		దురద	గతం	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం
4వ తరగతి - పరిసరా విజ్ఞానం-II (సామాన్య శాస్త్రం)

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 1	1	యంత్రం	మిసిని	
మానవ శరీరం		ప్రపంచం	ఒడారన్/లోకమన్	
ఆరోగ్యం		చర్మం	ఉసాల్/	
పరిశుభ్రత		మాట్లాడుట	బెర్నాన్	
1.1 జ్ఞానేంద్రి		వినుట	అనంగ్డంగ్	
యాలు		వాసన	ఓసన/అజ్మర్/న్యూవా	
విధులు		రుచి	జబుంగ్	
రక్షణ		తాకడం	జనాబ్జాబ్	
		కళ్ళగంతలు	జనీమడ్	
		జ్ఞానేంద్రియాలు	గనలమ్ కొండారనంజి	
	3	సూర్యునివంక	ఉయొంగ్బాంగ్	
		కల్లమంట	సొయొమడ్	
		తలనొప్పి	సుజేల్బబ్	
		కళ్ళనీళ్ళు	అడామడ్	
		పండ్లు	గూడిరంజి	
		పాలు	అడబ్	
		నూనె	మజొల్	
		ప్రకృతి	ఒడార్	
		గుండ్రం	గొయ్యోర్	
		ఈలఊదు	పేచి (పేచ్చి)	
		శబ్దం	సనడా	
	4	కర్ణభేరి	అలుడన్ ఆలొంగ్	
		గులిమి	అసొంజ్లుడ్	
		వెల్లులి	పలు అన్నసూడ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	5.	ముక్కుదిబ్బలు పుష్పం పరిమళం వేడినీరు స్పర్శ పొట్ట స్పర్శ అరికాళ్ళు అరిచేతులు	ఓబ్బఅయమ్ అరాజింగ్ ఓసన/అజ్నుర్/న్యవా తగేడా ఎమ్నా కంపొజ్ జనాబ్జాబ్ ఓలాజెంగ్ ఓలాసి	
	6	నుదురు వీపు కురుపు/పుండు శీతాకాలం మర్దన దద్దుర్లు నాలుక గొంతు	తింకాయ్/తనిజ్కాయ్ కండొంగ్ అంబుసు రజాయింగ్ తనరొయ్/తరొయ్ పనడార్/తార్తార్ అలాజ్ మొడెక్క/అమొరొడ	
	7	నాలుకపాచి	ఆసొంలాంగ్	
2. మన శరీరంలోని	8	ఆకలి	డోలై	
అవయవాలు	9	కవ్వం	ఆడబ్ ఆనూరుడ్ డాంగ్ గనోయెర్డాంగ్	
వాటి విధులు				
(జీర్ణాశయం		ద్రవం	డాఅన్ అంబ్రిజ్	
మూత్రపిండాలు		చిక్కుడు గింజ	లొఅమ్బై/చిక్కిడిబై	
గుండె-ఊపిరి		కండరము	కొజ్గడ్	
తిత్తులు)		మూత్రాశయం	ఆనూమ్	
		మూత్రనాళం	అరనుం/ అరన్యం సాతార్	

హాత్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	10	పిడికిలి	కుండబోసి/కనుండబ్	
		గుండె	అగరె	
		రక్తనాళాలు	మిన్యామ్ సాతార్	
	11	మణికట్టు	కాడ్డాసి	
		గుండె కొట్టుకొవడం	పరడా అనెతె	
		నాడి	సాతార్	
	12	శక్తి	రనప్పి/రడు	
		శ్వాస	తొజ్పన్/తనొజ్ ఏమ్	
1.3 జీర్ణక్రియ	15	ఆహారవాహిక	అమరోడ	
		చిన్నప్రేవు	సన్న ఒన్లోయ్డా	
		పెద్దప్రేవు	సోడ ఒన్లోయ్డా	
		పురీషనాళము	అనజ్డజ్పుజ్	
1.4 నోరు దంతాల అమరక నములుట		పైదొడ	లంకడొడ/లంకతనాడ	
		క్రిందిదొడ	జైతడొడ/జైతతనాడ	
1.5 జీర్ణరసాలు	16	నములు	తామై/తరామై	
		లాలాజలం	బుజోల్	
	17	కాలేయం	అబరో	
యునిట్ - 2	22	వేడి	తగె/ఉండ్రుడ్	
మనం పీల్చేగాలి		మైనం బత్తి	లమెడ్ అబత్తి	
2.1 గాలి ఆవశ్యకత		వెలుతురు	సాఆర్/పలెడ్	
		కాగు	సోఓర్/బూఊ	
	23	గొర్రె	గొర్రె/ముర్కుండడ	
		గాలిగొట్టం	రంగెపు	
		కోడి	కన్సీమ్	
	24	మార్పిడి	బనాండ/మనారెస్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
2.2 మనం పీల్చేగాలికి 26 విడిచే గాలికి తేడాలు	28	చూపుడువేలు సున్నపుతేట స్త్రా పరిగెత్తు	రనోసిడెండెర్సి/ రనోసి ఒండెర్సి సున్నం అబూబు బరెడ్బెడ్ ఇరా/యెర్నా/అరా	
2.3 గాలివత్తిడి కల్గిస్తుంది	29	స్థలం బరువు ఒత్తిడి	జాగ లగన్ లనలడ్	
	30	భూమి నిండుగా దలసరి	లబొ బ్రిజ్లే/అబరియ్ కబజ్	
2.4 గాలి ఒత్తిడి వినియోగం	32	పలచబడు బొప్పాయి ఆకుకాడ ఇంక్పిల్లర్	మేతంగ్/డాఆడం అంబుర్తో ఓలాడాజ్ ఇంకు అబనడ్రిజ్	
	33	ఇంజక్షన్ ఎదురుబొంగు సిరంజి	ఇండిసన ఉరంగ్బొంగ్ సిరంజిన్	
	34	వెదురు పిచికారి వెంటిలేటర్ పిస్టన్	ఊరంజ్ అర్తడ్/అనర్తడ్ లంకాతాల్ కిటికి పిస్టనన్	
	35	పంకాలు సముద్రం సుడిగాలి గాలివాస	పంకాంజి గనింగ్ అయెన్బడొబ్ రంగగమ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 3 మనం తాగేనీరు 3.1 సురక్షితమైన నీటిని తాగడం	37	కొళాయి వర్షం స్వచ్ఛమైన ఉప్పుగా చప్పగా తియ్యగా వాసన నశింపజేయు	పైపుడా గనుర్/తరుబ్ మరిడ్/బంగ్గు కారాడం/కారాబడ్ జబేడ్డం జబుంగ్గడం ఓసన/అన్యూర్ కడ్న్యిడ/అడ్సేడ	
3.2 నీటిలోని మలినాలు	38	మడ్డిగా కుళ్ళిపోవు	బొబ్బాడ/బురద అసోఓ	
3.3 నీటిని శుభ్రపర్చడం	42	కీటకాల గుడ్లు మూత సేకరించు	అడ్రెబొడ్ రనుబ్ తర్తుమ/రుక్కుఅ	
3.4 నీటికాలుష్యం	46	కడుగు స్నానం దుర్గంధం భూగర్భజలం	గియ్డ/తమ్డ ఉమాడ/ఉమాన సొఒ లబొఅలొంగ్డ	
	47	నీటికాలుష్యం ప్రబలుతుంది చలువరాళ్ళు శిథిలం	ఏర్ మరిడ్డ న్యార్తె పలూరేజన్సి పాడుతె	
యూనిట్ - 4 మనం తినే ఆహారం	49	పచ్చికూరలు పండ్లు	ఆమెంగ్ ఒఆబన్జి గుఊరన్సి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
4.1 పచ్చి కూరలు పండ్లు	50	వండుకొని	డిజ్‌లే	
		పొలం	సరోబ	
		అరటి	కంతె	
		మామిడి	ఊడ	
		సీతాఫలం	రాంపోడం/ శీతాపొల్లం	
		ఎండిన పండ్లు	ఆసర్‌గుర్	
		ఉసిరి	ఎజ్‌ర్	
		నారింజ	నార్జిమ్	
		పనస	పడస	
		జామ	జామి	
		ద్రాక్ష	ద్రాక్కియ/ద్రాక్ష కోతాం	
		కారెట్టు	కారెట్టు	
		ముల్లంగి	సొతిబబ్	
		దొస	ఎజ్‌లు	
		చిలగడదుంప	గనూగాయ్	
		టమాటో	టమాట/టమాటి	
		ఉల్లి	అన్నసుడ	
		కరివేపాకు	గరెపాకున్	
		మందులు	రేగమంజి	
ఈగ	అరొయ్			
కొబ్బరి	పయిడిన్			
4.2 ఆహారం వండు పద్ధతులు	53	సువాసన	డింగ్గుర్	
		తల్లి	అయంగ్/అమెంగ్/ అయజ్/మేజ్	
		ఉడికించు	అడ్‌సిజ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ఆవిరిలో వండు నూనెలో వేయించు బేక్ చేయుట	అడమరిడిజ్ గ్గాబొబ్/సర్గాజ బాల్పుడ్/ బాల్బాల్డియన్	
	54	కాల్చుట ఇడ్డీ కుడుము మొక్కజొన్న కంది తేగలు కారం గంజి మూత	బాల్చాల్ ఇడ్డీ కుడుము/పుపు కక్కాబుజ్ సిరికాండి/రోగొ గనాయంజి సొయె అకుడుడా/అడాకుల్	
	56	ఆకు గంజి	ఓల అడాకుల్	
4.3 ఆహారం పరిరక్షణ	57	నలుపు పాచివాసన బూజుపట్టడం కుళ్ళుట	యగ/గయ జోలెన్యూర్ అజొలెకూల్ సొబలె	
	58	జ్వరం నిల్వ గుడ్డు తొట్టె అడుగున గోనెసంచి తాజ	అసు/బెంబెం తనర్తుమ్/రుక్కు/ డనక్కు అడై గోళెం జనైత అంకెం తమ్మె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	59	వడియాలు గుమ్మడి కాకర చింత గోంగూర వరుగులు వంగ బొను చుంచులు పందికొక్కులు పక్షులు ఎలుక	ఒడేలు కన్లై/అతుంగ్ అసాజబ్/కారెల్ల తిత్తిజ్ సిచ్చిఒచ్/సుసునబ్ అనబ్సర్ అండారై న్యరమ్కూమ్ జబ్మోల్కూం గుంతూర్కూం ఒంతీడన్జి కుంబల్	
	60	వేప గింజ	లిమ్మాబై	
4.4 అధిక జనాభా ఆహారం కొరత	61	తండ్రి పిల్లలు ఇద్దరు పిల్లలు చిన్న కుటుంబం పెద్ద కుటుంబం	ఉఅజ్ పసిజన్జి బాగు పసిజన్జి సన్న బిరిండ/ అసాయ్జ్ బిరిండ సోడ బిరిండ	
	62	బలమైన తిండి జనాభా	రడుగనాగా పర్జా	
	63	నూతన త్రాసు నూతన పద్ధతి జనాభా పెరుగుదల	తమె తక్కడి/తరూడి తమ్మెగొడ్ గరజ్ పర్జా	
యూనిట్ - 5 మనం ధరించే దుస్తులు	67	ముడుతలు నూలువస్త్రం	అరడ్రబ్/యెయెలె తారెల్సీస్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
5.1 సహజ- కృత్రిమ వస్త్రాలు	68	దారం	తాడెర్/తారెల్	
5.2 దుస్తులు శుభ్రం చేసే విధానాలు	70	బట్టలు గుంజుట	తోబ్డాకాబ్/తోక్కాబ్/ తోబ్తోబ్కాబ్	
5.3 కాలానికి తగిన దుస్తులు	73	ఖాదీ నూలు బట్టలు ఖాళీస్థలం	ఖద్దర కాబ్ కాటన కాబ్ అరిక్కాజాగ	
యూనిట్ - 6 మన నివాసాలు				
6.1 ఇంటి నిర్మాణం సల్పం	75	భూమట్టం	లబొఅడనెంక/ లబొ అజనాయ్తా	
6.2 ఇల్లు వసతులు	76	పునాది గుమ్మం కాంపౌడ్ గోడ పక్షుల రెట్టలు ఊర పిచ్చుక పెరటి తోట ధాన్యపు నిల్వగది వంటగది భోజనాల గది పడక గది	పునాదిన్ డుఆర/డువర కాంతితాల్/తోర్తోర్ ఒంతిసొబ్ జమ్మెల్తిడ్ గూలె/గూలి అతోన్తాల్ కొట్టు డియ్న్డియ్న్సుజ్ గగానసుజ్/గనాగసుజ్ డరీమడ్సుజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
6.3 ఇంటి పరిసరాలు శుభ్రత	78	అంట్లుతోము దుర్గంధం దీబ్బలు పంది గాడిద కుక్క బోదకాలు	గొగ్గొడా/గొగ్గొగిజ్ సొఓన్యూర్ పెంతకుప్పా కంబొజ్ గాడె/గాడదె/పేకు కంచొ/ఖిన్సో కెవ్జేజ్/కనెజ్జేజ్/ సడంజేజ్	
యూనిట్ - 7 మనం వాడే పనిముట్లు యంత్రాలు	80	యంత్రం కత్తెర బ్లేడు	మిసిని సనడ్రైజ్/సనరైజన్ బలేటు	
	81	కొడవలి	సరోబాకె	
7.1 పనిముట్లతో పని సులభం		ఆదిమానవుడు కర్ర ఈటె అగ్గి నాగలి దున్నట గొర్రు బాడిశె ఉలి చిత్రికగుల్ల రంపం బరమా ఇనుము ఆకురాయి	పుర్బాన్ అమన్రా అజ్లే తెన్తా తొగ/తొగొ ఎర్దుబ్ ఒర్రొన్ నొల్లా బాడతె/తరెబ్ సనైజ్ చిత్రి/గనొడ్ర రంపం/గరడ్ర బరమన్ లువాజ్ ఆకురాయి/అరాగ	
	82			

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		కొలిమి పెన్సిల్మర గరబె	తర్రాజ్కుల్ పెన్సిల్మరాన్ సత్తువా	
7.2 పనిముట్లు భద్రత	84	వాడి కొయ్యపనిముట్లు రాపిడి	అసబ్ అరాన్ న్యరమ్జి గొడ్లంగ్/గొలె	
	85	బొటనవేలు చూపుడువేలు కొబ్బరినూనె	అబబ్సి అరసూయ్ ఒండెర్సి పయడిమె/నొడ్డియామె	
యూనిట్ - 8 మన పరిసరాలు మొక్కలు జంతువులు 8.1 మొక్కలు నేల, నీటి ఎడారి మొక్కలు	87	మర్రి నేలమొక్క హైడ్రెల్లా వాలిస్ నేరియా నీటి మొక్కలు నాగజెముడు బ్రహ్మజెముడు	తాబార్ లబోనేబ్ కూలుయ్/నాచు వాలిస్ నేరియానేబ్ డాఆనేబ్ పుంజ్బాఎబ్నేబ్ అతాల్సిఎబ్/బర్రాకాసి ఎబ్/బొజ్బాజెబ్	
	88	ఫలం తామర తేలుతూ ఎడారి మొక్కలు కలబంద	గుడోర్ తుంపెడ/కలొవ అపెంగ్గే/అపెజ్లె లకియ్నేబ్ సూజాజ్	
	89	జిగురు	జగిడ్/లమెడ్	
8.2 మొక్కలు ఆహారాన్ని తయారు చేసుకొంటాయి	90	పిండి పదార్థం తెలుపు/తెల్ల	బనైజ్జబ్/బనైజ్జనొమ్ పలు	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
8.4 మొక్కల ఉపయోగాలు	91	బెషధం	రేగం	
		ఉమ్మొత్త	ఎర్కాయ్	
	92	బేనెటీగ	తెంకేర్/అడజ్బొ	
		బెండకాయ	బెండకాయ/జలాబెజ్	
		ఆనపకాయ	కుంతుజ్/కోఓ/లవు	
		డయిరీఫారమ్	తంజ్లియ్శాల	
		జనుము	జలిమె/జలమి/జెఎబ్	
		ఇల్లు	సిఇజ్	
		గుడిసె	గుడిసి	
		యూకలిప్టస్	నీలగిరి	
		వెదురు	ఊరజ్	
		సెంటు	లజడ్మె	
8.6 జంతువులు వాటి ఉపయోగాలు	95	పాదరక్షలు	జూడుంజి/పన్వీన్యన్జి	
		బూటు	బూటు	
	96	వేట	బెన్త	
		దుంగ	కొడ్డజ్	
8.7 జంతువులు వాటి సంతతి	96	సంతతి	ఒఓజ్	
		తల్లిగర్భం	అయొంజ్పోజ్/ అయొజ్ బొజ్	
		గర్భం	అలొంగ్పోంగ్/తొర్కొడ్	
	97	శిశువు	అరేస	
		నాలుక	అలాజ్	
		తల్లిపాలు	అయొజ్ఆడబ్	
యూనిట్ - 9 వ్యవసాయము పశుసంపద	100	రకరకాలు	రకరకం	
		నేల	లబొ	
		మట్టిపొర	లబొఅపోర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
9.1 నేల:నేల కోరివేత అరికట్టుట	101	మట్టి తవ్వు వృక్షం జంతువు నేలకోరివెత కోతలు బూడిదరంగు వంకర	లబొ గాయ/గాయ్ గాయ్ ఆరానేబ్ జంతుఅ/జనమ్ తొర్ పొల్ల గగ్గడ్ కొమాబ్రంగ్/కొమాబ్ రంగున్ కొక్కోడె	
	102	ఒడ్డు	మనెబ్/అనెబ్	
9.2 నేల:అభివృద్ధి హూమస్, దాని ప్రభావం	103	గడ్డిమొక్కలు పెనుగాలి పల్లె అరణ్యం	అజిన్వి/అనెబ్ జజ్ న్ జి సుడారబ్ సాయి/గొర్జాబ్ అరుంజం/కండ్రెబ్	
9.3 వేరుశనగ పంటల చీడ, పీడలు నివారణ	104	వేరుశనగ చీడ పురుగులు ఆరబెట్టి ఎర్రగొంగిలి వేరుపురుగు తొలచి గుళికలు కాడ రసం ఆకుముడత తిక్కతెగులు	శలగం జబ్బు బొబొడంజి అడ్సరై/అస్సరై ఒండ్రెంగ్మాడిబ్ అజెడ్బొ గరై గులికలు ఆనెబ్/అకాడ్ ఆడ రబ్ ఓల్/రబ్ డోల్ జొంతర్ రోగం	
	104	విత్తనం మేలురకం	జబ్బొల్ సనేడ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	105	వ్యాధి	రోగం	
9.4 ఆవులు గేదెలు పశుగ్రాసాలు		పశుగ్రాసం రెమ్మ ఎండుగడ్డి మినప/పెసర పొట్టు తవుడు చేపపొట్టు	తేడంగాబ్/జనోమ్గాబ్ అకొమ్మ/అండార్ అసర్లామ్ పెసర/మినుముకమ్ కినామ్ అయోకమ్	
9.5 పశుసంపద పల్లె కుటుంబాల సంక్షేమం	106	ఎద్దులు దున్నలు బండి గింజలపొడుము పంది తేనెటీగ పట్టుపురుగు కంబళ్ళు	ఒర్రోతాజ్ బొంతేలంజి సగడ అబాయ్కమ్/ కెడ్కెడ్ కంబొజ్ అడజ్బొ గొఓల్ డొకండి	
	107	పూలతోట తేనెపట్టు	అరాజిజ్ తొన్తాల్ అడంగ్సింగ్/అడజ్సుజ్	
యూనిట్ - 10 మన విశ్వం 10.1 భూమి	110	విశ్వం భూమి సూర్యుడు సూర్యాస్తమయం ఆకాశం చిల్లు కాంతివంతం	పూర్తి/ఒడారి ఒడార్/లబొ ఒయొజ్ గంగ్యొంగ్/గజ్యొజ్ రుఆజన్ అపతు/పతు తఆర్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		నక్షత్రం/చుక్కలు	తుయ్యజ్ (తుయ్యజ్) తుయ్తుయ్	
	110	చందమామ ఉదయించు పొద్దుట శాస్త్రజ్ఞులు గుండ్రం	అంగైత డుంగ్యోంగ్/డుజ్యొజ్ తగల్గన్ పొండితొంజి/పండితొంజి తేడేర్/రడగు/ గొయ్యోర్	
	111	చాప నౌక పర్వతం	చొప్ప బుంగ్సజ్ సోడాబర్	
10.2 భూపరి భ్రమణం	112 115	ఆధారం దూడ	తరనజ్ బెండాతాజ్/అఒంబె	
10.3 భూభ్రమణం	116 118	ఒకరాత్రి ఒకరోజు గుర్రం కొయ్యగుర్రం సంవత్సరం నాలుగేండ్లు	బొతగల్ బొడిన్నా కుర్తా అరాకుర్/అరకుర్త బర్సా/మిన్యమ్ ఉంజిబర్సా/ఉంజిమిన్యమ్	
10.4 సూర్యుడు	120	నీడ అస్తమయం	ఉమ్మూల్ బరుబ్యొజ్	
10.5 సూర్య కుటుంబం	122 124	సూర్యకుటుంబం గ్రహం నెల	ఉయొంగ్సిజ్/ఉయొజ్సిజ్ గ్రహం అంగై	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
10.6 నక్షత్రాలు నక్షత్ర రాశులు	126	దొంగ తోక ఎలుగుబంటి నాగలి	జంబర్మర్/డొంగామర్ ఆల కంబూ నాజలి/ఎర్తబ్	
	127	వేటగాడు	బెంతామర్	
	128	బాట	తజోర్	
యూనిట్ - 11 ఆరోగ్య విద్య	131	అంటువ్యాధి రోగక్రిములు	జనాబ్ రోగం రోగం బొడ్జ్	
11.1 అంటు వ్యాధులు నిరోధకాలు	131	మశూచి ధనుర్వాతం పోలియో కోరింతదగ్గు టీకా జలుబు ఆకలి నొప్పి	అమ్మోరు/ యంగ్ బొయ్ ఎర్ జబ్ పోలియో కోకా పోసి పడిసా/జొబ్బ డొలై సుజెల్/అసుడ	
	133	గొంతునొప్పి జర్వం బూడిదరంగు	కరో/మరోడసుజెల్ అసు కొమాబ్ రంగు	
	136	కంఠివాపు	సడంజ్ సంక/గగ్గులు/ సడంజ్ మడ్/కేజ్ మడ్	
11.2 నీళ్ళ వీరెచనాలు	139	వారం	ఓరం/బోసొంబార	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశము
5వ తరగతి - పరిసరాల విజ్ఞానం - II (సామాన్య శాస్త్రం)

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 1	1	ఆశ్చర్యం	రమజ్డాగె	
మానవ శరీరం		పదార్థాలు	గనాగాంజి	
ఆరోగ్యం		పరికరాలు	బరారాంజి	
పరిశుభ్రత		కండరాలు	సాతరంజి	
		అస్థిపంజరం	అజాజ్మర్	
1.1 అస్థిపంజరం		చూడగలదు	గియ్తె	
ఆధారంగా		వినగలదు	అండజ్తె	
శరీర		మాట్లాడగలదు	బెర్తనె	
నిర్మాణం		జీర్ణక్రియ	అరగెపోజ్	
ఆకారం		శ్వాసక్రియ	తనోజ్యెమ్	
		విసర్జనక్రియ	అసోజ్నా	
		చదును	జలెండమ్	
		అతుక్కోవడం	మైనా	
		మజ్జ	అటల్తా	
		రక్త కణాలు	మిన్యామ్	
	2	మెదడు	అతజ్	
		గుండె	అటండి	
		మోచేతి	అకనుంచి	
		కపాలం	కొజ్సె	
	3	కీళ్ళు	గడె	
	4	భుజపుటెముక	కప్పడాజాజ్	
		దవడ ఎముక	డండెజాజ్	
		నాట్యం	తోజ్సెజ్	
		అటు	బాత్తె	
		ఉంగరం	ఎజ్సె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1.2 మానవ అస్థి పంజరం కపాలం, వెన్న ముక్క ప్రక్కటె ముకలు చేతలు మరియు కళ్ళు	7	ఉర పంజరం గుంటలు దౌడ వెన్నుభాగం వెన్నుపాము ముప్పైముూడు వార్తలు	పనొరాజాబ్/వన్రోయ్జాబ్ గొయ్యిన్ణి/గుమ్మిన్ణి అతనాడ/దవడ కడొబ్జాబ్ కజాబ్జాబ్/ఉర్రుబ్జాబ్ బాకొడి గల్లియాగి బెర్నాంజి	
	8	పన్నెండుజతలు ప్రక్కటెముక ముంగాలి ఎముక తొడ	మియ్గల్జొడి పక్కాజాబ్ బొంగా జేబ్ బూలు	

1.3 గుండె	10	నడుమ	తుజార్
భాగాలు		నిరంతరం	డిల అయమ్/ డితోడోజ్
విధులు		విశ్రాంతి	లోలోనా/ లయెమ్నా
	10	నాలుగుగదులు	ఉంజి ఆగడిజి
	12	పరుగెత్తు	అరా
		వేగం	ఒమెజ్
		ఎక్కువ	అలాడమ్/గొగోయ్
		బెలూన్	పుజ్పుజ్గడె
		దారం	డోరి
1.4 విసర్జక	14	ఎరుపు	జెవ
పదార్థాలు	15	చల్లబడు	సయ్యూ
మూత్రము		కష్టం	కష్టమ్డమ్
చెమట			

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1.5 నాడీమండలం	17	చీకటి	లోఅజ్	
కేంద్ర ఉపరి		గుచ్చుకోవడం	తాజ్లమ్	
తల స్వతంత్ర		ఆధీనం	ఆమజ్లె	
నాడీమండలాలు		నాడీమండలం	సాతార్రనుక్కు	
		నొప్పి	సుజెల్	
		వేడి	తగె	
		చలి	రజా	
		బాధ	అసుడా/బాడా	
		పెద్దమెదడు	సొడాతజ్	
		చిన్నమెదడు	సన్నాతజ్	
		ఆలోచన	అనయెమ్/అనొగండి	
		జ్ఞాపకశక్తి	ఉగం/గుర్తుమర్	
		రుచి	మనా	
		నిద్ర	మొమొ	
		ఉపరి తలనాడీ	లంకా సాతర్ బజ్	
		మండలము		
		గోరువెచ్చని	పన్యమ్	
		ఉష్ణోగ్రత	తనగె/తగెడమ్	
1.6 ప్రథమ చికిత్స	20	బస్సు	బసూన్	
		ప్రథమ చికిత్స	అనుజ్ రెగమ్ తనియ్	
		గీరుకు పొవడం	గలజ్ యర్తె/సొర్పార్	
		గాయం	గాయమన్	
		కడగాలి	అగిడ్డాబొ	
		కాచి	అబ్బుడా/అబ్బుడిజ్	
		గుడ్డ	కొన్నా/సిండ్రెకాబ్	
	21	కందిరీగ	సుర్బాజ్	
		తేనెటీగ	అడజ్బొ	
		తేళ్ళు	సమకారెజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	22	కోరలు విషగ్రంథులు రబ్బరు తోక కొండి మంట వాపు సలుపు కాపడం వైద్యుడు	జాఆజీ ఇసండరకునె లబ్బర్ ఆలాన్ ఆముయ్త్తిలా/ ఆముత్తిలా ఉండ్రు కనెజ్ సుజెల్ న్యన్యడ్ బోయా/రేగమ్మర్	
యూనిట్ - 2 మనం పీల్చే గాలి	24	చుట్టూ ఇండ్లలో మైదానం ఆటస్థలము ఎత్తు నిజంగా ఖాళీ గాజుబీకరు అడుగు తేమ తలకిందులు అదమండి బయటికి ఆపగలిగింది మిశ్రమము వేరువేరు వెలిగాయా	సరాడిఇ/గనొయొరన్ సీఈజ్లెజ్/సుఊజ్లెన్ బసెజ్గూడన్ అరండి జాగాన్ లనంకా/లంకా అజాడిన్ అరిక్కా గాజుసీసా జాయ్తాన్ అడాడ జాయ్తాబబ్ లలబ్బా బయిరా డజ్లె అమైమై బెగ్గడ బెగ్గడ తారెపా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	25	పచ్చని	కుర్రబ్డమ్	
	26	ఊహించండి	అనఏమ్/అనొగండి	
		కొలవండి	తరెబా	
		ఆరిపోతుంది	పన్యేతో	
		నీటిమట్టం	లంకాడా/అతనజ్డా	
		స్నేహితులు	జత్తుమరన్జి	
	27	చెట్లు	నేబనంజి	
		జంతువులు	జనమ్తోర్	
		క్షయ	కొకొ/కుకు	
		గోడలు	కన్తాలన్జి	
		ఉంది	డకూ	
		తయారు చేయుట	సబ్జాతజి	
	28	చలికాలము	రజాఇజ్	
		తెల్లవారు జాము	కన్నిమోలన్	
		నీరు పోయింది	డఆరువా	
		నీటి బిందువు	జత్తడా	
		ఇసుక రేణువులు	లకియ్సోల్	
		కుమ్మరి	కుంబియ్	
		ఉత్పన్నమౌతుంది	అనజ్డుంగ్	
2.2 అమ్మజని	30	ప్రాణులు	పరాడాంజి	
కార్చన్డాయా		సూర్యుని వెలుతురు	వయోజ్ అతార్తార్	
క్రైడ్ మరియు		అగ్నిమాపక యంత్రం	పరన్యిమిసిని	
నత్రజనిల		శీతల పానీయాలు	సయూడా	
ఉపయోగాలు		కాలుష్యం	ఎర్బంగా/ఎర్మరీ	
	31	పేడ	అసోజ్తాజ్	
		నరుకుటవలన	ఎలబన్డె	
		పీల్చి	బెలె/బెడా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		త్రవ్వి వరదలు తుఫాను	గైలె వరడా/రాబ్డా తుఫాను/రంగెగమ్	
యూనిట్ - 3 మనం తాగే నీరు 3.1 జల చక్రం	34	భూభాగము మంచు కరిగి భూష్టిభవనం ద్రవస్థితి వాయుస్థితి గట్టి	లబోలెజ్ మంచు/కస్సిడా లెమ్లె ఆఉమరి డాఆ రంగె రడా	
	37	నిశ్చలంగా	ఎరుడ్ లెజ్బె/ తనజ్లె	
	38	పీడనం బాహ్యతలం క్రమేణ చల్లని ప్రదేశం వేడి ప్రదేశం పొడి తడి	తనోసె బయిరాన్ ఆజాగ సజ్సజ్ సయుడేశ తగడేశ అసర్ ఆడాడ	
	39	పొగమంచు తేలియాడి సూర్యోదయం మేఘం అల్పపీడనం వేళ్ళు	ఉమ్మూరి/మొమొరి పెజ్డా/అపెజ్డా డరూజ్యొజ్ మోడా/మేఘం/తరబ్డా లమ్తిజ్	
	41	నిలువు ఊర్ధ్వపీడనం	అక్కార్సింజి అడనెజ్కా తన్యాతనోసె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 4	44	వేప పువ్వు	లిమ్మాతార్	
పండ్లు కూర		ఉగాది	తమ్మెబర్నా	
గాయలను నిల్వ		భద్రపరచు	బంగ్గుగాన్లె అచ్చబా	
చేసే పద్ధతులు		పండ్లు రసాలు	గుఱారుడా	
4.1 పండ్లు		అనాసపండు	తంకుంపడాసగుర్/ లబొపడాసగుర్	
కూరగాయలు		విరివిగా	గొగోయ్/అబ్బల	
నిల్వ చేయాల్సిన		అమ్ముతారు	తెమ్తజి	
అవసరం		బెంక	తాంకొ	
		రేగుపండ్లు	కాన్తెచిగుర్	
		పండ్ల గుఱ్ఱ	అగరె	
	45	బూజు	బూజు/పురిలె/జర్రిజ్జిజ్	
		కనబడని	అగ్గియ్తా	
		గడ్డకట్టి	ముడ్డాలె	
		అతి శీతలం	గొగోయ్ సయూ	
	46	తుడిచి	జూలె	

		ఆరబెట్టాలి	అజెర్బొ
		తరిగి	గలె
		పోసి	రూలె
యూనిట్ - 5	50	కప్పుకొనుట	గూసాయ్నా
మనం ధరించే		దర్జీ	పక్కాబ్మర్/ పక్సాబ్మర్
దుస్తులు		కత్తిరించి	గడా
5.1 పోగుల్ని		ఎరుకురండి	న్యీడాలె యరైబా
వడకడం		కంబళి	డొకండి
దారాల		దారపు పోగులు	తాడెర్ పోగు
తయారి		అల్లి	తైన్లె
		చేనేత	సీసనబ్జా

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	51	వదులు చిక్కగా పొలుసు మెళిపెట్టి నలగనిచ్చిన పూర్వం నునుపు తాకితే నేసేటపుడు వడకడం	ఉగడా తపేడమ్ పప్పడి/అబలోబొ పొడ్డెలె అస్సొవాలెన్ పుర్బా జలెమ్డమ్ అడ్డమ్లేన్డె అనాల్ ఆడిన్నా గడా/తమ్సుతజి	
	52	కడ్డి రాట్నం కండెలు విదేశి ఏరడం చీరెలు లుంగీ పండుగలు శుభకార్యము	కాడ్డి చరకా గనడ్లూడ్ బెగ్గడదేశ డడ్డజన్ అన్సొలోకాబ్ లింగి అడ్డూరన్జి బంగ్గులనుమంజి	
	53	పట్టుకాయ	గోఓల్జొ	
	54	రీళ్ళు సందర్శిద్దాం చంద్రికలు	గనొయోర్ అగ్గియేబా/గనియేగియే తెడగోర్	
5.2 బట్టల తయారి చేతి మగ్గాలు పవర్ మగ్గాలు	56	దృశ్యాలు పాదాలు పాతుట వేలాడుట లాగుట	గనియేతాంజి అతాల్జేజ్ తలా తేన డజా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		కలపుట తెగిన క్రింద	అమ్మై నె అత్తలె జాయ్తా	
యూనిట్ - 6 మనం నివసించు ఇల్లు	60	పేదవారు కర్ర అలవాటు ఆచారం స్తోమత నివసించుట	డొలై అజ్జల్ ఒగొలో మనాన్నె ఆడుకున్బాత్తె డకునా/మేవజ్జన్	
6.1 శీతోష్ణస్థితి ఇల్లు	61	ప్రతిదినం పొడిగా ఒకే మాదిరిగా ఉత్తర దిక్కు లోతుగా	డిలెడిన్నా అసర్ అబోయ్నాన్ అంబడియ్ సరాయోజ్ జరూ	
	62	మృదువుగా ఇగ్నూ వెచ్చగా అగ్నినెగడు ఉదయం మధ్యాహ్నం అడవిమ్మగం సమతలంగా గుంపు గుడారం వ్యాపించి భూకంపం	లమా మంచుసజ్ తగెడమ్ కుంపతె తగల్డా తంబా కనైజ్జంతు జలేమ్ మాండా గూడు న్యారై యుర్లో	
	64	ఉపయోగిస్తారు	బరారాతజి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 6 మనం ఉపయోగించే పనిముట్ల యంత్రాలు 7.1 వర్కుషాపు పనిముట్లు	67	రైతు పనిముట్లు భిన్నంగా డ్రిల్లింగు మిషన్ పోర్టబుల్ డ్రిల్లింగ్ మిషన్	అనగ్నూర్మర్ బరారాన్జి/న్యూర్రమన్జి బనెగ్గడ/సనెడా పరత్తుమిసిని తుజార్ పరత్తు మిసిని	
	68	నలు మూలలు లోహపు తీగ పోటీగా వృత్తాకారము	ఉంజిడుంకి లువాజ్ తీగాన్ డొయ్నాడమ్ తేడెర్/రడగొడమ్	
	69	అన్ని వేళలా కటింగ్ ప్లేయర్	కుడ్డబ్ ఆయమ్ పత్తకారూన్	
7.2 తోట వ్యవసాయ పనిముట్లు	70	వ్యవసాయ పనిముట్లు వ్యవసాయదారులు పొలము దిగుమతి చల్లుతారు తోటమాలి	గనూర్ న్యన్డ్రమ్ గనూర్ మరన్జి/ సరొబామరన్జి సరొబా పనాజ్పాజ్ అర్త్తజి తోన్తాల్మర్/ ఒరోల్మర్	
	71	నమోదు సేయరు కదులుతుంది విరజిల్లు చిమ్మెయంత్రం ప్రదర్శించుట	అన్యమ్ అనన్డై అనర్త్ అత్తెన్/ఇత్తెన్/అడనేతె అరత్తజి అరత్మిసిని అనత్తయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
7.3 సైకిలు దాని భాగలు	72	సైకిలు త్రిభుజాకారం	సైకిలూన్ యాగి డుంకి	
	73	ఒక్కొక్క సరిపోల్చండి తయారీ తాకి అందుబాటు హండిల్ బేలన్ను	తంబోయ్ అమ్మబ్బా సనబ్జా జాబ్లె అనాండె న్యరన్యమ్ సరిజ్సరాజ్/సరిగ్గోయ్	
	75	గమ్యం దిగాలన్నా	డరకూనె లచ్చొలబన్డె	
యూనిట్ - 8 మన చుట్టూ ఉండే మొక్కలు జంతువులు	77	పీకి అల్లకొని మట్టికణాలు సమృద్ధి	పుయ్లె లైన్లన్ లబొఅరడి/అరడిలో బరియ్ గె/బరియ్ డమ్	
8.1 మొక్కల్లో పరిసరాను గుణ్యత	78	గుర్రపుడెక్క తామర	గుర్రం డెక్కాన్ తుంపేడా	
	79	భూగర్భజలం	అలోజ్లబొడ	
8.2 జంతువుల్లో పరిసరాను గుణ్యత	82	చేపలు ఒంటె ద్రువపు ఎలుగు బంటి చలనాంగాలు బోలుగాను తెరచాప	అయెంజి సిసిబొజ్డా మంచుబూ/కసిడాబూడ్ (కంబూ) అరబేజ్ అగుల్లా డజ్జరజ్కాబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		మోయాల్సిన	అప్పాజ్కుతె/ తనమ్ బేడ్	
	83	తెడ్డు మొప్పలు	సత్తువాన్ ఆతనాక్కువ/అలూయె	
	84	ముంగిస పొద	రజడ్/కమ్ పడె తుప్పాన్	
	85	ఎండుగడ్డి మూపురం మెత్తలవల్ల పడుకొంటాయి	అసర్లామ్ ఆకొప్పాన్ ఆడెక్కాన్ డీమతన్జి	
8.3 పక్షులు జంతువులు కీటకాలు ఆహార సంపాదన	87	నిత్యజీవితంలో ఇతర పరిసరాలు మాంసాహారులు వివిధ మసలే పళ్ళు కోరపండ్లు కాలిగోళ్ళు పడనీయకుండా పట్టుకోవడానికి తౌడు ఉలవలు నెమరు వేయు మింగుతుంది	మన్రెజ్మత్తా బెగ్గడ సరియాడ్డిన్/ గనొయోరన్ జేలు జుమన్జి బెగ్గడ, బెగ్గడ డకూ అజీన్జి అసబ్జి అక్కార్జేజ్ అగ్గలోలబొ న్యరన్యమ్ కనామ్ వడాయ్ తామైగాబ్/ ఆడెబ్గాబ్ మోతె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	88	కొరుకు పండ్లు చిగుళ్ళు పిచ్చుక కొమ్ము తింటుంది పొడుచు	కొక్కోర్జిన్జి ఆలేడెజ్ జమ్మెల్తి/జన్మతి ఆడెరజ్ జుమ్తె డోలా	
	89	దువ్వెనపళ్ళు శాఖాహారి గుడ్లగూబ వడ్రంగి పిట్ట చెట్లబెరడు చెక్కి చెద పురుగులు	పనాజీన్జి ఒవాబ్జనుమ్ పొకయ్తి/కన్తోయ్ డోల్డోల్తి/ డెడ్డకడీర్ అక్కోరాజ్ సాబ్లె తామ్మాలబొడన్జి	
యూనిట్ - 9 వ్యవసాయం 9.1 నేలలోని పోషక పదార్థాలు	92 93	పోషకపదార్థాలు కలియబెట్టు ఇగురు బెట్టు ఆముదము వాడిపోవుట	మనరెజ్ జనబంజి ఉరుడా/అనూరు అన్నర్ కన్తెడా ఓడెలా	
యూనిట్ - 10 మన విశ్వం 10.1 ఛాయలు	105 106	ఛాయ నిరోధకం ఆరుబయట కాంతి	ఉమ్మూల్ డరజ్డెజ్ బయిరాన్ తనార్	
10.2 గ్రహణాలు	107	సూర్యగ్రహణం పౌర్ణమి	మోయోజ్ పున్నిజా/పున్నియ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	108	చంద్రగ్రహణం అమావాస్య	మోగాయ్ అమాసాన్	
యూనిట్ - 11 ఆరోగ్య విద్య 11.1 అంటు వ్యాధులు గాలి ద్వారా నీటి ద్వారా ఆహారం ద్వారా వ్యాపించేవి రోగిని తాకడం ద్వారా వచ్చేవి	111 112 114	శారీరకంగా బలహీనత మరణం దొడ్డికాళ్ళు రేచీకటి ఒళ్ళు నొప్పిలు పళ్ళ నొప్పి దురద కురుపు	డొఓజ్డాగె బంబా కరన్యీ/కియేడ్ డొయ్నాజేజ్ లోజమడ్ సుజెల్ డొఓజ్న్వి సుజెల్జి గతా అమ్బసూ	

తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశం
గణిత శాస్త్రం 1 నుండి 5 తరగతుల వరకు

తెలుగు - సవర గిరిజన బాషా పదకోశం

1వ తరగతి - గణితం

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
పరిణామాలు	1	పెద్దది	గొగొన్/సోడాన్	
ఆకారాలు		చిన్నది	సన్నాన్/అజ్జిడాజ్	
స్థితులు		గుర్తించండి	గుర్తబ్బేబ	
	2	పొడవు	జలెన్	
		పొట్టి	డుయ్నాన్	
	3	ఎత్తు	లంక్కాన్	
		లోతు	జరూన్	
		ఎత్తైన	లంక్కాడుం/లక్కాడం	
		లోతైన	జరూడుం	
	4	ఆకారాలు	ఆకారమంజి/ అరూపమంజి	
		వస్తువులు	ఇన్ద్రమంజి	
		జతపరచండి	జత్తాబ	
	5	లావు	అలాన్/గుగొన్/సుడాన్	
		సన్నని	సన్నాన్	
	6	లోపల	అలోజున్	
		బయట	బయిరాన్	
	7	ఎక్కువ	అలాన్నా	
		తక్కువ	అసున్	
యూనిట్ - 2	10	ఒకటి	బోయ్/అబోయ్	
		రెండు	బాగు	
		మూడు	యాగి	
		నాలుగు	ఉన్జి	
	14	ఐదు	మోన్లోయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	15	ఆరు	తుద్రు	
	17	ఏడు	గుల్జి	
	18	ఎనిమిది	తామ్జి	
	19	తొమ్మిది	తీన్జి	
	20.	రాయండి	ఇబ్బా	
	20	గుమ్మడికాయలు	కిన్లై/అతుజ్జి	
		కుందేలు	పండేరంజి	
		ఆకులు	ఓలాంజి	
	21	పుల్లలు	రాన్జమ్జి	
		జగ్గులు	గరెండాజి	
		చేపలు	అయోజి	
		వంకాయలు	అండారైజి	
		తాళం చెవిలు	ఆసీతాల్లి/కున్ని	
	22	గ్రుడ్లు	అడ్రెసిమ్జి	
		పండ్లు	గుఊర్జి	
		చెట్లు	నెఎబ్జి	
		కోళ్ళు	కంసీమ్జి	
		ఇల్లు	సుఉజ్జి	
		ఎద్దు	అనోర్తాజ్	
	25	పాము	జాఆడ్	
		చుక్క	తుయ్	
	28	రైలు	రెయాంగ్గడన్/రైలి	
		బాతు	బాతువాన్/బాతున్	
		సీతాకోకచిలుక	కోడోయ్పిజ్	
		కొంగ	కోడ/కోడ	
		కుక్క	కిస్సో/కిన్సోడ్	
		గుర్రం	కుర్తా	
		పక్షి	ఒన్తి	
		ఉడుత	గొండియ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
యూనిట్ - 4	30	మరియు కలిసి నక్షత్రాలు కూడిక	బారన్ మైలెన్ తుయ్తుయ్ మైమై/కనల్పె	
యూనిట్ - 1	1	బంతి ఆకు బొంగరం గుమ్మడికాయ చెట్లు	బుడిత/బంతిన్ ఓల గోయోర్డి కిన్లై అరానెబ్	
	2	ఈతచెట్టు పెన్నిల్ మొక్క బాలిక	సిండినెబ్/ఒజ్డెజ్నెబ్ అరాపెన్ అజిజ్నెబ్ అనసలోసియ్	
	3	పడవ చేప కొయ్య తాబేలు మనిషి నీరు మద్య	డుంగ అయో కొబ్బ కూలు మండ్ర డాఅ తరంగ్డెంగ్/తరాజ్డిన్	
	4	మంచం గొడుగు పెట్టె గల్ల	సండి సనూరు పేలా తీపిరి	
	6	కావడి	బుడార్	
	7	మామిడి కాయ కుండ	షాడాగుర్ పత్తలి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	10	ఊయూంగ్	సూర్యుడు	
	13	ఒంటె	లోతబీత	
	15	పువ్వులు	తార్పాజి	
	16	మూటలు	గుండ్ర	
	18	కొడవలి	పేడము	
	40	తీసుకొన్న	అపాజ్లేన్	
		మిగిలిన	అలాగూన్	
		తీసివేత	తరబ్తబ్	
		లెక్కించు	డి,డిఆ/లెక్కా	
	44	ఉపయోగించు	లు'మా	
		పోల్చడం	అనమడ్	
		ఎక్కువ	అలాన్	
		తక్కువ	అసోన్	
		సమానం	అసరి/సరితన్	
		ఆరోహణము	అసోన్ స్లేన్ అలాన్	
		అవరోహణము	అలాన్ స్లేన్ అసూన్	
	84	+	మలార్/అమైబె అసన్	
		-	పేర్/అతబ్ బేన్ అసన్	
		ఒకట్లు	బోయ్జి	
		పదులు	గల్జి	
		వందలు	ఆల్జి/బొఒండా	
	86	పూర్తి చేయండి	బ'రియ్బా	
	95	కన్న	లేజన్	
		4 కన్న 2 ఎంత	ఉన్జి లేజన్ బాగున్	
		తక్కువ	డజిజ్ అసూన్	
		ఎంత	డజిజ్	
		తక్కువ	అసూన్	
		ఖాలి	అరిక్కా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

		ఖాలీలో సంఖ్య	ఆరిక్కాలేజన్	
		వేయండి	సంకియన్ పీబా	
		వేయండి	పీబా	
	93	ప్రతి	కుడబ్/కుడ్డుబ్	
	93	గుండీలు	గుంజీలు	
	93	గుంపు	కుడ్డ/తనూమ్/ఒన్లూ	
అంకెలు సవర		1	బోయ్/అబోయ్	
భాషలో ఒకట్లు		2	బా/బాగు	
పలికే విధానం		3	యాగి/యా	
		4	ఉన్చి/ఉన్	
		5	మోన్లాయ్/మోన్	
		6	తుద్రు/తుర్	
		7	గుల్చి/గున్	
		8	తామ్చి/తామ్	
		9	తిన్చి/తిన్	
		10	గల్చి/గల్	
		11	మియల్/గల్ముయ్	
		12	ముయల్/మియ్గల్	
		13	యాయిల్	
		14	ఉయిల్	
		15	మోయిల్	
		16	తూయిల్	
		17	గుయిల్	
		18	తాయిల్	
		19	తీయిల్	
		20	బాల్	
		21	బాల్ బోయ్	
		22	బాల్ బా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		23	బాల్ యా	
		24	బాల్ ఉన్	
		25	బాల్ మోన్	
		26	బాల్ తుర్	
		27	బాల్ గున్	
		28	బాల్ తామ్	
		29	బాల్ తిన్	
		30	యాల్	
		31	యాల్ బోయ్	
		32	యాల్ బా	
		33	యాల్ యా	
		34	యాల్ ఉన్	
		35	యాల్ మోన్	
		36	యాల్ తూర్	
		37	యాల్ గున్	
		38	యాల్ తామ్	
		39	యాల్ తిన్	
		40	ఉల్	
		41	ఉల్ బోయ్	
		42	ఉల్ బా	
		43	ఉల్ యా	
		44	ఉల్ ఉన్	
		45	ఉల్ మోన్	
		46	ఉల్ తుర్	
		47	ఉల్ గున్	
		48	ఉల్ తామ్	
		49	ఉల్ తిన్	
		50	మోల్	
		51	మోల్ బోయ్	
		52	మోల్ బా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		53	మోల్ యా	
		54	మోల్ ఉన్	
		55	మోల్ మోన్	
		56	మోల్ తుర్	
		57	మోల్ గున్	
		58	మోల్ తామ్	
		59	మోల్ తిన్	
		60	తుల్	
		61	తుల్ బోయ్	
		62	తుల్ బా	
		63	తుల్ యా	
		64	తుల్ ఉన్	
		65	తుల్ మోన్	
		66	తుల్ తుర్	
		67	తుల్ గున్	
		68	తుల్ తామ్	
		69	తుల్ తిన్	
		70	గుల్	
		71	గుల్ బోయ్	
		72	గుల్ బా	
		73	గుల్ యా	
		74	గుల్ ఉన్	
		75	గుల్ మోన్	
		76	గుల్ తుర్	
		77	గుల్ గున్	
		78	గుల్ తామ్	
		79	గుల్ తిన్	
		80	తాల్	
		81	తాల్ బోయ్	
		82	తాల్ బా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5

83		తాల్ యా		
84		తాల్ ఉన్		
85		తాల్ మోన్		
86		తాల్ తుర్		
87		తాల్ గున్		
88		తాల్ తుమ్		
89		తాల్ తిన్		
90		తీల్		
91		తిల్ బోయ్		
92		తిల్ బా		
93		తిల్ యా		
94		తిల్ ఉన్		
95		తిల్ మోన్		
96		తిల్ తుర్		
97		తిల్ గున్		
98		తిల్ తామ్		
99		తిల్ తిన్		
100		ఆల్		
500		మోన్ ఆల్		
1,000		అవూల్		
2,000		బాగోల్		
8,000		తామ్ జోల్		
10,000		గలోల్		
18,000		తాయి లోల్		
1,00,000		ఎల్ (లక్ష)		
3,00,000		యాగేల్ (మూడు లక్షలు)		
10,00,000		గలేల్ (పది లక్షలు)		
1,00,00,000		ఇల్		

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశం

2వ తరగతి - గణితం

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ	
1	2	3	4	5	
పరిజ్ఞాన పరిశీలన	1	ఈ పటాన్ని పరిశీలించండి పొట్టి ఎత్తైన లోతు	కనీ ఆబొమ్మ గియ్ బాచ్చ డు'య్'నా లక్కన్/లంకాన్న జరూన్		
	2	పటాన్ని చూసి ఖాళీలను నింపండి సరియైన సంఖ్యను వ్రాయండి	బొమ్మన్ గిల్లే ఖాళీబాన్ బర్రియ్ బా సరిలబే ఈబాచ్చ		
	5	17 కన్న 5 ఎంత ఎక్కువ	17 కంతే 5 గూయిల్ కంతే మాలై డజిన్ ఆసోన్		
	6	46 నాలైబై ఆరు స్థాన విలువ	ఓంజ్ గల్లి తూరు అనబ్బలా		
	10	అంకె	అంకెన్		
	12	సహజ విలువలు సంఖ్య	విలువాన్ సంఖ్యాన్		
	13	విస్తరణరూపం	అనబ్బలాన్		
	సంక్షిప్తరూపం	15	+ (కూడిక) = (సమానం) సంక్షిప్త రూపం	మైమై/మైరయ్ మై సరి/సమనం అనబ్బసూన్	
		22	ఎన్నోది	డజిజ్ ఆతే/డజిజ్ ఆతే	
		23	ఒకే రకమైన వస్తువులను గుర్తించండి ఆకారాలు	అబ్బొయిన్ రకం బొమ్మన్ అమ్మడ్ బా ఆరకమన్ జి	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	24	చుక్కలను కలపండి	తుయ్తూ జంజీ మైబా	
	25	జతపరచు	జత్తా	
సంకలనం -	31	సంకలనం	మైమై/మైరయ్మై	
వ్యవకలం	33	బడి నుండి ఇంటికి తోవలెన్నో పరి శీలించండి	జ్ఞరజ్జనా ఆన్సలే సువూజన్ తాజ్ రన్ డజింగ్ డకూ గిబ్బా	
	35	తీసిన మిగిలిన	అన్ తనబ్ అలాగు	
	44	మొత్తం	కుడ్డుబన్	
నేనెవరు	46	నేనెవరో తెలుసుకోండి	ఇజ్జెన్ బోతేన్ గలంబా	
	51	తీసివేత	తరబ్ తబ్	
	58	100 (వంద) 200 300 400 500 600 700 800 900 1000	బోఒండా/ఆల్ బాగొండా యాగొండా ఉన్ జొన్ డా మోన్ లోయ్ ఒండా తుర్రోండా/తురాల గులాల్/గుల్లోండా తమాల్/తమ్ జొండా తినాల్/తిన్ జొండా బెల్/గల్లోండా	
	64	పైకిచూడు కిందకు చూడు ముందుకు చూడు ఏమున్నది	లక్కాన్ గిగ్జ్/లంకాన్ గియ్ జా జత్తన్ గిగ్జా ముంకాబాన్ గిగ్జా ఏతెన్ డకూ	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	69	నాణెములు ఒక పైసా పది పైసాలు 25 పైసాలు 5 పైసాలు 20 పైసాలు	లేబున్జీ అబాయ్ పైసా గల్వ్ పైసా బాల్మోంస్ పైసా/ బొక్కొడి మూలై మోన్ పైసా బాల్ పైసా/ బొక్కొడి పైసా	
	69	ద్రవ్యం 50 పైసాలు 2 రూపాయిలు	లేబు మోల్ పైసా బాగుతన్/ బాగురూపాయ్	
	70	5 రూపాయిలు 10 రూపాయిలు 20 రూపాయిలు 50 రూపాయిలు 100 రూపాయిలు నోట్లు	మోల్ తన్ కా/ మోన్ లోయ్ రూపాయి గల్వ్ రూపాయ్/గల్ తజ్ బొక్కొడి/బొక్కొడి తజ్ మోల్ తజ్ బో ఒండా/బో సావా ఓలాతేబ్	
	83	స్థానం	జాగా	
	92	చిన్నది పెద్దది	అజీ తడ్ డాజ్/అసన్నా గొగోన్	
	100	బరువు	లగున్	
	102	త్రాసు (తక్కిడా)	తనూడే/కేజీ	
	106	గుణకారము	అనబ్బలా	
	114	పూరించండి	బర్రియ్ బా	
	117	కాలం	లియం	
	126	మూల్యాంకనము	అనవాల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	నవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	127	ఆరోహణ	ఆరోన్‌డాలే	
		ఆవరోహణ	ఆరోన్‌డొత	
	145	పొడువు	జలేన్/జలే	
	148	అడుగులు	ఏనాడ్‌జెజ్	
		మూరలు	సంతిన్‌జి	
		జేనాలు	పనాసి	
		బెత్తులు	బోకుంసి	
		వ్రేళ్ళు	ఒండెర్సిన్‌జి	
	150	దుకాణం	తరెంతెమ్మ/తరెంతేన్నా	
	152	భాగాహారము	బనాన్‌తె	
	164	ఊహించి	ఓగన్‌డిలె	
	168	ద్రువము	డలా/డఆ/ఆడ	
		ద్రవ్యం	లేబున్	
	169	ప్రమాణాలు	తనరెడ్‌జి	
		స్పందన పత్రం	గలమోల్	
	170	పరిమాణం	అసోనోడా	
	182	మొత్తం	కుడ్జబ్	
		1	బోయ్/అబోయ్	
		2	బా/బాగు	
		3	యా/యాగి	
		4	ఉన్/ఉన్జి	
		5	మోన్/మొన్లోయ్	
		6	తుర్/తురు	
		7	గున్/గున్జి	
		8	తామ్/తామ్జి	
		9	తిన్/తిన్జి	
		10	గల్/గల్జి	
		11	మియల్/మేయల్‌గల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		12	ముయల్	
		13	యాయిల్	
		14	డియిల్	
		15	మాయిల్	
		16	తుయిల్	
		17	గుయిల్	
		18	తాయిల్	
		19	తియిల్	
		20	బాల్	
		10	గల్/గల్లి	
		20	బాల్	
		30	యాల్	
		40	ఉల్	
		50	మోల్	
		60	తుల్	
		70	గుల్	
		80	తాల్	
		90	తెల్	
		100	ఆల్	
		1,000	ఆడల్	
		10,000	గల్ ఆడల్	
		1,00,000	ఎల్	
		10,00,000	గల్ ఎల్	
		1,00,00,000	ఇల్	

తెలుగు - సవర గిరిజన భాషా పదకోశము

3వ తరగతి - గణితము

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
బొమ్మలు ఎన్ని	2	ఎన్ని బొమ్మలు పక్షులు శరీరభాగాలు పూలు పండ్లు కూరగాయలు జంతువులు ముందు గది ఎన్ని మధ్య దగ్గర ఆరోహణ అవరోహణ చివర మొత్తం కలిపి	బొమ్మాన్ జిడజిజ్ బన్తిజ్జీ డోఓజ్ కాండారన్ జి తార్చాన్ జి గుడరన్ జి ఉఆబన్ జి/జోఓఉబన్ జి జనుంతరన్ జి అమ్మజ్ గడి డియజ్/డజింగ్ తుజార్ డగ్గరె/అడమ్ అరోన్ డోలె అరోన్ డోత అమనెజ్/అకోసా కుడ్డబ్/రజ్ డ్/సబ్బిజ్ మైలే	వివరణ
	3	చుక్కలు పుటక కూడిన తీసివేత ఇద్దరు ఆట మిత్రుని ఏవైనా	చుక్కాన్ జి/తుతుజన్ జి అండోల్ మైలే తరబ్ తబ్/తనబ్ తబ్ బాగుమన్రా ఒన్ డిన/అండినా జత్తుమర్ ఇనజ్ జాక్కియ్/ కాజ్జిడోఒజ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	5	పాకెట్లు ఒక్కొక్క మూడు ఐదు మొత్తం ఎక్కువ పదులు ఉన్న	పెకెట్టున్ణి అబ్బోయ్ అబ్బోయ్/తంబోయ్ యాగి మొన్లొయ్ కుడ్డుబ్ గొగొయ్/అలాన్ గల్లిన్ణి డకూ/అడకూన్	
తమషా బొమ్మలు	6	మీరు ఒకేలా ఇరువైపులా ఏర్పడిన మడవడం	అంబెన్ అబ్బోయ్నా అంబడియ్ బాగుమనె/ బాగుపక్కా అసబ్జాలెన్జి రబా	
	7	కత్తిరించు సౌష్ఠవము	సర్రజా అబరియ్	
	8	ఒకకట్ట ఊహించి	అబ్బోయ్ కట్టి/బోజీజీ అయ్యెమ్లె	
	9	కూడండి పాచిక	మైబా/కల పెబా అరొజ్డియ్ జాజ్	
ముందుగా ఒకటిని చేరె దెవరు?	11	తీసివేయు	తబా	
	12	బాలురు బాలికలు పది ఒకటి	వంగెర్ పిజన్జి అన్సొలో పిజనంజి గల్లి అబ్బోయ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	13	గెలుచు	గలెసెలె	
	14	అడ్డు నిలువు చదరం	అపక్కా అతనజ్ ఉంజడుంకి/ ఉంజిమనెజ్	
	15	వయస్సు సీతాఫలం తక్కువ కొను మిగులు సర్దింది సేకరించండి	బర్సా/మియ్నుం రాంపొడమ్/సీతాపొల్లం అసోయ్/అసూర్ నీయ్ లాగ్గో/లనాగ్గో బాన్తెలె సాంతబ్బా	
మంత్ర దండం	17	మంత్ర దండం నా యనమ్మ వరుసలో వృత్తం పుల్లలు	మంత్రం డాజ్ యెయె/యుయు ఒరెగ్గాం తెడగోర్/గోయోర్ రాన్జమన్జి	గాజ్జుల్లి అంబడియ్
పంచుకుందాం	20	పంచుకుందాం మొదటి సారి రెండవ సారి మూడవ సారి గీసినా వెతుకు గొల్లి	అబాన్ తెనబా అమజ్ తరా/బోతరా బాగుతరా యాగి తరా గీతాలె సాజా గొట్టిక్కాన్	
	21	సమానంగా భాగహారము	అబొకోలాన్/ అబొసరిన్ బనాన్తె/బనాన్తె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
ఎంతెంత మంది	22	ఎంత మంది జట్టు గింజ కుప్ప భాగించు	డజిజ్మన్రా జత్తు అబాయ్ కుప్పాన్ బాన్ తెఅ	
కొండ ఎక్క గలరా	26	జట్టు పని కొండ ఎక్కగలరా చుట్టూ	జత్తు బారాన్ బడొజ్జన్ అడయ్ తెపొజ్/ బరున్ అడయ్ తెపొ గనొయ్యెరన్/సరాడ్డి/ యర్ యర్	
	27	గుణిజము	అనప్పిల్/అనబ్బల	
గుణపాఠం	28	భటుడు కాపలాదారుడు బియ్యం సగము	జగ్గెమర్/ఒరోల్మర్ రుంకు/రొంకొ పాల్పాల్	
అమ్మో ఎన్ని బస్తాల్	29	చక్కెర వెయ్యి	చీని/సీని బొమాడియన్	
	30	కప్ప పెద్ద చిన్న ఖాళీ	కన్డొ సోడ సన్నా ఆరిక్కా	
	31	అవరోహణ క్రమము ఆరోహణ క్రమం	అరోన్డోత అరోన్డోలె	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	32	తెలుపు	పలు	
		నలుపు	యగా/గయా	
		ఎరుపు	జేవి	
		పసుపు	సాజ్సాజ్	
		ఆకు పచ్చ	ఒలాన్ ఆరంగు	
	33	విస్తరణ రూపము	అనబ్బలాన్	
	35	కూడిక	మైమై/మాయ	
నోట్ల మార్పిడి	37	అమ్మినా	అతెయ్లె/తనెం/అతెంలె	
		జత	బోజోడి	
	40	మరచి	కరెడా	
		దూరం	సజాయ్	
		కుడివైపు	జన్డ్రాబ్ సిబాన్	
		ఎడమవైపు	కన్డ్రాబ్బిడిసిబాన్	
	41	ఎక్కాలు	పలి	
తాతయ్య కో ప్రశ్న	42	తాతయ్య	జొజొ	
	43	వెల	ఆఖరీదూన్	
		గుణకారము	పెల్	
ఎవరికెన్ని	45	పంచు	బాన్ తె/బాన్ తెఅ	
బిస్కెట్లు		శేషం	లనాగ్గొ/తనుబ్జో/అలాగ్గు	
ఎవరికెన్నిత		విభాజ్యం	బనాన్	
ఎంతభాగం		విభాజకం	తనుబ్	
		భాగఫలం	బనాన్ జో	
		శేషం	తనుబ్జో	
		భాగాహారము	బనాన్ తె	
	51	సగం	అపాల్పాల్/ బొపాల్పాల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	56	త్రిభుజము చతుర్భుజము వృత్తము ఎరుపు పసుపు నీలరంగు	యాగి ఆడుంకి ఉన్జిసంక గుయుర్/తెడర్ జె'వి సాజ్సాజ్ డ'ఆరకం	
	60	పొడవు	జలే/డెంకా	
	61	వెడల్పు	లఆజ్/లాజ్	
తెలివి తక్కువ	68	తూకం	తనూడె/తుడె	
నీటితో కొలతలు	69	కొలతలు	తనెరెడంజి	
భలేభలే	71	వారములు	వారమన్జి	
క్యాలెండరు		సోమవారం మంగళవారం బుధవారం గురువారం శుక్రవారం శనివారం	సొంబారాన్ మంగడారాన్ బుడ్డుఆరాన్ లక్కిమ్బారాన్ సుక్కాడారాన్ సన్నియారాన్	
మిగిలించెంత	89	కీరీటం	రనబ్బబ్/రనుబ్బబ్	

తెగులు - సవర గిరిజన బాషా పదకోశం

4వ తరగతి - గణితం

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
1. సంఖ్యామానం	1	సంఖ్యామానము	సన్లకి	
సంజ్ఞామానం		సంజ్ఞామానము	గుర్తున్లకి	
		మొత్తం/పునర్విమర్శ	కూడ్డూబ్/సబ్బీన్	
		అంకె	అంకి	
		విలువ	సనాత్తి/గడి/విలువాన్	
		చిన్న	అజిడాజ్/సన్నాన్	
		పెద్ద	సోడా/గోగో	
		కలపూట	మనాయిమై	
		నూటికి	అల్లేజ్/బొండాలేజ్	
		సంఖ్య	సంకియాన్/లకి	
		మిక్కిలి	అలాన్	
		వరస	తబేర్/అతబేర్/ఒన్జె	
		విడదీసి	అబ్బేగడాలే/అబ్బిన్నాలే	
	3	మాదిరి	ఎంగా/గనియ్గియ్/ అంబడియ్	
		'0' సున్న	జిన్నా/సున్న/అగాస	
		ఒకట్లు	బోయ్జి	
		పదులు	గల్జి	
		వందలు	అల్జి	
		వేలు	బెల్జి	
		పదివేలు	గల్బెల్జి	
		లక్ష	ఎల్	
		పదిలక్షలు	గల్ఎల్	
		కోటి	ఇల్	
		పదికోట్లు	గల్ఈల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		విస్తృతం	అనబేగడ	
		కుప్తం	అనబ్బసో	
		మిలియన్	గల్పల్	
	10	గోళీలు	గుడిస్సాజి	
	13	బేసిసంఖ్య	ఏర్సరిలకి	
		సరిసంఖ్య	సరిలకి	
		సంయుక్త సంఖ్య	మైలకి	
	14	ప్రధాన సంఖ్య	మూడిలకి	
		గుణిజము	అనపీల్	
సంకలనం	22	సంకలనము	మైబేన్ ఆసన్/మైమై	
వ్యవకలనం		వ్యవకలనం	తబ్బేన్ అసన్/తబ్తబ్	
		పురుషులు	ఒంగేర్జి	
	23	స్త్రీలు	అంచలోజి	
		జనాభా	పర్జా/మండ్రాజి/పేజాన్జి	
	24	మెట్టు	ఒడ్డాయ్/ఉడ్డాయ్	
		నుండి	స్లేజ్/అన్సలే	
		దలసరి	కబుజ్నా/డలం	
		వెడల్పు	లఆజ్	
		పొడవు	జలేన్	
		ఎత్తు	లంకాన్	
		క్రింద	జాయితాన్	
		ప్రక్క	పక్కా/మనెజ్	
		మడత	డ్రబ్ డ్రబ్/జోజ్డ్రబ్	
	24	పూసలు	బుబూడ	
	25	అడ్డంగా	తుజార్/రనత్సా	
	28	బిందువు	తుయ్	
		ఆదాయం	లేబు/తంకా	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		మొక్కలు	అజిజ్ నేబ్	
		కనుగొనుట	కనా నే/గనియ్ గియ్	
		ఎగుమతి	అనత్ పాయ్	
		దిగుమతి	పనాజ్	
	29	సమానం	ఆసరి/సరిలే/సరిగోయ్	
	31	అప్పు	జా'జా/ర'యా	
		తీసివేత	తరబ్ తబ్	
		భేదం	బెగ్గడా/బిన్నా	
	33	ఉచితం	ఊబ్బర	
	35	ఖాళీ	అరిక్కా	
		ఎక్కించడం	అనన్ డాయ్	
		దించడం	అనలత్సో	
	36	ఉత్తీర్ణుడు	రనబ్ త్తేమర్	
		అంగడి	త రేం తేంనా	
		కావున	అత్సేలే/	
	37	విడిచి	సెడ్డాలే	
		సాధన	సూసూబార్	
		సరిచూచుట	సర్నీగియ్/సిర్ణోయ్ గియ్	
	38	సూత్రాలు	సూత్రమంజి	
		జ్ఞాప్తి	అనో గండి/గుర్తున్	
గుణకార, భాగాహారాలు (గుణకారము)	40	గుణకారం	పీల్/గుణకారమన్	
		కలము	అరీడోల్	
		పాఠశాల	ఇ రజ్ నాసిజ్	
		సొమ్ము	లేబు/తంకా	
		మేస్త్రీ	బత్స్ గ్ మర్	
		సంపాదన	అనక్కూ డే	
		విమానం	ఎజ్ గడ్/ఈమానం/ అనేజ్ బన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		ప్రయాణం	యెర్ యెర్	
		దూరం	సజాయ్	
		ఉద్యోగి	ఉజ్జోగంమర్/ బారామర్	
		జీతము	బడి	
		గేదె	బొజ్తెల్/ఆయజ్ బామ్	
		ఆసామి	మూడామర్/మన్రా	
		అద్దె	ఆడె	
		సంవత్సరం	మియ్ నుం	
		నెల	అంగాయ్	
	41	లబ్ధం	కూడ్డుబ్	
	42	బస్తా	అంకెం	
		ధాన్యం	సరో	
	43	మార్కులు	మార్కున్	
		కూలీలు	బడీమర్జి	
		కోల్పోయిన	సెఎత్ నా/సెఎనా	
		కుటుంబం	బిరిండా/కుత్తమ్మి	
		ప్రభుత్వం	గవర మింతు సర్కారా	
		పుట్టిన	అపూతేలేన్	
		రోజు	డిన్నా	
		చాక్లెట్లు	బిల్లాలూన్/చాకలైతున్	
		హాజరైన	ఆయ్ రైతిన్/ ఆడోమతేన్	
		బాలికలు	అంసలో సియ్ జి	
		దినసరి	డిలోయేజ్	
భాగహారాలు	43	భాగాహారము	ప్రేల్/బనాంతేన్ ఆచన్	
		విభాజకము	బనాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		భాగఫలము	తనుబ్జో	
		శేషము	తనుబ్జో	
		విభాజ్యము	బనాన్	
	47	సమీపం	అడం	
	49	వ్యాపారి	తెం, తెం నామర్	
		ఎడ్లు	తాజ్లీయ్	
		అమ్మటం	తేంతేనా	
		చనిపోవుట	కియ్/కియెడ్	
		బలహీన వర్గాలు	డోలైయ్ మరంజీ	
భిన్నాలు	52	భిన్నాలు	తునుజ్జీ	
		లవము	లంకాన్ ఆతే	
		హారము	జాయ్తాన్ ఆతే	
		ఉదాహరణ	అరసూయ్	
	54	సగం	సగం/పాల్పాల్	
		ఎక్కువ	అలాన్	
		కర్ణము	మరై	
	55	తక్కువ	అసోన్	
		కొడుకులు	ఓబన్జీ	
		దూరము	సజాయ్	
		గంటలు	గంతె/డడిజ్	
		క్రమభిన్నం	తబేర్ తనుబ్	
		అపక్రమభిన్నం	ఎర్తబేర్ తనుబ్	
		మిశ్రమ భిన్నం	మైలెసా తనుబ్జీ	
		సమభాగాలు	అభోకోలాన్	
	60	సజాతి భిన్నాలు	సరిగోయ్ తనుబ్	
		విజాతి భిన్నాలు	ఇర్సరిగోయ్ తనుబ్	
	64	సమభిన్నాలు	అతజ్ బకోలాన్ అతునుబ్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	66	కనిష్ఠం	అజీడ్	
		గరిష్ఠం	అలాన్/సోడాన్/గొగొన్	
	68	ఆరోహణ క్రమం	అరొండోలే	
		ఆవరోహణ క్రమం	అరొండోత	
	71	ఉపాధ్యాయులు	ఇనజ్మర్	
		ద్రవ్యమానము	లెబు పర్మాయ్	
భారత ద్రవ్య రూపం	74	నాణెం	చిల్లారలేబ్	
		విద్యుత్	కరంతి/డాఅతో	
		మడత	రబ్ రబ్	
దూరమానం	80	అంచనా	అనప్పాడె	
	81	స్తంబాలు	తాంబాం	
		విత్తనాలు	జమ్మోల్	
		కంచె	తోర్తోర్	
	85	కొలమానము	తనరేఏర్మాయ్	
		ద్రవ్యమానము	లేబుఏర్మాయ్	
కొలమానం (ద్రవమానం)	86	కొలతలు	తనరే	
		పాలు	అడుబ్	
	87	సంహారక మందు	కరియ్ రె	
		మందు	రేగం	
తులమానం (భారమానం)	88	తులమానం	లగన్ పర్మాయ్	
		మనోగణితం	మోనేలేన్ డనీడి	
జ్యామితి	90	దళసరి	కబుజ్	
		జ్యామితి	గనబ్ సీడి	
		సంవృత్తం	ఎర్గన్ డుజ్	
		విస్తృత	అనబ్బలా	
		అంచులు	మనేజన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	91	తలం	తలం/జాగా	
		అంచు	మనెజ్	
		మూలలు	మూలాంజి/డుంకీన్జి	
		బిందువు	తుయ్జ్	
	92	రేఖా ఖండము	మనై గనాడి	
		సరళ రేఖ	సరూగీర్	
		కిరణం	అజెజ్యుజ్	
	96	లంబం	సరూ	
	97	స్కేలు	తరనేడాజ్	
	100	కాలమానము	అయమ్ పర్మాయ్	
		సంవత్సరం	మియ్నుం	
		నెల	అంగాయ్	
		దినము	డిన్నా	
		గంట	గంతె	
		నిమిషం	నిమిసం	
		సెకను	బొగడె	
		ఉదయం	తగల్టాన్	
		సాయంత్రం	ఊరుబ్	
		ఆదివారం	అడ్డియార	
		సోమవారం	సోంబార	
		మంగళవారం	మంగడార	
		బుధవారం	బుడ్డవారం	
		గురువారం	లక్కింబారు	
		శుక్రవారం	సుక్కతార	
		శనివారం	సన్నియార	
	111	పరిధిభావన	సాండె అనగోండి	
		పరిధి	సాండె	
		పటం	బొమ్మాన్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
	112	చతురస్రం	ఉన్గుల్	
		ద్విచతురస్రం	జలే ఉన్గుల్	
		వృత్తాకారం	తెడెర్	
		చుట్టుకొలత	యర్యర్ సనంత	
	115	వైశాల్యం	లనాఆజ్	
		వైశాల్య ప్రమాణం	లనాఆజ్ తనరే	

తెగులు - సవర గిరిజన బాషా పదకోశం

5వ తరగతి - గణితం

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		1	బోయ్/అబోయ్	
		2	బా/బాగు	
		3	యా/యాగి	
		4	ఉన్/ఉన్చి	
		5	మోన్/మొన్లొయ్	
		6	తుర్/తురు	
		7	గున్/గున్చి	
		8	తాం/తామ్మి	
		9	తిన్/తింజి	
		10	గల్/గల్చి	
		11	మియిల్/మెయిల్ గల్	
		12	ముయిల్	
		13	యాయిల్	
		14	ఊయిల్	
		15	మాయిల్	
		16	తుయిల్	
		17	గుయిల్	
		18	తాయిల్	
		19	తియిల్	
		20	బాల్	
		10	గల్/గల్చి	
		20	బాల్	
		30	యాల్	
		40	ఉల్	
		50	మోల్	
		60	తుల్	

పాఠ్యాంశం	పుటసంఖ్య	తెలుగుపదం	సవరపదం	వివరణ
1	2	3	4	5
		70	గుల్	
		80	తాల్	
		90	తిల్	
		100	ఆల్	
		1,000	ఆఉల్	
		10,000	గల్ ఆఉల్	
		1,00,000	ఎల్	
		10,00,000	గల్ ఎల్	
		1,00,00,000	ఇల్	
	5	సంఖ్యావిధానం	సన్లకి గనబ్డెల్	
	6	జనాభా	పర్జ/పేజా	
	7	సంఖ్యామానం	సన్లకి	
	8	స్థానవిలువ	సన్గోబ్	
	9	తెలుగు సంజ్ఞలు హిందూ అరబిక్ సంజ్ఞలు	తెలుగు గుర్తున్జి హిందూ అరబిక్ గుర్తున్జి	
	10	రోమన్ సంజ్ఞలు	రోమన్ గుర్తున్జి	
	12	గడియారం	గడియారమన్	
	16	భాజనీయత	బనాన్	
	30	లబ్ధం	తనుబ్జో	
	44	లవము హారము	లంకాన్ ఆతె/లపెల్ జైతాన్ ఆతె/అపెల్	
	65	దశాంసభిన్నాలు	గల్జి తనుబ్జి	
	97	సరాసరి	డియ్ నెడియ్ తె	
	99	కనిష్ఠ గిరిష్ఠ	అసూన్ అలాన్	
	103	ఏకవస్తుమార్గం	అబోయ్ తనుబ్గో	
	112	శాతం	అలేజ్	

అనుబంధం - I

తెలుగు - సవర గిరిజన పదకోశమును తయారు చేసిన గిరిజన ఉపాధ్యాయుల మరియు విద్యా నిపుణుల వివరాలు :

ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యానిపుణులు :

1. ఆచార్య వి. రామకృష్ణ,
రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్,
కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం,
హైదరాబాద్.
ప్రస్తుతం నేషనల్ లాస్కూల్ (నల్సర్) లో
విజిటింగ్ ప్రొఫెసర్, హైదరాబాద్.
2. ఆచార్య పి. వెంకటరావ్, హెడ్
డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ ఆంథ్రోపాలజీ
కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం
హైదరాబాద్.
3. డాక్టర్ కె. శశిధర్ రావు
రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపాల్
ఐ. ఎ. ఎస్. ఇ (డి.పి.ఇ.పి. కన్వల్టెంట్)
హైదరాబాద్.
4. డాక్టర్ వి. లలిత,
విజిటింగ్ ప్రొఫెసర్,
ఫోక్లోర్ మరియు సరోజినీ నాయుడు
స్కూల్ ఆఫ్ పెర్ఫార్మింగ్ ఆర్ట్స్ విభాగం,
కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం,
హైదరాబాద్.
ప్రస్తుతం విజిటింగ్ ఫేకల్టీ నిర్వాహిని హైదరాబాద్.

5. ఆచార్య జి. గణపతిరావు
ప్రోఫెసర్ ఇన్ బైబిల్ ఎడ్యుకేషన్
డి. పి. ఇ. పి., సైఫాబాదు,
హైదరాబాద్.
6. ఆచార్య యం. ఎల్. కె. మూర్తి
రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్
ఫోకలోర్ విభాగం
కేంద్రీయ విశ్వ విద్యాలయం
హైదరాబాద్.

గిరిజన ఉపాధ్యాయులు :

1. శ్రీ. బి. అప్పల నాయుడు, ఎస్.జి.టి
మండల ప్రదేశ్ ప్రాథమిక పాఠశాల
కొండాడ, శ్రీకాకుళం జిల్లా.
2. శ్రీ. ఎస్. జగన్నాయకులు
ప్రధానోపాధ్యాయులు,
గ్రామ విద్యా వికాస కేంద్రం
(జి. వి. వి. కె పాఠశాల)
పాట్రీయ, రెంటికోట పోస్ట్
పలాస మండలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా.
3. శ్రీ. ఎస్. బాపన్న
గ్రామ విద్యా వికాస కేంద్రం,
చిన్న వంగర, శ్రీకాకుళం జిల్లా.
4. శ్రీ. బిడికి రవి, ప్రధానోపాధ్యాయులు
నల్లరాయి గూడ గ్రామం
బాలేరు మండలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా.

5. శ్రీ. సవర దెమ్మడు, ఎస్.సి.ఆర్.పి
(స్కూల్ కాంప్లెక్స్ రిసోర్స్ పర్సన్)
సాంఘిక సంక్షేమ గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాల
ఆర్. ఎల్. పురం (పోస్టు)
పాతపట్నం మండలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా
6. శ్రీ. కె. కామేశ్వరరావు
గ్రామ విద్యా వికాస కేంద్రం
జజ్జువ, సీతం పేట మండలం
శ్రీకాకుళం జిల్లా.
7. సవర భాస్కరరావు, ఎస్.జి.టి
గ్రామ విద్యా వికాస కేంద్రం
సవరజాడు పల్లి, జాడుపల్లి (పోస్టు)
మెలీయాపుట్టి మండలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా.
8. సవర మల్లేశ్వరరావు, ఎస్.జి.టి
మండల ప్రదేశ్ ప్రాథమిక పాఠశాల
పి.జె.గూడ, సీతం పేట మండలం,
శ్రీకాకుళం జిల్లా.

అనుబంధం - II

తెలుగు- సవర గిరిజన బాషా పదకోశమునకు ఉపయోగించిన ప్రభుత్వ పాఠ్యపుస్తకాల వివరములు :

1. తెలుగు

1. తెలుగు భారతి-ఒకటవ తరగతి వాచకం

ఆచార్య కె.కె.రంగనాథాచార్యులు
ఆచార్య కేతు విశ్వనాథరెడ్డి
డా.వి.వి.యల్ నరసింహారావు
డా.అంతటి నరసింహం
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1996

2. తెలుగు భారతి-రెండవ తరగతి వాచకం

ఆచార్య కె.కె.రంగనాథాచార్యులు
ఆచార్య కేతు విశ్వనాథరెడ్డి
డా.వి.వి.యల్ నరసింహారావు
డా.అంతటి నరసింహం
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1997

3. తెలుగు-భారతి మూడవ తరగతి వాచకం

ఆచార్య కె.కె.రంగనాథాచార్యులు
ఆచార్య కేతు విశ్వనాథరెడ్డి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1998

4. తెలుగు భారతి-నాలుగవ తరగతి వాచకం

ఆచార్య కె.కె.రంగనాథాచార్యులు
ఆచార్య కేతు విశ్వనాథరెడ్డి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1999

5. తెలుగు భారతి-ఐదవ తరగతి వాచకం
ఆచార్య కె.కె.రంగనాథాచార్యులు
ఆచార్య కేతు విశ్వనాథరెడ్డి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 2000

II. గణితం శాస్త్రం

1. పాఠ్యపుస్తకం-స్వయం అధ్యయన దీపిక 1వ తరగతి-గణిత శాస్త్రం
డి. బాలకృష్ణ మూర్తి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1997
2. గణిత శాస్త్రం (పాఠ్యపుస్తకం-స్వయం అధ్యయన దీపిక) 2వ తరగతి
శ్రీ. జి.సుందరయ్య
శ్రీ. కె.నారాయణ రెడ్డి
శ్రీ. పి.అశోక్
శ్రీ. పి.రామం
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 2000
3. లెక్కలు చేద్దాం, 3వ తరగతి
శ్రీ. గడ్డం సుందరయ్య
శ్రీ. కంకంటి నారాయణ రెడ్డి
శ్రీ. పోరెడ్డి అశోక్
శ్రీ. యానాల వెంకట్ రెడ్డి
శ్రీ. కాకులవరం రాజేందర్ రెడ్డి
శ్రీ. ఖండేరావు రమేష్ రావు
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 2002

4. గణిత శాస్త్రం - 4వ తరగతి
 పి. వీరభద్రారెడ్డి
 జి. కాశీనాథ్
 దూపగంట శ్రీధర్
 ఎ.యస్.ప్రసాదరావు
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
 గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1994

5. గణిత శాస్త్రం - 5వ తరగతి
 టి. గోవర్ధన రావు
 ఎన్.శ్రీరామమూర్తి
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
 గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1994

III. పరిసరాల విజ్ఞానం - I (సామాజిక శాస్త్రం)

1. పరిసరాల విజ్ఞానం - I మూడో తరగతి
 టి. ప్రసాద్
 టి. శ్రీధరరావు
 ఎన్. వేంకటేశ్వర రావు
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
 గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1993

2. పరిసరాల విజ్ఞానం - I నాల్గో తరగతి
 టి. ప్రసాద్
 టి. శ్రీధరరావు
 శ్రీ. కె.శ్రీనివాసాచారి
 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
 గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1993

3. పరిసరాల విజ్ఞానం - I ఐదోవ తరగతి
ఎన్. వేంకట రంగారావు
కె. సత్యనారాయణ
ముళ్ళపూడి కోటేశ్వరరావు
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1994

IV. పరిసరాల విజ్ఞానం - II (సామాన్య శాస్త్రం)

1. పరిసరాల విజ్ఞానం - II (సామాన్య శాస్త్రం) మూడో తరగతి
టి. శాంతాదేవి
ఎ. వధూద్
టి. జి.సంజీవరావు
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1994
2. పరిసరాల విజ్ఞానం - II (సామాన్య శాస్త్రం) నాలుగో తరగతి
టి. శాంతాదేవి
ఎ. వధూద్
టి. జి.సంజీవరావు
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1994
3. పరిసరాల విజ్ఞానం - II (సామాన్య శాస్త్రం) ఐదో తరగతి
జి. గణపతి రావు
టి. జి.సంజీవ రావు
కె. వి.ఎస్.జగదీశ్వరి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ,
గవర్నమెంట్ ప్రెస్, హైదరాబాదు, 1994